

Ankestyrelsens praksisundersøgelse om
**Kommunernes anvendelse
af rehabiliteringsteams**

Oktober 2014

Ankestyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Forord	1
1 Resumé og anbefalinger	2
1.1 Undersøgelsens hovedresultater	2
1.2 Ankestyrelsen anbefaler	11
2 Regler og Ankestyrelsens praksis	12
2.1 Lovgrundlag	12
2.1.1 Fleksjob	12
2.1.2 Ressourceforløb	13
2.2 Principafgørelser	15
2.2.1 Fleksjob	15
2.2.2 Ressourceforløb	17
2.2.3 De særlige sagsbehandlingsregler	18
3 Fleksjob	24
3.1 Materiel vurdering	24
3.1.1 Oplysningsgrundlaget	25
3.1.2 Kommunernes vurdering af borgernes ret til fleksjob	29
3.2 Særlige sagsbehandlingsregler	32
3.2.1 Rehabiliteringsplanens forberedende del – Kommunens og borgerens forberedelse af sagen	33
3.2.2 Rehabiliteringsplanens forberedende del – Den praktiserende læges vurdering	37
3.2.3 Rehabiliteringsteamets indstilling om fleksjob	39
3.2.4 Genforelæggelse for rehabiliteringsteamet	41
4 Ressourceforløb	43
4.1 Materiel vurdering	43
4.1.1 Oplysningsgrundlaget	43
4.1.2 Kommunernes vurdering af borgernes ret til ressourceforløb	45
4.2 Særlige sagsbehandlingsregler	50
4.2.1 Rehabiliteringsplanens forberedende del – Kommunens og borgerens forberedelse af sagen	50
4.2.2 Rehabiliteringsplanens forberedende del – Den praktiserende læges vurdering	51
4.2.3 Rehabiliteringsplanens indsatsdel	54
4.2.4 Rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb	60
4.2.5 Genforelæggelse for rehabiliteringsteamet	62
5 Anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats	64
5.1 Materiel vurdering	64
5.1.1 Oplysningsgrundlaget	66
5.1.2 Kommunens vurdering af borgerens ret til anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats	68
5.2 Særlige sagsbehandlingsregler	70
5.2.1 Rehabiliteringsplanens forberedende del – Kommunens og borgerens forberedelse	70

af sagen	70
5.2.2 Rehabiliteringsplanens forberedende del – Den praktiserende læges vurdering	71
5.2.3 Rehabiliteringsteamets indstilling om anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats	73
5.2.4 Genforelæggelse for rehabiliteringsteamet	75
Bilag 1 Metode og baggrund	78
Bilag 2 Regelgrundlag	84
Bilag 3 Sagsbehandlingsregler	85
Bilag 4 Kommunefordelte resultater	93
Bilag 5 Indkaldelsesbrev og kommuner	95
Bilag 6 Måleskema	98

Forord

Arbejdsmarkedsstyrelsen (nu Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering) har anmodet Ankestyrelsen om at gennemføre en undersøgelse af udvalgte kommuners anvendelse af rehabiliteringsteams i sager om ressourceforløb, fleksjob og sager, der har været forelagt for rehabiliteringsteamet, og som er endt med, at der er indstillet og iværksat andre beskæftigelsesmæssige, sociale og sundhedsmæssige indsatser. I den forbindelse bliver det belyst, i hvilket omfang de konkrete afgørelser er i overensstemmelse med lovgivning og praksis.

Reglerne beskrives nærmere i kapitel 2.

Undersøgelsen har særligt haft fokus på en analyse og materiel vurdering af sammenhængen mellem rehabiliteringsplanen, rehabiliteringsteamets behandling og indstilling samt kommunens afgørelse. Fokus for vurderingen af afgørelserne har været, om betingelserne er opfyldt for bevilling af fleksjob, ressourceforløb og anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats, herunder de særlige sagsbehandlingsregler.

Undersøgelsen tager udgangspunkt i det grundlag, som rehabiliteringsteamet har for at tage stilling til sagen. Det vil sige de oplysninger, der tidsmæssigt ligger i perioden fra rehabiliteringsplanens forberedende del og fremefter indtil kommunens afgørelse.

Baggrunden for undersøgelsen er reformen af førtidspension og fleksjob, som trådte i kraft 1. januar 2013. Der er som led i reformen oprettet tværfaglige rehabiliteringsteams i alle kommuner. Rehabiliteringsteamet skal behandle alle sager om ressourceforløb, fleksjob og førtidspension, inden kommunen træffer afgørelse om tilkendelse. Rehabiliteringsteamet skal sikre, at borgere med komplekse problemer får en tværfaglig og helhedsorienteret indsats, der kan hjælpe borgeren i arbejde eller uddannelse.

Undersøgelsen omfatter ikke sager om bevilling af førtidspension. Ankestyrelsen vil i efteråret 2014 gennemføre en praksisundersøgelse om førtidspension.

Rapporten har været i høring hos de involverede kommuner. Ankestyrelsen har modtaget høringssvar, som efterfølgende er indgået i et dialogmøde med kommunerne.

1 Resumé og anbefalinger

Ankestyrelsen har undersøgt 10 kommuners praksis ved bevilling af ressourceforløb og fleksjob samt sager, der i stedet for fleksjob og ressourceforløb er endt med iværksættelse af andre beskæftigelsesmæssige, sociale og sundhedsmæssige indsatser (andet m.v.). I undersøgelsen indgår 139 sager, heraf 49 sager om fleksjob, 53 sager om ressourceforløb og 37 sager om andre indsatser.

Undersøgelsen af kommunernes praksis tager udgangspunkt i det grundlag, som rehabiliteringsteamet har for at tage stilling til sagen. Ankestyrelsens materielle vurdering af borgerens situation i forhold til indholdet i rehabiliteringsplanen, teamets indstilling i sagen samt kommunens afgørelse er foretaget på grundlag af de oplysninger, der fremgår af rehabiliteringsplanens forberedende del og det videre forløb herfra.

Undersøgelsen omfatter sager fra 4. kvartal 2013. Det vil sige, at afgørelserne er truffet inden for det første år efter reformens ikrafttræden, og kommunerne har ikke haft principafgørelser at støtte sig til.

1.1 Undersøgelsens hovedresultater

Undersøgelsen viser, at kommunerne overordnet set træffer rigtige afgørelser.

De borgere, som kommunerne visiterer til ressourceforløb, tilhører målgruppen. Det er særligt tilfredsstillende set i lyset af, at ressourceforløb er en ny indsats.

Kommunerne skal udarbejde en indsatsdel til rehabiliteringsplanen, når de har visiteret en borger til et ressourceforløb. I en fjerdedel af sagerne har kommunerne ikke gjort det i tilstrækkelig grad.

Kommunernes forelæggelse for rehabiliteringsteamet kan føre til, at kommunerne efterfølgende træffer afgørelse om andre beskæftigelsesmæssige, sociale og sundhedsmæssige indsatser end fleksjob, ressourceforløb eller førtidspension. Også i de situationer træffer kommunerne korrekte afgørelser om andre indsatser.

Der er visse tilfælde, hvor kommunerne iværksætter indsatsen uden at følge op med en afgørelse, sådan som reglerne kræver. Desuden har rehabiliteringsteamet haft vanskeligt ved at håndtere disse sager. Teamet har i mange sager ikke skelnet mellem at give en indstilling i sagen om anden indsats eller at anbefale, at sagen blev udsat på yderligere undersøgelser eller lignende.

Gennemgangen af fleksjobsagerne viser, at kommunerne begår fejl ved vurderingen af de materielle betingelser. I cirka en tredjedel af sagerne har kommunerne vurderet forkert og tilkendt fleksjob. For de fleste sagers vedkommende fordi kommunerne ikke

har sikret tilstrækkelige oplysninger om borgerens helbreds- eller beskæftigelsesmæssige forhold. Der er dermed ikke dokumentation for varig og væsentlig nedsat arbejdsevne.

Ankestyrelsen er ikke stødt på sager, hvor kommunerne har bevilget fleksjob til personer med meget begrænset arbejdsevne.

77 procent rigtige afgørelser

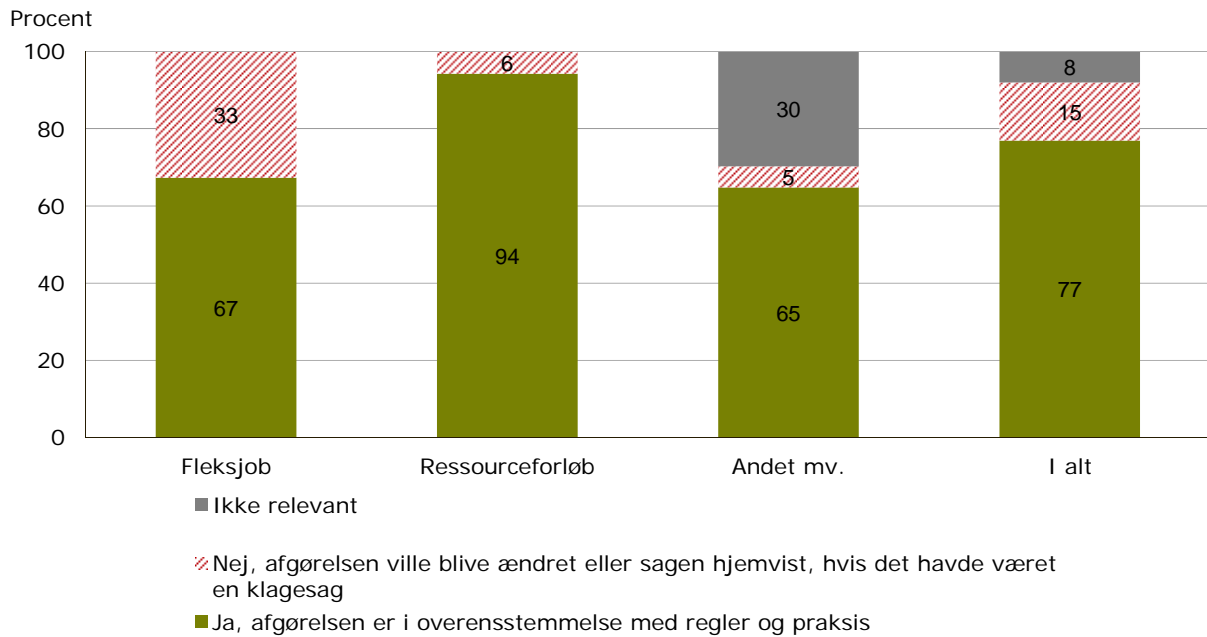
Undersøgelsen viser, at de materielle og formelle regler er overholdt i 107 sager, svarende til 77 procent af de 139 sager. I disse sager er afgørelsen i overensstemmelse med regler og praksis.

Lovgivningen er ikke overholdt i 21 af de 139 sager, som indgår i undersøgelsen. Det svarer til, at 15 procent af sagerne ville blive ændret eller hjemvist, hvis det havde været klagesager.

Derudover er der 11 sager, svarende til otte procent, hvor sagerne alene indeholder sagsskridt og ikke afgørelser om beskæftigelsesmæssige, sociale og sundhedsmæssige indsatser. Dette indebærer, at sagerne ikke er vurderet i forhold til rigtighed.

Fordelt på de forskellige sags typer viser undersøgelsen, at 33 procent af afgørelserne i de 49 sager om fleksjob ikke overholder lovgivningen.

Tilsvarende er lovgivningen ikke overholdt i seks procent af de 53 sager om ressourceforløb og i fem procent af de 37 sager om andet m.v. Sagerne om andet m.v. indeholder sager uden afgørelse. Disse sager udgør 30 procent af kategorien andet m.v., se figur 1.1.

Figur 1.1 Er kommunens afgørelse samlet set rigtig?

I de 21 forkerte afgørelser er kommunernes vurderinger materielt forkerte i 20 sager.

Kun i en enkelt sag er kommunens afgørelse ugyldig udelukkende på grund af en formel mangel. Det er en sag, hvor Ankestyrelsen vurderer, at kommunen har truffet afgørelse om den korrekte indsats for borgeren. Den formelle fejl består i, at kommunen ikke har fulgt indstillingen fra rehabiliteringsteamet uden forinden at genforelægge sagen for teamet.

Fleksjobsager mangler oplysninger

For at kunne træffe en afgørelse, skal sagerne indeholde tilstrækkelige oplysninger om borgerens helbredsforhold, herunder mulighed for behandling. Derudover skal borgerens arbejdsevne være tilstrækkeligt afklaret.

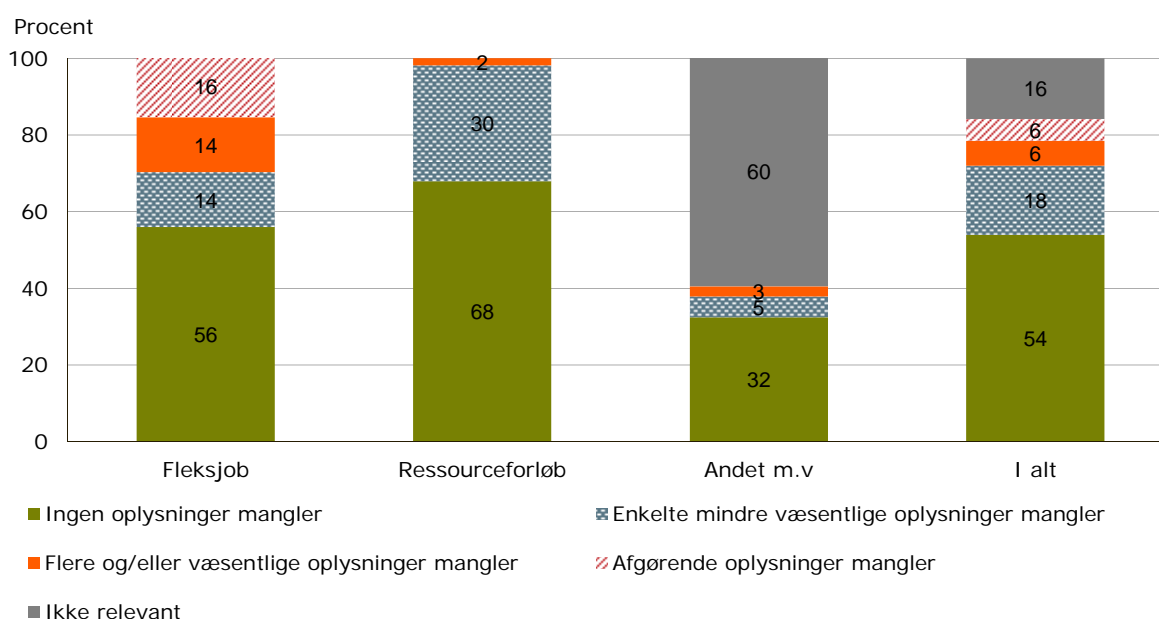
I 100 sager, svarende til 72 procent af de i alt 139 sager, er oplysningsgrundlaget fyldestgørende.

I 17 sager, svarende til 12 procent af sagerne i undersøgelsen, mangler der væsentlige eller afgørende helbredsmæssige og beskæftigelsesmæssige oplysninger.

22 sager, svarende til 16 procent af sagerne i undersøgelsen, er ikke vurderet i forhold til oplysningsgrundlaget (se nærmere forklaring i note til figur 1.2), se figur 1.2.

I sager om fleksjob mangler der væsentlige eller afgørende oplysninger i 30 procent af sagerne. På de øvrige områder er der meget få sager, der mangler oplysninger. Herudover er der 22 sager, svarende til 60 procent af sagerne om andet m.v., hvor det ikke har været relevant at vurdere på oplysningsgrundlagets tilstrækkelighed, se figur 1.2.

Figur 1.2 I hvilket omfang er sagen oplyst?

Note: Det har ikke været relevant at vurdere oplysningsgrundlaget i 11 sager om andet m.v., hvor der ikke er en afgørelse i sagen. Derudover er der 11 sager, som indeholder sagskridt, og ikke afgørelser om beskæftigelsesmæssige, sociale og sundhedsmæssige indsatser. Der er derfor i alt 22 sager, der ikke er vurderet i forhold til i hvilket omfang, sagerne indeholder tilstrækkelige oplysninger. Se afsnit 5.1 om sager uden afgørelse og om sagsbehandlingskridt.

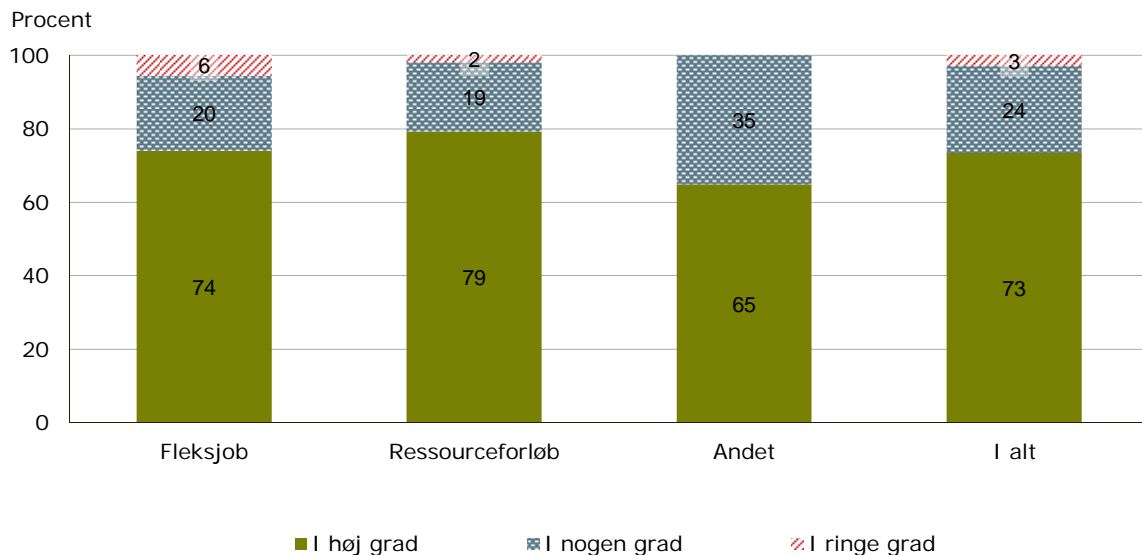
Særlige sagsbehandlingsregler - rehabiliteringsplanens forberedende del

Med reformen om førtidspension og fleksjob er der indført særlige sagsbehandlingsregler om rehabiliteringsplan og indstilling fra rehabiliteringsteamet. I langt de fleste sager er rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldt i overensstemmelse med betingelserne i § 3 i bekendtgørelsen.

Ankestyrelsen har foretaget en ren formel vurdering af, om kommunen har medtaget de foreliggende oplysninger – herunder beskæftigelses- og helbreds mæssige oplysninger – i tilstrækkeligt omfang i forhold til kravene i bekendtgørelsen. Undersøgelsen giver dermed et billede af, om kommunerne har forstået kravene til indholdet af rehabiliteringsplanen, når de selv mener, at sagen er klar til at videregive til rehabiliteringsteamet. Ankestyrelsen er i øvrigt ikke i alle tilfælde enig i, at sagen har været tilstrækkeligt oplyst.

I 135 sager, svarende til 97 procent af det samlede antal sager i undersøgelsen, er rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldt i høj grad eller i nogen grad i overensstemmelse med bekendtgørelsen. Blandt fleksjobsagerne er der tre sager, svarende til seks procent, som efter Ankestyrelsens vurdering ikke lever op til kravene, og blandt sagerne om ressourceforløb er det en enkelt sag, svarende til to procent, se figur 1.3.

Figur 1.3 Er rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldt i overensstemmelse med § 3 i bekendtgørelse nr. 814 af 27/06 2014 om rehabiliteringsplan m.v.?

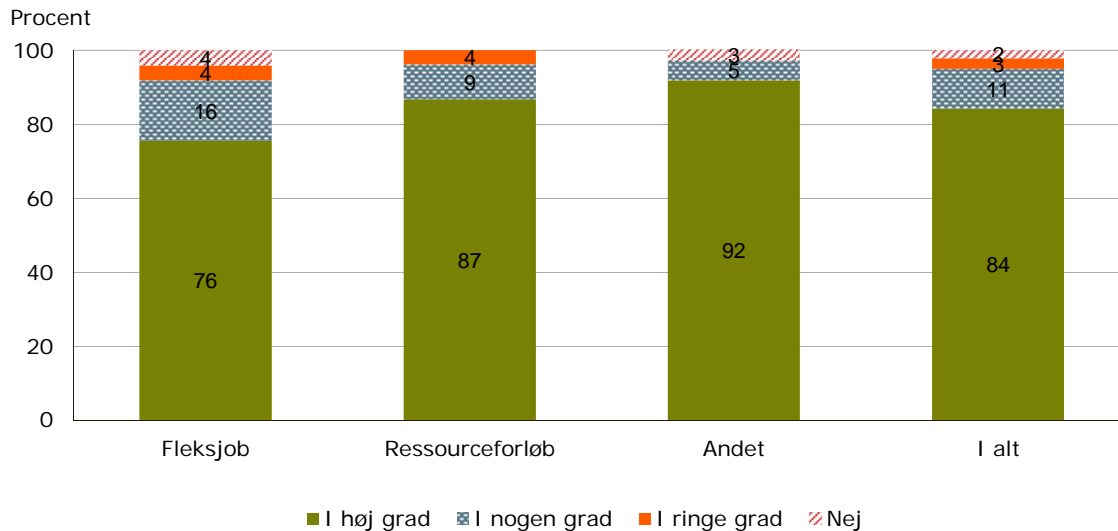

Rehabiliteringsplanens forberedende del – den praktiserende læges vurdering

Kommunerne skal som en del af rehabiliteringsplanens forberedende del indhente den praktiserende læges vurdering af borgerens helbred i forhold til at kunne arbejde. Lægens vurdering skal foretages på baggrund af en konsultation med borgeren.

I 132 af de 139 sager, svarende til 95 procent af sagerne, er den praktiserende læges vurdering i rehabiliteringsplanens forberedende del indhentet og i høj eller i nogen grad udfyldt i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelsens § 4, se figur 1.4.

Figur 1.4 Er rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldt i overensstemmelse med § 4 i bekendtgørelse nr. 814 af 27/06 2014 - den praktiserende læges vurdering?

Rehabiliteringsteamets begrundelse for indstilling

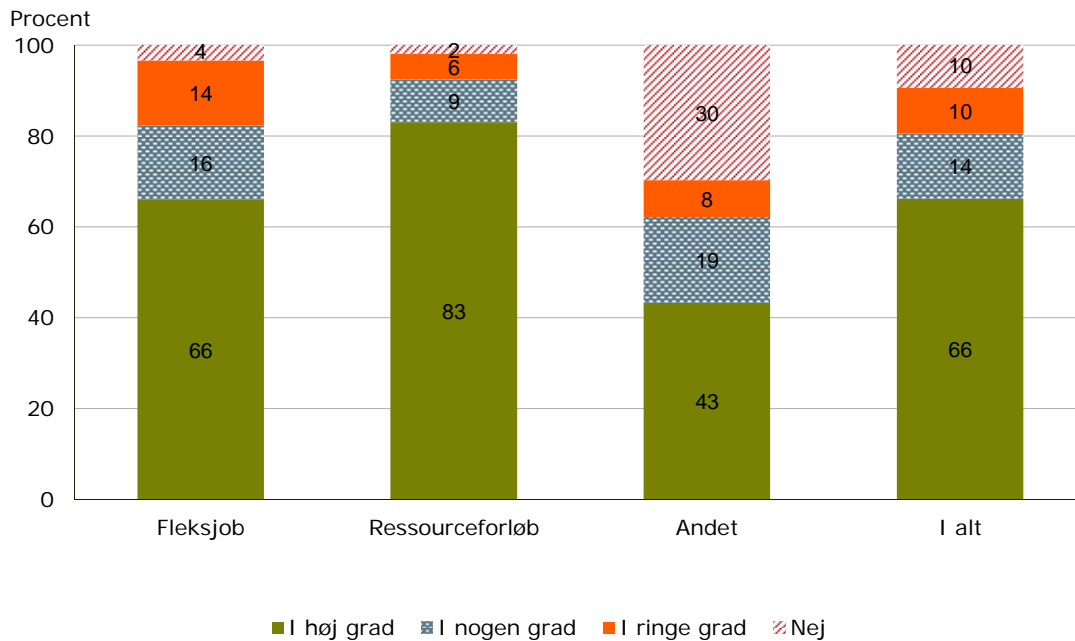
Rehabiliteringsteamet skal give en fyldestgørende begrundelse for indstillingen.

Hvis rehabiliteringsteamet vurderer, at ressourceforløb eller fleksjob ikke er relevant i sagen, og teamet derfor indstiller, at borgeren skal have en anden indsats, skal teamet som led i indstillingen angive, hvilken beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats, der bør iværksættes.

I 112 sager, svarende til 80 procent af sagerne, har rehabiliteringsteamet i høj eller nogen grad givet en fyldestgørende begrundelse for indstillingen om enten fleksjob, ressourceforløb eller anden indsats m.v., se figur 1.5

I sager om fleksjob har teamet i 82 procent af de 49 sager i høj eller i nogen grad givet en fyldestgørende indstilling, og i sager om ressourceforløb er det i 92 procent af sagerne. Mens sager om anden indsats m.v. alene i 62 procent af sagerne har en indstilling, som i høj eller i nogen grad er fyldestgørende, se figur 1.5.

Figur 1.5 Har rehabiliteringsteamet givet en fyldestgørende begrundelse for sin indstilling om fleksjob, ressourceforløb, eller anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats?

Særlige sagsbehandlingsregler – rehabiliteringsplanens indsatsdel

Kommunerne skal udarbejde rehabiliteringsplanens indsatsdel for personer, der er visiteret til et ressourceforløb. Indsatsdelen skal udfyldes i overensstemmelse med betingelserne i § 5 i bekendtgørelsen.

I 40 sager, svarende til 76 procent af sagerne om ressourceforløb, er rehabiliteringsplanens indsatsdel udfyldt i høj grad eller i nogen grad i overensstemmelse med bekendtgørelsen. Undersøgelsen viser, at 13 sager, svarende til 25 procent af sagerne om ressourceforløb, ikke lever op til kravene, se tabel 1.1.

Tabel 1.1 Kun for ressourceforløb - Er rehabiliteringsplanens indsatsdel udfyldt i overensstemmelse med § 5 i bekg. nr. 814 af 27/06 2014 om rehabiliteringsplan m.v.

	Antal	Procent
I høj grad	27	51
I nogen grad	13	25
I ringe grad	4	8
Nej	9	17
I alt	53	100

Manglende genforelæggelse for rehabiliteringsteamet

Hvis kommunerne ikke følger indstillingen fra et rehabiliteringsteam, skal sagen forelægges for rehabiliteringsteamet på ny, inden kommunen træffer afgørelse.

Blandt de 139 sager, der er indgået i undersøgelsen, har en kommune i to sager været uenig med rehabiliteringsteamet om hvilken hovedindsats, der er nødvendig for borgeren.

I den ene sag indstiller teamet borgeren til fleksjob, mens teamet i den anden sag indstiller til andre beskæftigelsesmæssige, sociale og sundhedsmæssige indsatser for borgeren. Kommunen træffer i begge sager afgørelse om, at borgerne skal bevilges ressourceforløb.

Kommunen har ikke genforelagt de to sager for teamet, hvilket er i strid med reglerne.

1.2 Ankestyrelsen anbefaler

Undersøgelsen giver grundlag for følgende anbefalinger til kommunerne

- Kommunerne skal sikre, at de afklarer borgerne beskæftigelsesmæssigt og helbredsmæssigt, inden kommunerne bevilger fleksjob, *se afsnit 3.1.2.*
- Kommunerne kan med fordel anvende de skemaer, som Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har udviklet. Ved at anvende disse skemaer kan kommunerne kvalitetssikre, at sagsbehandlingsreglerne er overholdt i tilstrækkelig grad, *se afsnit 3.2, 4.2, og 5.2.*
- Kommunerne skal være opmærksomme på, at der er pligt til at træffe en afgørelse, når sagen har været forelagt for rehabiliteringsteamet, og teamet har afgivet indstilling, *se afsnit 5.1 og principafgørelse 26-14.*
- Kommunerne skal være opmærksomme på at genforelægge sagen for rehabiliteringsteamet, hvis de ønsker at gå imod teamets indstilling, *se afsnit 5.2.5 og principafgørelse 20-14.*
- Rehabiliteringsteamet skal være opmærksomt på, om teamet afgiver indstilling i en sag, eller om teamet ønsker at anbefale, at sagen udsættes på yderligere undersøgelser eller lignende, *se afsnit 5.2.3.*
- Kommunerne skal huske at udarbejde indsatsdelen i sager om bevilling af ressourceforløb, *se afsnit 4.2.3.*

2 Regler og Ankestyrelsens praksis

Undersøgelsen fokuserer på kommunernes anvendelse af reglerne for bevilling af fleksjob, ressourceforløb og anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats.

Dette kapitel indeholder en gennemgang af de centrale regler og principafgørelser, der er relevante for undersøgelsen. For yderligere information er der i *bilag 2* en oversigt over reglerne med link til love og bekendtgørelser.

Foruden de materielle bestemmelser på området, er der med reformen af førtidspension og fleksjob indført særlige sagsbehandlingsregler.

De særlige sagsbehandlingsregler fremgår af beskæftigelsesindsatslovens § 30a om rehabiliteringsplanen, og lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, afsnit 3a, om rehabiliteringsteams m.v.

Sagsbehandlingsreglerne er fastsat i Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v. Bekendtgørelsen er optrykt i *bilag 3*.

2.1 Lovgrundlag

2.1.1 Fleksjob

Efter § 70 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (beskæftigelsesindsatsloven) giver kommunen tilbud om fleksjob til personer, der ikke modtager førtidspension efter lov om social pension eller lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., og som ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet.

Fleksjob kan først tilbydes, når alle relevante tilbud efter loven og andre foranstaltninger, herunder eventuelt forsøg på omplacering på arbejdspladsen, har været afprøvet for at bringe eller fastholde den pågældende i ordinær beskæftigelse. Undtaget herfra er tilfælde, hvor det er åbenbart formålsløst at gennemføre de nævnte foranstaltninger forud for visitationen.

Fra 1. januar 2013 blev reglerne for bevilling af fleksjob ændret, således at jobcenteret kan give tilbud om fleksjob til personer, der aktuelt har en meget begrænset arbejdsevne, hvis der er mulighed for, at deres arbejdsevne inden for en rimelig periode kan udvikles.

Særlige sagsbehandlingsregler

Det fremgår af § 70a, at grundlaget for en afgørelse om fleksjob består af rehabiliteringsplanens forberedende del, som har været behandlet i et rehabiliteringsteam.

Rehabiliteringsplanen skal indeholde følgende:

- 1) Dokumentation for, at personens ressourcer og udfordringer er fuldt afklarede i forhold til uddannelse og beskæftigelse,
- 2) dokumentation for, at alle relevante indsatser efter denne lov samt andre foranstaltninger har været afprøvet for at bringe eller fastholde den pågældende i ordinær beskæftigelse,
- 3) dokumentation for, at den pågældendes arbejdsevne anses for varigt og væsentligt begrænset og ikke kan anvendes til at opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår, og
- 4) dokumentation for, at den pågældende har været ansat under de sociale kapitler m.v., jf. § 70 b, i mindst 12 måneder, hvis personen skal ansættes i fleksjob på den hidtidige arbejdsplads.

2.1.2 Ressourceforløb

Efter § 68a i beskæftigelsesindsatsloven skal kommunen tilbyde et resourceforløb til personer under 40 år med komplekse problemer ud over ledighed. Resourceforløbet skal være af mindst et og højst fem års varighed.

Personen kan tilbydes flere på hinanden følgende resourceforløb. Fylder personen 40 år under et resourceforløb, fortsætter forløbet, til det er afsluttet.

Reglerne om resourceforløb gælder tilsvarende for personer over 40 år. Hvis personen ønsker det, kan kommunen tilbyde mere end ét resourceforløb.

Det er en betingelse for bevilling af resourceforløb, at problemerne ikke har kunnet løses gennem en indsats efter beskæftigelsesindsatsloven eller efter lov om aktiv socialpolitik, og at problemerne kræver et helhedsorienteret forløb med en kombination af indsats efter beskæftigelsesindsatsloven og sociale eller sundhedsmæssige indsatser.

Endvidere er det en betingelse, at personen

- 1) har modtaget længerevarende offentlig forsørgelse,
- 2) har deltaget i tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven eller revalidering efter kapitel 6 i lov om aktiv socialpolitik uden at have øget tilknytningen til arbejdsmarkedet, eller
- 3) at kommunen vurderer, at der er behov for en længerevarende indsats, før der kan fastsættes et konkret beskæftigelsesmål.

Personer, hvor det som følge af svær sygdom eller på grund af betydelige funktionsnedsættelser er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle deres arbejdsevne i et resourceforløb, er undtaget fra ovennævnte betingelser.

Et ressourceforløb kan bestå af tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven, herunder mentorstøtte, og indsats efter anden lovgivning, herunder efter lov om social service og sundhedsloven. Ressourceforløbet kan ligeledes indeholde indsatser, der kan stabilisere og forbedre personens fysiske, psykiske og sociale tilstand, med henblik på at personen efterfølgende kan deltage i tilbud efter denne lov.

Kommunen skal inden ressourceforløbets afslutning træffe beslutning om, hvilke indsatser der skal iværksættes fremadrettet.

Særlige sagsbehandlingsregler

Forud for visitation til et ressourceforløb skal den forberedende del af rehabiliteringsplanen være udarbejdet, og sagen skal have været forelagt for rehabiliteringsteamet. Personen og dennes sagsbehandler skal deltage i rehabiliteringsteamets møder, når personens sag behandles.

For personer, der er visiteret til et ressourceforløb, er det endvidere en betingelse, at kommunen udarbejder rehabiliteringsplanens indsatsdel.

Det fremgår af § 68c i beskæftigelsesindsatsloven, at kommunen skal udpege en koordinerende sagsbehandler til personer, der deltager i et ressourceforløb. Det er den gennemgående og koordinerende sagsbehandler, der udarbejder indsatsdelen, som beskriver den tværfaglige indsats på baggrund af teamets indstilling.

Sagsbehandleren skal udarbejde rehabiliteringsplanens indsatsdel sammen med personen og varetage den løbende opfølgning og koordinering i samarbejde med personen.

Indsatsdelen skal indeholde personens beskæftigelses- og uddannelsesmål og en plan for, hvilke indsatser fra de forskellige forvaltninger og myndigheder der skal iværksættes for at bringe den enkelte person i et ressourceforløb tættere på arbejdsmarkedet.

Sagsbehandleren skal sørge for, at indsatsdelen justeres efter personens aktuelle situation og behov og bistå personen med at gennemføre rehabiliteringsplanen, herunder realisere uddannelses- og beskæftigelsesmål.

2.2 Principafgørelser

2.2.1 Fleksjob

N-5-06 – beskæftigelsesmæssig afklaring - behandlingsmuligheder

Der var ikke ret til visitation til fleksjob til en 58-årig kvinde med lændesmerter og nakke-skuldresmerter.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at ansøger havde gennemført tre ugers arbejdsprøvning, og at dette var forløbet godt. Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at ansøger var anbefalet intensiv rygtræning.

N-11-06 – vurdering af arbejdsevne – arbejdstimer og arbejdspræstation

Det er en forudsætning for fleksjob, at begrænsningen af arbejdsevnen er varig og væsentlig. Ved vurdering af arbejdsevnen indgår både antallet af arbejdstimer og arbejdspræstationen.

N-14-06 – vurdering af arbejdsevne - væsentlighed

En kvindes arbejdsevne kunne ikke anses for nedsat i så væsentligt omfang, at det gav ret til fleksjob. Arbejdsprøvning og praktik havde vist, at hun kunne klare en arbejdstid på 32,5 timer, dog med strukturerede opgaver og en vis hensyntagen.

N-8-07 – beskæftigelsesmæssig afklaring – åbenbart formålsløst

Det var åbenbart formålsløst at arbejdsprøve ansøger under hensyn til ansøgers alder, tidligere erhvervsforløb og kompetencer samt de lægelige oplysninger om lidelsens art og omfang. Ansøger var derfor berettiget til fleksjob.

N-9-07 – beskæftigelsesmæssig afklaring – ekstern afklaring

Det var i strid med reglerne, at ansøger havde fået tilkendt fleksjob. Alle muligheder for fortsat udnyttelse af arbejdsevnen var ikke afprøvet. Det var ikke tilstrækkeligt, at ansøger var afprøvet i forskellige arbejdsfunktioner i nuværende job.

25-14 – vurdering af arbejdsevne - meget begrænset arbejdsevne

Principafgørelsen fastslår

Betingelser for fleksjob

Kommunen kan give tilbud om fleksjob, hvis borgerens arbejdsevne er varigt og væsentligt nedsat. Fleksjob kan først tilbydes, når alle relevante tilbud samt andre foranstaltninger har været afprøvet for at bringe eller fastholde borgeren i ordinær beskæftigelse, medmindre det er åbenbart formålsløst at gennemføre de nævnte foranstaltninger.

Kommunen skal fortage en samlet vurdering af alle sagens oplysninger, herunder en vurdering af modsatrettede oplysninger, der taler henholdsvis for eller imod, at den

pågældende opfylder betingelserne for fleksjob. Kommunen skal inden afgørelsen forelægge sagen for rehabiliteringsteamet og inddrage teamets indstilling i sagen.

Meget begrænset arbejdsevne

Kommunen kan give tilbud om fleksjob til en borger, der aktuelt har en meget begrænset arbejdsevne.

Det er dog en betingelse, at kommunen vurderer, at der er mulighed for, at borgerens arbejdsevne kan udvikles, således at borgeren kan øge sin arbejdsindsats indenfor en rimelig periode.

Kommunen skal ved denne vurdering bl.a. inddrage oplysninger om borgerens helbredsmæssige forhold, gennemførte afklarings- eller praktikforløb, herunder oplysninger om de opgaver borgeren har kunnet udføre, arbejdstid, og borgerens evne til at fungere på en arbejdsplads.

I en sag, hvor borgeren havde en effektiv arbejdstid på ca. to timer om ugen, var borgeren omfattet af personkredsen, der har ret til fleksjob.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg lagde vægt på oplysningerne fra praktikforløbet herunder oplysningerne om, at borgeren ikke havde problemer med at udføre arbejdsopgaverne rent praktisk, at hun havde stor evne og vilje til at forstå og udføre praktiske instrukser og var mødestabil. Der blev desuden lagt vægt på, at der under praktikforløbet havde været tale om afprøvning og optræning, hvor opgaver og arbejdstid ikke var helt fast aftalt fra starten. Da arbejdstid og arbejdsopgaver senere blev fast aftalt, gik det borgeren bedre i praktikken. På den baggrund vurderede udvalget, at der kunne være en mulighed for at udvikle borgerens arbejdsevne, hvis der med stor støtte fra kommunen, herunder mentorstøtte, blev etableret et fleksjob til borgeren inden for en overskuelig tid med strukturerede opgaver og fast (meget begrænset) arbejdstid. Derved ville borgeren få den sikkerhed og tryghed, der kunne give plads for udvikling. Udvalget lagde desuden vægt på, at der stadig var en vis mulighed for behandling.

I en anden sag, hvor borgeren havde en effektiv arbejdstid på ca. 40 minutter om ugen, var borgeren ligeledes omfattet af personkredsen, der har ret til fleksjob.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg lagde vægt på, at det seneste afklaringsforløb havde påvist, at borgeren havde en arbejdsevne, idet han havde kunnet udføre visse arbejdsopgaver. Udvalget lagde endvidere vægt på, at der var mulighed for behandling med medicin og rygtræning, som kunne gøre borgerens rygproblemer mindre. Det var desuden ikke udelukket, at borgerens arbejdsevne kunne udvikles, således at borgeren ville kunne klare mere end bare nogle få timers arbejde ugentligt. Der var således stadig udviklingsmuligheder, hvis der blev fundet et arbejde med passende skånehensyn for ryggen.

Opfølgning

Hvis kommunen vurderer, at borgerens arbejdsevne kan udvikles inden for en rimelig periode, og kommunen visiterer borgeren til fleksjob, skal kommunen ved den løbende opfølgning vurdere, om der fortsat er mulighed for, at den pågældendes arbejdsevne kan udvikles. Det vil sige efter 2½ år og status efter 4½ år i fleksjobbet, eller ved vurderinger af, om borgeren fortsat opfylder betingelserne for fleksjob, som skal foretages, hver gang den pågældende har modtaget ledighedsydelse i 12 måneder inden for 18 måneder

Ikke forventning om udvikling af arbejdsevnen

Hvis kommunen vurderer, at personens arbejdsevne ikke kan forbedres, og den pågældende kun kan arbejde få timer om ugen, skal kommunen vurdere, om den skal indlede en sag om førtidspension.

2.2.2 Ressourceforløb

24-14 - ressourceforløb - fleksjob - komplekse problemer

Principafgørelsen fastslår

Betingelserne for ressourceforløb

Kommunen kan give ressourceforløb til personer, der ud over ledighed har komplekse problemer, der ikke har kunnet løses gennem en almindelig beskæftigelsesrettet indsats, og som kræver et helhedsorienteret forløb med en kombination af en beskæftigelsesindsats og sociale eller sundhedsmæssige indsatser.

Det er endvidere en betingelse, at personen har modtaget længerevarende offentlig forsørgelse, har deltaget i beskæftigelsestilbud eller revalidering uden at have øget tilknytningen til arbejdsmarkedet, eller at kommunen vurderer, at der er behov for en længerevarende indsats, før der kan fastsættes et konkret beskæftigelsesmål.

Målgruppen for et ressourceforløb er især personer, hvor det er overvejende sandsynligt, at de uden en særlig, tværfaglig indsats vil ende med at få tilkendt førtidspension. Målgruppen kan også være personer med aktuelle komplekse problemer i form af for eksempel helbredsproblemer, misbrug, sociale forhold m.v., hvor udsigten til at komme i ordinær beskæftigelse eller uddannelse er lang.

Kommunen skal vurdere, at alle relevante muligheder i den ordinære beskæftigelseslovgivning er udtømte, før der kan tildeles et ressourceforløb. Det er dog ikke en betingelse, at kommunen rent faktisk har anvendt alle indsatser i forhold til den pågældende.

Kommunen skal have fokus på, hvilke ressourcer den enkelte har, og hvordan disse ressourcer kan udvikles.

Visitation til ressourceforløb vil altid afhænge af en konkret og individuel vurdering af den enkeltes situation sammenholdt med betingelserne for ressourceforløb.

I den konkrete sag kunne der gives ressourceforløb til en person med psykisk belastningsreaktion og smerter i bevægeapparatet, idet lægelige oplysninger og arbejdsafklaring viste, at der kunne være mulighed for udvikling af arbejdsevnen ved iværksættelse af et længerevarende forløb med fokus på fysisk træning, succes med arbejdsopgaverne i en virksomhedspraktik og med hjælp af en mentor.

Ressourceforløb eller fleksjob

Det er ikke en betingelse for at give ressourceforløb, at kommunen forinden har vurderet, at fleksjob er udelukket. Det er heller ikke en betingelse, at personen har været visiteret til fleksjob, inden et ressourceforløb iværksættes.

Kommunen kan give ressourceforløb både i tilfælde, hvor der kan være udviklingsmuligheder i forhold til senere at opnå beskæftigelse på normale vilkår, og i tilfælde, hvor udviklingsmulighederne alene vurderes at kunne føre til et fleksjob. Efter reglerne kan fleksjob tildeles til personer med varige og væsentlige begrænsninger i arbejdsevnen, og som ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet.

Det er en betingelse for at blive tildelt fleksjob, at alle relevante tilbud og foranstaltninger har været afprøvet for at bringe eller fastholde den pågældende i ordinær beskæftigelse.

Kommunen skal typisk anvende fleksjob, når der er en forholdsvis høj grad af afklaring af personens arbejdsevne og et konkret beskæftigelsesmål. Flexjob kan også anvendes i tilfælde, hvor arbejdsevnen aktuelt er meget begrænset, men hvor der er udviklingsmuligheder.

Der er således et vist overlap mellem fleksjob på få timer og ressourceforløb, hvor begge ordninger efter en socialfaglig vurdering vil være relevante at anvende.

2.2.3 De særlige sagsbehandlingsregler

6-14 - fleksjob - afslag - rehabiliteringsteam - rehabiliteringsplan

Principafgørelsen fastslår

Ansøgning om fleksjob

En borger kan ikke anmode om, at kommunen alene tager stilling til spørgsmålet om fleksjob, da kommunen skal se en ansøgning om fleksjob i lyset af alle de muligheder, der findes for hjælp efter den sociale lovgivning. Kommunen skal således i det enkelte tilfælde vurdere, om og i givet fald hvilken indsats, der skal iværksættes.

Der er ikke hjemmel i fleksjobreglerne til at se bort fra den helhedsvurdering, der efter reglerne skal foretages i forbindelse med en ansøgning om fleksjob.

Kommunen skal vurdere, om der er grundlag for at påbegynde behandling af sag om fleksjob eller at iværksætte andre initiativer. Kommunen skal kun påbegynde behandling af sag om fleksjob i de tilfælde, hvor der er noget, der taler for, at borgeren er i målgruppen for fleksjob.

Et afslag på at påbegynde behandling af sag om fleksjob vil efter Ankestyrelsens praksis være at betragte som en afgørelse, som borgeren kan klage over. Vi henviser til principafgørelse 64-11, hvorefter jobcentrets afslag på at afklare arbejdsevnen måtte anses for en afgørelse, der tilsigtede at have retsvirkning efter sit indhold, det vil sige afslag på fleksjob på det foreliggende grundlag.

Forelæggelse for rehabiliteringsteamet

Borgeren har ikke krav på at få sin sag forelagt for rehabiliteringsteamet. Kommunen har kun pligt til at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet i det tilfælde, hvor kommunen vurderer, at der er grundlag for at påbegynde behandling af sag om ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension.

Det følger af reglerne, at rehabiliteringsteamet skal afgive indstilling, inden beslutning om og tilkendelse af ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension træffes af kommunen. Det fremgår af lovbemærkningerne, at kommunens forelæggelse af sager for teamet er en del af den faktiske forvaltningsudøvelse som led i sagsbehandlingen, og at der derfor ikke kan klages over, at sagen forelægges eller ikke forelægges for teamet.

Det fremgår også af lovbemærkningerne, at der i komplekse sager skal ske en nødvendig tværfaglig koordinering og en parallel afklaring af den enkeltes beskæftigelsesmæssige, sociale og helbredsmæssige ressourcer. Tilsvarende fremgår det af den politiske aftale om reformen, at formålet med rehabiliteringsteamet er at sikre, at der sker den nødvendige tværfaglige koordinering i komplekse sager.

Kommunen kan altid vælge at forelægge en sag for rehabiliteringsteamet.

I sager om førtidspension er der en særlig hjemmel til, at borgeren kan bede kommunen om at tage stilling til førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag, se § 17, stk. 2, i lov om sociale pension. Det betyder, at kommunen i disse tilfælde ikke skal foretage en helhedsvurdering. Disse sager skal altid forelægges for rehabiliteringsteamet inden afgørelse.

Udarbejdelse af rehabiliteringsplan

Kommunen har kun pligt til at udarbejde rehabiliteringsplanens forberedende del, hvis sagen skal forelægges for rehabiliteringsteamet. Kommunen kan dog altid vælge at udarbejde rehabiliteringsplanen.

Det følger af reglerne, at den forberedende del af rehabiliteringsplanen skal udarbejdes for alle, der skal have deres sag behandlet i et rehabiliteringsteam.

Vi bemærker, at kommunen efter officialprincippet altid skal sørge for at oplyse sagen tilstrækkeligt, og at rehabiliteringsplanens forberedende del med fordel kan anvendes som et værktøj til at belyse og dokumentere borgerens forhold i de tilfælde, hvor kommunen f.eks. træffer afgørelse om afslag på fleksjob uden at forelægge sagen for teamet.

20-14 - rehabiliteringsteam - genforelæggelse - ugyldighed – garantiforskrift**Principafgørelsen fastslår****Pligten til at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet på ny**

Hvis kommunen ikke følger rehabiliteringsteamets indstilling i en sag om ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension, skal kommunen forelægge sagen for rehabiliteringsteamet på ny. Kommunen kan først træffe afgørelse i sagen, når rehabiliteringsteamet har haft mulighed for at revurdere sagen.

Denne pligt til at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet på ny er lovbestemt og etableret af hensyn til borgeren for at sikre, at der træffes en indholdsmæssig rigtig afgørelse. Borgeren har et retskrav på at få en ny dialog om og vurdering af sin sag.

Da der er tale om en garantiforskrift, vil kommunens afgørelse som udgangspunkt være ugyldig, hvis kommunen ikke har forelagt sagen for rehabiliteringsteamet på ny.

I den konkrete sag kunne Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg ikke udelukke, at sagen ville være faldet anderledes ud, hvis den havde været forelagt for rehabiliteringsteamet på ny. Det kunne ikke udelukkes, at yderligere dialog om borgerens forhold kunne have ført til en anden vurdering af sagen. Afgørelsen var derfor ugyldig.

21-14 - rehabiliteringsplan - forberedende del - praktiserende læges vurdering - ugyldighed – garantiforskrift**Principafgørelsen fastslår****Anvendelse af rehabiliteringsplanen ved afgørelser om revalidering**

En rehabiliteringsplans forberedende del skal udarbejdes eller opdateres i alle tilfælde, hvor der træffes en afgørelse, der vedrører ret til revalidering.

Det betyder, at kommunen skal anvende rehabiliteringsplanens forberedende del i forbindelse med en afgørelse om ret til revalidering, men også i forbindelse med en afgørelse om ændring, forlængelse eller ophør af revalideringsplanen/jobplanen.

Formålet med at udarbejde rehabiliteringsplanens forberedende del er, at den skal danne grundlag for kommunens vurdering af, om personens arbejdsevne er så begrænset, at den pågældende skal tilbydes revalidering. Den skal således danne grundlag for kommunens vurdering af, om der er ret til (yderligere/fortsat) revalidering.

Reglerne om rehabiliteringsplaner bygger videre på det metodiske udgangspunkt, der blev etableret ved indførelsen af arbejdsevnetoden. Beskrivelsen skal afdække alle relevante forhold i borgerens samlede situation – herunder beskæftigelsesmæssige, sociale og helbredsmæssige ressourcer, netværk m.v.

Ugyldighed ved manglende anvendelse af rehabiliteringsplanen

Udarbejdelse og opdatering af rehabiliteringsplanen er en garantiforskrift.

Hvis kommunen ikke har udarbejdet eller opdateret rehabiliteringsplanen, vil det derfor som udgangspunkt føre til, at afgørelsen er ugyldig.

Rehabiliteringsplanen skal danne grundlag for kommunens vurdering af retten til revalidering. Planens forberedende del er således afgørende for, om der er et tilstrækkeligt grundlag til at træffe afgørelse om retten til revalidering.

Ugyldighed ved mangelfuld rehabiliteringsplan – manglende indhentelse af den praktiserende læges vurdering

Rehabiliteringsplanen skal indeholde en række forskellige oplysninger om borgerens forhold. Kommunen skal som en del af rehabiliteringsplanens forberedende del indhente borgerens praktiserende læges vurdering af borgerens helbred i forhold til at kunne arbejde.

Hvis kommunen ikke har indhentet den praktiserende læges vurdering, vil det som udgangspunkt føre til, at afgørelsen er ugyldig, da der er tale om en garantiforskrift. Kravet om, at den praktiserende læges vurdering skal indhentes, er lovbestemt og etableret for at sikre, at kommunen har et tilstrækkeligt lægeligt grundlag til at træffe en indholdsmæssig rigtig afgørelse.

I alle sager, hvor kommunen skal anvende rehabiliteringsplanen, er der tale om en konkret vurdering, hvor de lægelige oplysninger skal indgå i helhedsvurderingen af, om den pågældende har ret til f.eks. revalidering. De lægelige oplysninger er således en vigtig del af selve oplysningsgrundlaget. Der er ikke hjemmel til at erstatte den praktiserende læges vurdering med en anden læges vurdering.

I den konkrete sag havde kommunen ikke indhentet den praktiserende læges vurdering, og det kunne ikke anses for udelukket, at indhentelse af den praktiserende læges vurdering kunne have ført til en anden vurdering.

Afgørelsen var derfor ugyldig.

26-14 - rehabiliteringsteamets indstilling - klage

Principafgørelsen fastslår

Borgeren kan ikke klage over rehabiliteringsteamets indstilling

Rehabiliteringsteamet skal afgive indstilling i alle sager, inden kommunen træffer beslutning om og tilkender ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende og førtidspension.

En borger kan ikke klage over rehabiliteringsteamets indstilling i en sag. Dette fremgår af lovbemærkningerne. Det er begrundet i, at forelæggelsen af sager for rehabiliteringsteamet er en del af kommunens sagsbehandling. Kompetencen til at træffe afgørelse i sagen ligger stadig hos kommunen.

Borgeren kan derimod klage til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg over kommunens afgørelse.

Kommunen skal træffe en afgørelse på baggrund af rehabiliteringsteamets indstilling

Kommunen skal træffe afgørelse i sagen på baggrund af rehabiliteringsteamets indstilling, når rehabiliteringsteamet har givet indstilling om, bl.a. hvorvidt der skal gives ressourceforløb, fleksjob, anden beskæftigelsesrettet indsats eller førtidspension.

Kommunen skal først træffe en afgørelse, når sagen er færdigbehandlet i teamet, og teamet har afgivet indstilling i overensstemmelse med § 25 a, stk. 3, i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Denne principafgørelse skal ses i sammenhæng med Ankestyrelsens principafgørelse 6-14, som fastslår, at kommunen kun har pligt til at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet i de tilfælde, hvor kommunen vurderer, at der er grundlag for at påbegynde behandling af sag om ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension. Kommunen kan dog altid vælge at forelægge en sag for teamet.

Når sagen har været forelagt for teamet, og teamet har afgivet indstilling i sagen i overensstemmelse med § 25 a, stk. 3, er kommunen forpligtet til at træffe en afgørelse.

Den konkrete sag blev hjemvist til kommunen med henblik på, at kommunen træffer en afgørelse i sagen på baggrund af rehabiliteringsteamets indstilling. Hvis kommunen er

enig i rehabiliteringsteamets indstilling, betyder det, at kommunen skal træffe afgørelse om, at borgeren har ret til en anden tværfaglig indsats i stedet for førtidspension, fleksjob eller ressourceforløb.

3 Fleksjob

3.1 Materiel vurdering

Undersøgelsen omfatter 49 sager, hvor kommunerne har bevilget fleksjob. Ankestyrelsen vurderer, at 33 afgørelser blandt de 49 sager er i overensstemmelse med regler og praksis, mens 16 afgørelser ville blive ændret eller hjemvist, hvis de havde været klagesager. De 16 afgørelser opfylder ikke lovens betingelser for bevilling af fleksjob, se *tabel 3.1*.

Tabel 3.1 Er kommunens afgørelse samlet set rigtig?

	Antal	Procent
Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis	33	67
Nej, afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist, hvis det havde været en klagesag	16	33
Ikke relevant	0	0
I alt	49	100

De 16 afgørelser, som ikke opfylder lovens betingelser for fleksjob

I 15 af de 16 sager er afgørelsen truffet på et så mangelfuldt grundlag, at Ankestyrelsen vurderer, at kommunernes afgørelser i de 15 sager er ugyldige, og at afgørelserne derfor ville blive ændret eller hjemvist, hvis de havde været klagesager, se *tabel 3.3 i afsnit 3.1.1*.

I den sidste sag er Ankestyrelsen uenig i kommunens vurdering af borgerens ret til fleksjob. Ankestyrelsen vurderer, at afgørelsen ikke er i overensstemmelse med praksis, se *nærmere i afsnit 3.1.2*, hvor sagen er refereret som sag nr. 93.

I enkelte sager er der utilstrækkelige oplysninger i rehabiliteringsplanens forberedende del, se *tabel 3.5 i afsnit 3.2.1*.

Ligeledes er der i enkelte sager utilstrækkelige oplysninger i den praktiserende læges vurdering, se *tabel 3.7 i afsnit 3.2.2*.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har i **principafgørelse 21-14** truffet principiel afgørelse om, at udarbejdelse af rehabiliteringsplanen og indhentelse af den praktiserende læges vurdering er garantiforskrifter. Hvis kommunen ikke har udarbejdet rehabiliteringsplanen eller indhentet den praktiserende læges vurdering, vil det derfor som udgangspunkt føre til, at afgørelsen er ugyldig.

I ni sager opfylder rehabiliteringsteamets begrundelse for indstillingen ikke kravene i reglerne for en fyldestgørende begrundelse efter bekendtgørelsens regler¹. Ankestyrelsen vurderer, at en mangelfuld begrundelse fra teamet ikke betyder, at kommunens afgørelse i sagen bliver ugyldig. Teamets mangelfulde begrundelse er derfor ikke medvirkende årsag til, at de i alt 16 afgørelser ville blive ændret eller hjemvist, hvis de havde været klagesager, se tabel 3.10 i afsnit 3.2.3.

Tabel 3.2 nedenfor giver et overblik over typer af fejl i sagerne om fleksjob.

Tabel 3.2 Antal sager med fejl og/eller utilstrækkelige oplysninger fordelt på typer af fejl

	Antal sager
Kommunens vurdering af borgerens ret til fleksjob	16
Manglende oplysningsgrundlag	15
Rehabiliteringsplanens forberedende del	3
Rehabiliteringsplanens forberedende del - den praktiserende læges vurdering	4
Rehabiliteringsteamets begrundelse for indstilling om fleksjob	9

Note: Tallene i tabellen summer ikke til de 16 afgørelser med fejl, da de enkelte sager kan have flere typer af fejl

3.1.1 Oplysningsgrundlaget

I 15 af de 16 sager, som ikke opfylder lovens betingelser, er der udover andre fejl et mangelfuldt oplysningsgrundlag, således indeholder de 15 sager ikke tilstrækkelige oplysninger i forhold til kommunernes afgørelser om fleksjob. I syv sager mangler flere og/eller væsentlige oplysninger, mens der i otte sager mangler afgørende oplysninger. Ankestyrelsen vurderer, at kommunernes afgørelser i de 15 sager ville blive ændret eller hjemvist, hvis de havde været klagesager, se tabel 3.3.

¹ Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

Tabel 3.3 I hvilket omfang er sagen oplyst?

	Antal	Procent
Ingen oplysninger mangler	27	56
Enkelte mindre væsentlige oplysninger mangler	7	14
Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler	7	14
Afgørende oplysninger mangler	8	17
Ikke relevant	0	0
I alt	49	100

Det er typisk oplysninger om borgerens helbredsforhold eller beskæftigelsesmæssige afklaring, der mangler i sagerne.

Det er en betingelse for bevilling af fleksjob, at det er dokumenteret, at borgeren har en varig og væsentlig begrænsning i arbejdsevnen.

For at kunne træffe afgørelse skal sagerne indeholde tilstrækkelige oplysninger om borgerens helbredsforhold, herunder mulighed for behandling. Derudover skal borgerens arbejdsevne være tilstrækkeligt afklaret, ligesom det er nødvendigt, at det nærmere indhold af den beskæftigelsesmæssige afklaring er beskrevet i sagen. Oplysningerne er nødvendige for at kunne vurdere, om den beskæftigelsesmæssige afklaring tilgodeser borgerens skånebehov, og dermed om afklaringen har været retvisende.

Det er ovennævnte helbredsmæssige og beskæftigelsesmæssige oplysninger, der typisk mangler i de 15 sager, der er mangelfuldt oplyste.

Eksempler på at oplysningsgrundlaget er utilstrækkeligt:

Sagsnr. 77

Sagen vedrører en 39 årig kvinde. Ved et glatføreheld i januar 2010 falder hun på en parkeringsplads og pådrager sig to brud i venstre underarm. Hun bliver opereret umiddelbart efter ulykken. Borgeren har derefter haft smerter og nedsat bevægelighed i armen. Tilstanden har desuden medført belastningsudløste smerter i venstre skulder. Hun har senest deltaget i afklaring af arbejdsevne i virksomhedspraktikforløb på egen arbejdsplads, hvor hun har arbejdet 15 timer om ugen.

Rehabiliteringsteamet indstiller til fleksjob. Teamet fremhæver, at der har været fastholdelseskonsulent på arbejdspladsen, og at arbejdsgiver har forsøgt afprøvning af timetal og omplacering. Borgeren har været afprøvet i flere forskellige arbejdsopgaver,

og arbejdspladsen er blevet tilrettet hendes helbredsmæssige begrænsninger. Teamet skriver i sin indstilling om praktikforløbet, at "arbejdstiden er ca. 15 timer ugentligt – med mulighed for udvikling".

Kommunen er enig i teamets indstilling til fleksjob, skånebehov og type af arbejdsopgaver.

Ved udfærdigelsen af lægeattest LÆ 265 den 12. juli 2013 afventer egen læge svar på ny MR-scanning samt lægelig vurdering heraf, som forventes at foreligge primo/medio august. Det fremgår af lægens udtalelse, at han "er ligesom jeg usikker på, om vi har nået vejs ende". Egen læge udtaler, at han venter på de sidste undersøgelser og vil efteranmelde resultaterne.

Egen læge oplyser, at borgeren er varig skadet, men han håber på "stationær tilstand og måske anelse bedre på sigt." Han oplyser, at borgeren er svært invalideret af smerter i venstre arm og svært nedsat kraft og svær indskrænket bevægelighed i venstre skulder. Det er opfattelsen hos egen læge, at borgeren aldrig vil få fuld arbejdsførhed, og at man er nødt til at teste hende på helt specifikke lette arbejdsopgaver og på nedsat tid.

Mødet i rehabiliteringsteamet var den 3. oktober 2013.

Ifølge helbredsoplysningerne i rehabiliteringsplanen er svaret på den afventede MR-scanning og lægelig vurdering heraf ikke indgået i behandlingen af sagen på mødet i rehabiliteringsteamet.

Ankestyrelsen kan ikke på det foreliggende grundlag vurdere, om arbejdsevnen er varigt og væsentligt nedsat, da der mangler afgørende lægelige oplysninger. Ankestyrelsen lægger til grund, at resultatet af den nye MR-scanning ikke er indgået i vurderingen af sagen.

Ankestyrelsen vurderer, at den nye scanning har betydning for spørgsmålet, om borgeren opfylder betingelserne for fleksjob. På det foreliggende grundlag vurderer Ankestyrelsen, at det ikke kan udelukkes, at der kan ske en udvikling af borgerens arbejdsevne. Ankestyrelsen lægger vægt på, at borgeren har vist en arbejdsevne på 15 timer om ugen, at egen læge udtaler usikkerhed om forløbet, og at han håber, at tilstanden måske kan bedres en anelse på sigt.

Det er Ankestyrelsens opfattelse, at kommunen burde have afventet den nye MR-scanning og vurderingen heraf, inden kommunen traf afgørelse. Det fremgår af **principafgørelse N-5-06**, at det er en betingelse for visitation til fleksjob, at de behandlingsmæssige muligheder er udtømte.

Ved høringen om rapporten har kommunen sendt brev af 15. august 2013 fra borgerens egen læge, der oplyser, at en operation måske kan hjælpe på borgerens smerter, men at det næppe vil ændre på funktionssiden. Borgeren er genhenvist til hospitalet.

Det er fortsat Ankestyrelsens vurdering, at oplysningsgrundlaget i sagen er utilstrækkeligt. Dels fordi lægens udtalelse ikke indgår i rehabiliteringsplanens forberedende del, dels fordi borgeren er genhenvist til hospitalsbehandling.

Der er efter Ankestyrelsens opfattelse fortsat ikke dokumenteret, at de behandlingsmæssige muligheder er udtømte for borgeren. Det er en betingelse for bevilling af fleksjob, at borgeren har en varig og væsentlig begrænsning i arbejdsevnen.

Ankestyrelsen gør opmærksom på, at rehabiliteringsplanens forberedende del skal udarbejdes, således at borgerens sag er fuldt ud oplyst, inden teamet behandler sagen.

Sagsnr. 8

Sagen vedrører en 52 årig mand, der i en lang årrække har arbejdet som maskinarbejder med specialfunktion i NNC-maskiner.

Ifølge egen læge lider borgeren af en dokumenteret demyeliserende lidelse i hjernen. Følgerne af lidelsen er smerter, træthed, til tider påvirket balance, påvirket gangfunktion og en vis påvirkning af venstre arm. Det forventes, at lidelsen vil forværres.

Borgeren har været afklaret beskæftigelsesmæssigt i omkring et halvt år på nuværende arbejdsplads, hvor han har kunnet arbejde effektivt i to timer og 50 minutter hver dag med betjening af den slags maskiner, han er vant til.

Rehabiliteringsteamet indstiller visitation til fleksjob med fortsat bevilling af personlig assistance og eventuelt inden for programmering ved maskiner, som borgeren er vant til at arbejde med.

Kommunen træffer afgørelse om visitation til fleksjob. Det fremgår ikke, om kommunen bevilger et fastholdelsesfleksjob.

Ankestyrelsen vurderer, at afgørelsen om fleksjob ikke er i overensstemmelse med praksis. Det fremgår af **principafgørelse N-9-07**, at alle muligheder for fortsat udnyttelse af arbejdsevnen skal være afprøvet. Det er ikke tilstrækkeligt, at den pågældende er afprøvet i forskellige arbejdsfunktioner i nuværende job.

Ankestyrelsen vurderer, at borgeren burde have været afklaret eksternt, inden kommunen traf afgørelse. Der er ikke oplysninger om risiko for forværring af lidelsen, hvis borgeren bliver afklaret i et andet erhverv end det nuværende. Borgerens arbejdsevne er derfor ikke tilstrækkeligt belyst.

3.1.2 Kommunernes vurdering af borgernes ret til fleksjob

Ankestyrelsen vurderer, at kommunerne i 16 sager har truffet afgørelse om fleksjob til borgere, der på tidspunktet for afgørelsen ikke opfylder betingelserne for bevilling af fleksjob. Kommunernes vurdering af borgernes ret til fleksjob er derfor ukorrekt i de 16 sager. Der er tale om situationer, hvor det på et eller flere punkter ikke er dokumenteret, at borgerne har varige og væsentlige begrænsninger i en sådan grad, at fleksjob er det rette tilbud, se tabel 3.4.

Fejlene i sagerne er generelt, at borgerne ikke i tilstrækkelig grad er beskæftigelsesmæssigt afklarede, for eksempel fordi afklaringsforløbene har været kortvarige, borgernes fremmøde har været sparsomt, eller borgerne har vist arbejdsevne, der efter praksis ligger over eller på grænsen til fleksjob. Ankestyrelsen er ikke stødt på problemstillingen med fleksjob til personer med meget begrænset arbejdsevne, der kan få tilbud om fleksjob efter § 70, stk. 2, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Der er også tilfælde, hvor borgerne på tidspunktet for afgørelsen om fleksjob er helbredsmæssigt uafklarede.

Tabel 3.4 Er kommunens vurdering af borgerens ret til fleksjob korrekt?

	Antal	Procent
I høj grad	28	57
I nogen grad	5	10
I ringe grad	13	27
Nej	3	6
Ikke relevant	0	0
I alt	49	100

Eksempler på, at kommunernes vurdering af borgernes ret til fleksjob ikke er korrekt:

Sagsnr. 93

Sagen drejer sig om en 33 årig kvinde, der er uddannet og har erhvervserfaring som butiksassistent. Efterfølgende har hun arbejdet som rengøringsassistent, SOSU-vikar og pædagogmedhjælper. Hun påbegyndte pædagoguddannelsen, men stoppede efter 1½ år på grund af personlige problemer.

Hun har været sygemeldt siden 2009 med depression og psykisk belastningsreaktion.

Egen læge udtaler i lægeattest LÆ 265, at følgerne af den traumatiske hændelse vil være livslange, men at det er vanskeligt på nuværende tidspunkt at vurdere sværhedsgraden.

Det er lægens opfattelse, at pågældende vil kunne fungere rimeligt med en ugentlig arbejdstid på 25 timer.

Pågældende har været i flere afklarings- og beskæftigelsesrettede tilbud. I den seneste virksomhedspraktik hos en guldsmed havde hun en ugentlig arbejdstid på 25 timer om ugen. Det fremgår af sagen, at hun stadig er i denne virksomhedspraktik, og at hun ønsker dette job, hvis det kan være på nedsat timetal og med de eksisterende skånehensyn.

Rehabiliteringsteamet indstiller til fleksjob. Teamet konkluderer, at borgeren i virksomhedspraktikken har kunnet arbejde 24/25 timer om ugen det sidste års tid. Teamet begrundet indstillingen til fleksjob med, at det ikke har været muligt for borgeren at hæve timetallet fra 24/25 timer om ugen til 30 timer ugentligt.

Teamet vurderer, at der ikke er beskæftigelsesrettede tiltag, der er tilstrækkelige til, at pågældende kan opnå tilknytning til det ordinære arbejdsmarked.

Det er teamets vurdering, at revalidering ikke er aktuel. Teamet begrundet det med, at borgeren er butiksuddannet og har været i virksomhedspraktik inden for dette område, uden at det har ført til, at borgeren kan påtage sig arbejde på det ordinære arbejdsmarked.

Kommunen træffer afgørelse om bevilling af fleksjob. Det er kommunens vurdering, at arbejdsevnen hos pågældende er varigt og væsentligt begrænset, og at hun derfor ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår. Det er kommunens opfattelse, at alle andre foranstaltninger er blevet afprøvet.

Ankestyrelsen vurderer, at afgørelsen om fleksjob ikke er i overensstemmelse med praksis. Borgeren har ved afklaring af arbejdsevnen vist, at hun kan arbejde cirka 24-25 timer om ugen.

Det er en betingelse for at visitere personer til fleksjob, at de pågældende har varige og væsentlige begrænsninger i arbejdsevnen. Ved vurderingen indgår både antallet af arbejdstimer og arbejdspræstationen.

Ankestyrelsen vurderer, at borgeren i denne sag ikke er i målgruppen for fleksjob, idet arbejdsevnen ikke er væsentlig nedsat.

Borgeren må klare sig med hjælp fra de aftaler, som findes på arbejdsmarkedet, blandt andet i de sociale kapitler i de enkelte overenskomster.

En borger, der ikke har en varig og væsentlig nedsat arbejdsevne, er ikke omfattet af fleksjobreglerne, selvom borgeren ikke kan opnå ansættelse på arbejdsmarkedet på fuld

tid. Et fleksjob kan ikke tilbydes som compensation for et mindre arbejdsevnetab, der ikke er væsentligt.

Det fremgår af **principafgørelserne N-14-06 og N-11-06**, at det er en forudsætning for fleksjob, at begrænsningen af arbejdsevnen er varig og væsentlig.

Ankestyrelsen har i **principafgørelserne** fastslået, at ved vurdering af arbejdsevnen indgår både antallet af arbejdstimer og arbejdspræstationen, og at vurderingen skal ses i lyset af, at løntilskuddet ikke kan udgøre mindre end halvdelen.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget om reform af førtidspension og fleksjob, at "Ankestyrelsens praksis i forhold til, hvornår arbejdsevnen anses for varigt og væsentlig nedsat, finder fortsat anvendelse uanset, at en person nu modtager et flekslønstilskud, mens det tidligere var arbejdsgiveren, som modtog et tilskud til den ansatte i et fleksjobs løn på halvdelen eller to tredjedele af den mindste overenskomstmæssige løn på området."

Sagsnr. 90

Sagen vedrører en 50 årig kvinde. Hun lider af belastningsreaktion efter et overfald i 2010. Hun har ikke fået tilbud fra kommunen.

Egen læge anbefaler "standby i tre år". Han udtaler blandt andet følgende i lægeattest LÆ 265 om særlige hensyn, som er nødvendige at tage i det videre forløb: "...Den kommunale sagsbehandling inklusiv samtaler og mulige arbejdsprøvninger er en mental belastning, som er med til at fastholde patienten i sine symptomer. Det optimale vil uden tvivl være at sætte hende på standby i tre år, hvor hun lige så stille kunne finde sig selv og tro på egne evner og kræfter. I denne periode vil det sandsynligvis lykkes hende at finde nyt arbejde indenfor pædagogsektoren, som hun jo er uddannet i..."

Lægens kommentarer til patientens opfattelse af eget helbred er i samme lægeattest LÆ 265 blandt andet følgende: "Desværre er tilstanden jo fuldstændig uændret fra juli 2012, hvor psykiater xx jo beskriver, at han finder pågældendes funktionsniveau så markant nedsat, at enhver arbejdsmarkedskontakt eller erhvervsafklarende aktivitet er urealistisk, og vil være forbundet med stor risiko for forværring i den psykiske tilstand. Pågældende har formentlig en lettere depression, men effekten af en medicinsk behandling med antidepressiva må anses at være meget tvivlsom, og da hun samtidig ikke bryder sig om antidepressiv medicin, må dette frarådes, hvilket også er speciallægens opfattelse"

Det fremgår af rehabiliteringsplanens forberedende del, at pågældende ønsker fleksjob for at komme ud. Hun mener, at det vil være sundt for hende at komme ud.

Rehabiliteringsteamet indstiller til fleksjob i et erhverv, som ikke er indenfor borgerens nuværende erhverv som ressourceperson, gerne med udgangspunkt i borgerens interesseområde.

Teamet vurderer, at der er en varig og kronificeret tilstand, hvor behandlingsmulighederne lægeligt er beskrevet som udtømte. Teamet anbefaler psykologbehandling med henblik på sparring og udvikling af arbejdsidentitet, fremadrettet og med redskaber til dette. Skånehensynene er lavt startende timetal, som kan øges efter borgers helbredstilstand, og arbejdstiden skal ligge om eftermiddagen.

Kommunen træffer afgørelse om, at borgeren er omfattet af personkredsen for fleksjob.

Ankestyrelsen vurderer, at afgørelsen om fleksjob ikke er i overensstemmelse med praksis. Borgeren er ikke blevet arbejdsprøvet, og vi kender derfor ikke arbejdsvejen hos pågældende. Der er ikke dokumentation for, at pågældende har en varig lidelse, og vi ved ikke, om lidelsen fremover vil være væsentlig nedsat.

Egen læge har anbefalet en rolig periode i tre år. Kommunen har ikke forsøgt at hjælpe pågældende tilbage på arbejdsmarkedet ved hjælp af tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Ankestyrelsen vurderer, at tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats i givet fald kunne have været kombineret med psykologbehandling. I forhold til lægens udtalelse i lægeattest LÆ 265 vurderer Ankestyrelsen, at hvis det efter en lægelig vurdering er helbredsmæssigt risikabelt for borgeren at have kontakt med arbejdsmarkedet, vil det heller ikke være muligt at give tilbud om fleksjob. En mulighed kunne eventuelt være et ressourceforløb.

Efter reglerne kan fleksjob først tilbydes, når alle relevante tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og andre foranstaltninger, herunder eventuelt forsøg på omplacering på arbejdspladsen, har været afprøvet for at bringe eller fastholde den pågældende i ordinær beskæftigelse. Undtaget herfra er tilfælde, hvor det er åbenbart formålsløst at gennemføre de nævnte foranstaltninger forud for visitationen.

3.2 Særlige sagsbehandlingsregler

Undersøgelsen viser, at kommunerne anvender de særlige sagsbehandlingsregler om rehabiliteringsplan og indstilling fra rehabiliteringsteamet, som er indført i forbindelse med reformen af førtidspension og fleksjob.

3.2.1 Rehabiliteringsplanens forberedende del – Kommunens og borgerens forberedelse af sagen

Forud for mødet i rehabiliteringsteamet skal kommunen sammen med borgeren udarbejde rehabiliteringsplanens forberedende del med udgangspunkt i de oplysninger, som allerede foreligger i kommunen og med udgangspunkt i borgerens egen vurdering af den samlede situation. Den forberedende del skal udarbejdes, således at borgerens sag er fuldt ud oplyst inden teamets behandling af sagen.

Rehabiliteringsplanens forberedende del skal alene være beskrivende og dokumenterende uden vurdering af og indstilling om, hvad der fremover skal ske i den konkrete sag.

Kravene til indholdet af kommunens og borgerens forberedelse af sagen ved brug af rehabiliteringsplanens forberedende del fremgår af bekendtgørelsens § 3.²

Ankestyrelsen har ved vurderingen af, om indholdet af rehabiliteringsplanens forberedende del er tilstrækkeligt, foretaget en ren formel vurdering af, om kommunen har medtaget de foreliggende oplysninger – herunder beskæftigelses- og helbredsmæssige oplysninger – i tilstrækkeligt omfang i forhold til kravene i bekendtgørelsen. Ankestyrelsen har ikke ved vurderingen set på, om kommunen burde have oplyst sagen mere inden afgørelsen. Vurderingen af, om der er tilstrækkelig dokumentation for varig og væsentlig nedsat arbejdsevne – og dermed ret til fleksjob – har Ankestyrelsen foretaget i forbindelse med vurderingen af, om sagen er oplyst, og om kommunernes vurdering af borgernes ret til fleksjob er korrekt, *se afsnit 3.1.1 og 3.1.2*. Ankestyrelsen har valgt denne fremgangsmåde for at få klarlagt, om kommunerne har forstået kravene til indholdet af rehabiliteringsplanen, når de selv mener, at sagen er klar til at videregive til rehabiliteringsteamet.

I langt de fleste sager er rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldt i overensstemmelse med betingelserne i § 3 i bekendtgørelsen, men tre sager lever efter Ankestyrelsens vurdering ikke op til kravene, *se tabel 3.5*.

De tre sager indgår i de 16 afgørelser, der ville blive ændret eller hjemvist, hvis de havde været klagesager, *se tabel 3.1 ovenfor*.

²Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

Tabel 3.5 Er rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldt i overensstemmelse med § 3 i bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan m.v.?

	Antal	Procent
I høj grad	36	74
I nogen grad	10	20
I ringe grad	3	6
Nej	0	0
I alt	49	100

Ankestyrelsen har undersøgt, om kommunerne udfylder rehabiliteringsplanens forberedende del med tilstrækkelige oplysninger på de enkelte punkter, der er udspecificeret i bekendtgørelsens § 3.

I *tabel 3.6* nedenfor er vist, hvilke dele af rehabiliteringsplanens forberedende del, som ikke er udfyldt i tilstrækkeligt omfang. I syv sager er rehabiliteringsplanerne ikke tilstrækkeligt oplyste i forhold til oplysninger om kommunernes hidtidige beskæftigelsesrettede og sociale tilbud, og fire sager indeholder ikke tilstrækkelige oplysninger om borgerens job og uddannelse (CV). Endvidere er enkelte sager ikke tilstrækkeligt oplyste i forhold til helbred og personlige ressourcer, se *tabel 3.6*.

Tabel 3.6 Indeholder rehabiliteringsplanens forberedende del tilstrækkelige oplysninger

	Ja		Nej		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Job og uddannelse (CV)	45	92	4	8	49	100
Personlige ressourcer, herunder familie og netværk m.v.	47	96	2	4	49	100
Beskæftigelsesmæssige og sociale barrierer	49	100	0	0	49	100
Ønsker for fremtiden	49	100	0	0	49	100
Helbredssituationen	48	98	1	2	49	100
Helbredets betydning for job- og uddannelsesmuligheder	48	98	1	2	49	100
Forsørgelsehistorik	47	96	2	4	49	100
Kommunens hidtidige tilbud (både beskæftigelsesrettede og sociale)	42	86	7	14	49	100

De tre sager, der ikke opfylder kravene til indholdet af rehabiliteringsplanen

I tre sager er det vurderet, at rehabiliteringsplanens forberedende del er udfyldt i ringe grad, mens de resterende 46 sager vurderes at være udfyldt i høj grad eller i nogen grad, se tabel 3.5 ovenfor.

En af de tre sager, der kun i ringe grad opfylder betingelserne i bekendtgørelsens § 3, er utilstrækkeligt udfyldt på flere forskellige punkter. Sagen er gengivet nedenfor.

De øvrige to sager er kun utilstrækkeligt udfyldt i forhold til betingelsen om, at rehabiliteringsplanen skal indeholde oplysninger om hidtidige tilbud til borgeren. Efter en konkret vurdering af de to sager er det Ankestyrelsens opfattelse, at det har væsentlig betydning for oplysningsgrundlaget i sagerne, at rehabiliteringsplanen er mangelfuld på dette punkt.

I begge sager mangler oplysninger om indholdet af beskæftigelsesmæssige afklaringsforløb, og om borgerne har fået andre tilbud. Den ene af sagerne er gengivet nedenfor.

Eksempler på sager, der ikke opfylder kravene til indholdet af rehabiliteringsplanen**Sagsnr. 78 – flere punkter utilstrækkeligt udfyldt i rehabiliteringsplanen**

Sagen vedrører en 36 årig kvinde, der er uddannet blomsterdekoratør i 2004. Hun var sidst i arbejde i 2007. Hun har tre børn fra 2003, 2005 og 2006, hvoraf det mellemste barn har Downs Syndrom.

Borgeren lider af hyppig spændingshovedpine, smerter i nakke, skuldre og ryg og smerter i venstre hofte (der er i 2011 påvist hofteanormali, som er opereret med godt resultat). Hun er i antidepressiv behandling siden 2007 og diagnosticeret med ADHD i 2012.

Kvinden er belastet af familiære forhold, herunder at det mellemste barn har været meget sygt med heraf følgende indlæggelser, og at ægtefællen fik en blodprop i hjertet i 2009. Hun er forsøgt revalideret til gastronomiassistent, men forløbet blev afbrudt i 2011.

Det fremgår, at borgeren har været i arbejdsprøvning som køkkenmedhjælper i 2011, hvor hun arbejdede 15 timer om ugen, som gartneriarbejder i 2012, hvor hun arbejdede seks timer om ugen, og som landbrugsmedhjælper i 2012, hvor hun arbejdede otte timer om ugen.

Ankestyrelsen vurderer, at rehabiliteringsplanens forberedende del generelt er kortfattet. Der mangler særligt oplysninger om borgerens personlige ressourcer og om

uddannelse kunne være det rigtige for borgeren, herunder oplysninger om revalideringsforløbet, der blev afbrudt i 2011.

Endvidere fremgår det ikke af rehabiliteringsplanen, om arbejdsprøvningerne foregik under hensyntagen til borgerens skånebehov, når der er tale om fysisk belastende arbejdsprøvninger som landbrugsmedhjælper, gartneriarbejder og køkkenmedhjælper.

Det fremgår ikke, om borgeren var i optimal behandling for ADHD på tidspunktet for arbejdsprøvningerne. Ligeledes er det ikke belyst, hvor stor en rolle de sociale forhold har i forhold til arbejdsevnen. Det fremgår af sagens oplysninger, at borgeren har været og er meget belastet af hændelser i familien og den nærmeste omgangskreds.

Sagsnr. 91 – rehabiliteringsplanen mangler oplysninger om hidtidige tilbud

Sagen drejer sig om en 55 årig mand. Han er uddannet automekaniker og har arbejdet som sådan. Senest har han arbejdet som lastbilchauffør frem til sygemelding i oktober 2011.

Han lider af generelle ledsmerter, slidgigt i ryg, skuldre, knæ og hænder, som giver nedsat funktionsevne. I 2012 blev han opereret i højre skulder, men med uændrede smerter og nedsat bevægelighed af skulderen. Borgeren har lignende symptomer i venstre skulder. Smerterne er kroniske, og der er ikke udsigt til bedring af smerter eller funktionsniveauet. Kan ikke gå, stå eller sidde lang tid ad gangen. Skal have varierende arbejdsstillinger og opgaver. Kan ikke løfte/bære tunge ting og kan heller ikke udføre arbejde med arme over skulderniveau. Han tåler ikke gentagne bevægelser af skuldre.

Borgeren har tidligere haft et fast alkoholoverforbrug, men har de sidste fire måneder været uden alkohol. Han oplyser selv, at han har KOL og diabetes. Dette fremgår ikke af lægeattest LÆ 265.

Borgeren oplyser i rehabiliteringsplanens forberedende del, at han i praktikken har klaret tre timer tre dage om ugen. Derudover er der ingen oplysninger i sagen om afklaring/praktik.

Ankestyrelsen vurderer, at det har væsentlig betydning for oplysningsgrundlaget i sagen, at der i rehabiliteringsplanens forberedende del mangler oplysninger om praktik/afklaringsforløbet.

I denne sag har kommunen udfyldt rehabiliteringsplanens forberedende del i det skema, der ligger på Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings hjemmeside. Skemaet er udviklet af styrelsen som en service til kommunerne, og indeholder blandt andet et bilag D med overskriften "Oversigt over tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, som borgeren har deltaget i". Kommunen kunne med fordel have udfyldt dette bilag.

3.2.2 Rehabiliteringsplanens forberedende del – Den praktiserende læges vurdering

I fleksjobsager skal kommunen som en del af rehabiliteringsplanens forberedende del indhente den praktiserende læges vurdering af borgerens helbred i forhold til at kunne arbejde. Lægens vurdering skal foretages på baggrund af en konsultation med borgeren.

De specifikke krav til indholdet af lægens vurdering fremgår af bekendtgørelsens § 4.³ Kommunen skal indhente lægens vurdering på en lægeattest. Der er til formålet udarbejdet en landsdækkende lægeattest kaldet LÆ 265.

45 ud af de 49 sager om fleksjob overholder i høj eller nogen grad de krav, der fremgår af bekendtgørelsen. I fire sager er der ikke en vurdering fra den praktiserende læge, der overholder kravet til indhold efter bekendtgørelsens § 4, *se tabel 3.7*.

Tabel 3.7 Er rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldt i overensstemmelse med § 4 i bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan m.v. - den praktiserende læges vurdering?

	Antal	Procent
I høj grad	37	76
I nogen grad	8	16
I ringe grad	2	4
Nej	2	4
I alt	49	100

Ankestyrelsens vurdering af sagerne er udspecificeret på de enkelte oplysningspunkter, der skal være indeholdt i lægeattest LÆ 265, for at attesten er tilstrækkelig fyldestgørende, *se tabel 3.8*. Det afhænger af en konkret vurdering, hvilken betydning det får for den enkelte borgers sag, at et bestemt punkt i attesten er utilstrækkeligt udfyldt.

I fem sager er lægens kommentarer til borgers eget perspektiv mangelfuldt udfyldt. I fire sager er der mangelfulde oplysninger om, hvilke særlige hensyn det vil være nødvendigt at tage i det videre forløb. Tre sager mangler relevante oplysninger om helbredet i forhold til, hvordan borgeren kan hjælpes i job eller uddannelse. Tre sager vedrører mangelfulde oplysninger om andre forhold, *se tabel 3.8*.

³Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

Tabel 3.8 Indeholder den praktiserende læges vurdering i lægeattest LÆ 265 tilstrækkelige oplysninger om følgende punkter?

	1. Lægens oplysninger om relevante helbredsforhold, der har betydning for vurderingen af, hvordan borgeren kan hjælpes i job eller uddannelse.		2. Særlige hensyn, herunder hvilke særlige hensyn det på grund af borgerens helbredsforhold vil være nødvendigt at tage i det videre forløb.		3. Lægens kommentarer til borgerens eget perspektiv på helbred og arbejde.		4. Andre forhold, der kan have betydning for arbejde eller uddannelse, herunder sociale forhold, misbrug m.v. eller andre supplerende oplysninger, der bidrager til at belyse sagen yderligere.	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Ja	46	94	45	92	44	90	46	94
Nej	3	6	4	8	5	10	3	6
I alt	49	100	49	100	49	100	49	100

De fire sager, som ikke er udfyldt i overensstemmelse med § 4 i bekendtgørelsen

I de fire sager, som ikke er udfyldt i overensstemmelse med kravene til den praktiserende læges vurdering, ville Ankestyrelsen ændre eller hjemvise kommunernes afgørelser i tre af sagerne, hvis de havde været klagesager. De tre sager er således en del af de i alt 16 sager, som Ankestyrelsen vurderer ikke opfylder lovens betingelser for bevilling af fleksjob, se tabel 3.1 ovenfor.

I den ene af de tre sager er lægeattest LÆ 265 kun udfyldt i ringe grad, idet attesten ikke indeholder oplysninger om de relevante helbredsforhold hos borgeren. Der mangler derfor efter Ankestyrelsens vurdering væsentlige oplysninger. Det er sag 93, der er refereret i afsnit 3.1.2 og afsnit 3.2.3.

For så vidt angår de øvrige to forkerte afgørelser, er årsagen til Ankestyrelsens vurdering, at sagerne ikke indeholder lægeattest LÆ 265 blandt akterne. I forbindelse med indkaldelse af sager til undersøgelsen bad Ankestyrelsen specifikt kommunerne om at vedlægge lægevurderingen fra egen læge (LÆ 265). Ankestyrelsen har efterfølgende kontaktet kommunerne for at forsøge at indhente lægeattesterne fra de to sager, men de er ikke modtaget i Ankestyrelsen.

Hvis en kommune ikke har anvendt lægeattest LÆ 265, men på anden måde har indhentet den praktiserende læges vurdering af borgerens helbred i forhold til at kunne arbejde, vil det efter Ankestyrelsens opfattelse afhænge af en konkret vurdering, om kommunen har haft de nødvendige oplysninger til at kunne træffe afgørelse i sagen. Det

vil i denne vurdering være afgørende, om den praktiserende læges vurdering indeholder de oplysninger, som fremgår af bekendtgørelsens § 4, stk. 1.

I de to sager, hvor lægeattest LÆ 265 ikke foreligger, fremgår den praktiserende læges vurdering efter § 4 ikke på anden måde af sagen. Ankestyrelsen vurderer derfor, at der mangler afgørende oplysninger i de to sager.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har i **principafgørelse 21-14** truffet principiel afgørelse om, at indhentelse af den praktiserende læges vurdering er en garantiforskrift. Hvis kommunen ikke har indhentet den praktiserende læges vurdering, vil det derfor som udgangspunkt føre til, at afgørelsen er ugyldig.

Det er Ankestyrelsens opfattelse, at den fjerde sag efter en konkret væsentlighedsvurdering er i overensstemmelse med reglerne. Sagen indeholder lægeattest LÆ 265, men den er mangelfuldt udfyldt. Attesten indeholder ikke lægens kommentarer til borgerens eget perspektiv på helbred og arbejde, ligesom attesten heller ikke forholder sig til, om det er nødvendigt at tage særlige hensyn på grund af borgerens helbredsforhold.

I attesten henviser lægen til kommunens gengivelse af sagen, men det fremgår ikke, om lægen er enig, og lægen har ikke begrundet, hvorfor borgeren efter lægens opfattelse ikke kan noget. Ankestyrelsen lægger dog vægt på, at det er muligt at udlede skånebehovet fra beskrivelsen i lægeattest LÆ 265. Ankestyrelsen vurderer på den baggrund, at den lægelige ekspertise i rehabiliteringsteamet ville kunne vurdere denne borger ud fra beskrivelsen i lægeattest LÆ 265.

3.2.3 Rehabiliteringsteamets indstilling om fleksjob

Rehabiliteringsteamet skal give en fyldestgørende begrundelse for sin indstilling. Hvis rehabiliteringsteamet indstiller, at borgeren bevilges et fleksjob, skal det fremgå af indstillingen, hvilke beskæftigelsesmæssige, sociale og helbredsmæssige forhold teamet har lagt vægt på.

Rehabiliteringsteamet skal herudover begrunde, at borgeren er afklaret i forhold til uddannelse og beskæftigelse, og at borgeren ikke kan arbejde på ordinære vilkår, jf. § 70 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Rehabiliteringsteamet skal ligeledes angive, hvilken type fleksjob eller arbejdsfunktion rehabiliteringsteamet vurderer, at borgeren skal have, og om der eventuelt bør tages særlige hensyn til borgeren, herunder om der er behov for støtte fra kommunen i en overgangsperiode.

Betingelserne fremgår af bekendtgørelsens § 9, jf. § 7.⁴

⁴ Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

Ankestyrelsen vurderer, at 40 sager ud af de 49 sager om fleksjob overholder kravet til en fyldestgørende begrundelse fra rehabiliteringsteamet. I 32 sager har Ankestyrelsen vurderet, at begrundelsen er fyldestgørende i høj grad og i otte sager, at begrundelsen er fyldestgørende i nogen grad. Ankestyrelsen vurderer, at de resterende ni sager ikke lever op til kravet om en fyldestgørende begrundelse fra teamet, se *tabel 3.9*.

Tabel 3.9 Har rehabiliteringsteamet givet en fyldestgørende begrundelse for sin indstilling om fleksjob?

	Antal	Procent
I høj grad	32	66
I nogen grad	8	16
I ringe grad	7	14
Nej	2	4
I alt	49	100

De ni sager, som enten i ringe grad (syv sager) eller ikke (to sager) har en fyldestgørende begrundelse indeholder ofte en mangelfuld begrundelse både i forhold til borgerens ret til fleksjob og i forhold til, hvilken type af fleksjob og særlige hensyn hos borgeren, der ligger til grund for teamets indstilling, se *tabel 3.10*.

Tabel 3.10 Indstilling om fleksjob - Er teamets begrundelse tilstrækkelig i forhold til indstilling om følgende punkter?

	Ja		Nej		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
1. En begrundelse for, at borgeren er afklaret i forhold til uddannelse og beskæftigelse, og at borgeren ikke kan arbejde på ordinære vilkår, jf. LAB § 70 a?	40	82	9	18	49	100
2. En angivelse af, hvilken type fleksjob eller arbejdsfunktion, som teamet vurderer, at borgeren skal have, og om der evt. bør tages særlige hensyn til borgeren, herunder om der er behov for støtte fra kommunen i en overgangsperiode?	42	86	7	14	49	100

De ni sager er blandt de 16 ugyldige afgørelser om retten til fleksjob, der ville blive ændret eller hjemvist, hvis de havde været klagesager. Rehabiliteringsteamets mangelfulde begrundelse er dog ikke medvirkende årsag til, at afgørelserne er ugyldige.

Ankestyrelsen vurderer, at en mangelfuld begrundelse i rehabiliteringsteamets indstilling ikke får ugyldighedsvirkning for kommunernes afgørelser. Begrundelsen i teamets indstilling er et sagsskridt, som kommunerne har mulighed for at reparere på i forbindelse med en efterfølgende afgørelse.

Da teamets indstilling ikke er en afgørelse, har Ankestyrelsen ikke vurderet teamets begrundelse efter forvaltningslovens kapitel 6 om kravene til begrundelsen af en afgørelse.

Eksempel på sag hvor rehabiliteringsteamets begrundelse for indstilling er mangelfuld

Sagsnr. 93

Sagen er refereret under afsnit 3.1.2 som eksempel på en afgørelse om fleksjob, der ikke er i overensstemmelse med praksis.

Sagen er samtidig et eksempel på en mangelfuld begrundelse fra rehabiliteringsteamet om indstilling til fleksjob.

Teamet begrunder indstillingen til fleksjob med, at det ikke har været muligt for borgeren at hæve timetallet i nuværende virksomhedspraktik hos en guldsmed fra 24/25 timer om ugen til 30 timer ugentligt.

Ankestyrelsen vurderer, at rehabiliteringsteamets begrundelse er vildledende for kommunen i forhold til forståelsen af reglerne og praksis om fleksjob.

Det fremgår af **principafgørelserne N-14-06 og N-11-06**, at det er en forudsætning for fleksjob, at begrænsningen af arbejdsevnen er varig og væsentlig.

Teamet begrunder ikke, hvorfor det ifølge teamet er afgørende, at borgeren kun kan arbejde cirka 24 timer set i lyset af Ankestyrelsens praksis. Det er ikke begrundet, hvorfor de 24 timer er en væsentlig nedsættelse af arbejdsevnen, og hvorfor teamet nævner de 30 timer. Endvidere begrunder teamet ikke, hvorfor det er afgørende for, at revalidering ikke er en mulighed, at pågældende ikke kan klare en virksomhedspraktik inden for sit fag.

3.2.4 Genforelæggelse for rehabiliteringsteamet

Hvis kommunerne ikke følger indstillingen fra et rehabiliteringsteam, skal sagen forelægges for rehabiliteringsteamet på ny, inden kommunen træffer afgørelse. Det fremgår af § 25a, stk. 6, i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Blandt de 49 sager om fleksjob, der er indgået i undersøgelsen, har kommunerne været enige med rehabiliteringsteamet om bevilling af fleksjob til borgerne. Det har derfor ikke været relevant for kommunerne at genforelægge sagerne for teamet på ny, *se tabel 3.11*.

Tabel 3.11 Er kommunens vurdering af genforelæggelse eller ikke genforelæggelse for rehabiliteringsteamet før afgørelsen korrekt?

	Antal	Procent
Ja	0	0
Nej	0	0
Ikke relevant	49	100
I alt	49	100

4 Ressourceforløb

4.1 Materiel vurdering

Undersøgelsen omfatter 53 sager, hvor kommunerne har bevilget ressourceforløb. Ankestyrelsen vurderer, at 50 afgørelser blandt de 53 sager er i overensstemmelse med regler og praksis, mens tre afgørelser ville blive ændret eller hjemvist, hvis de havde været klagesager. De tre afgørelser opfylder ikke lovens betingelser for bevilling af ressourceforløb, se *tabel 4.1*.

Tabel 4.1 Er kommunens afgørelse samlet set rigtig?

	Antal	Procent
Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis	50	94
Nej, afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist, hvis det havde været en klagesag	3	6
Ikke relevant	0	0
I alt	53	100

4.1.1 Oplysningsgrundlaget

Undersøgelsen viser, at sagerne generelt er fint oplyste. Kun en enkelt sag er utilstrækkeligt oplyst. Ankestyrelsen vurderer, at kommunens afgørelse i sagen ville blive ændret eller hjemvist, hvis det havde været en klagesag, se *tabel 4.2*.

Tabel 4.2 I hvilket omfang er sagen oplyst?

	Antal	Procent
Ingen oplysninger mangler	36	68
Enkelte mindre væsentlige oplysninger mangler	16	30
Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler	1	2
Afgørende oplysninger mangler	0	0
Ikke relevant	0	0
I alt	53	100

Sagen er mangelfuldt oplyst som følge af, at rehabiliteringsplanens forberedende del mangler væsentlige oplysninger.

**Eksempel på sag hvor rehabiliteringsplanens forberedende del er mangelfuld
Sagsnr. 73**

Sagen vedrører en 29-årig mand. Han er meget ordblind, har indlæringsvanskeligheder, er svagt begavet og har ingen uddannelse. Han har været i arbejde i 2008, men er i øjeblikket i virksomhedspraktik på halv tid som pedelmedhjælper.

Der er kun ganske få oplysninger i den forberedende rehabiliteringsplan i forhold til kommunens hidtidige tilbud, job, uddannelse og forsørgelseshistorik. De tilhørende bilag til rehabiliteringsplanen er ikke udfyldt.

Borgeren lider af ængstelig, uselvstændig personlighedsstruktur og belastningstilstand med blandet angst/depressionsreaktion. I lægeattest LÆ 265 skriver egen læge som kommentar til patientens opfattelse af eget helbred: "Patienten har ikke beskrevet meget på anmodningsblanketten".

Rehabiliteringsteamet indstiller, at kommunen etablerer et ressourceforløb af tre års varighed. Teamet indstiller, at den beskæftigelsesrettede indsats er en særlig tilrettelagt uddannelse med henblik på fremtidig beskæftigelse. Teamet anbefaler, at jobcentret retter henvendelse til uddannelsescentret med henblik på "Unge på Broen". Derudover indstiller teamet, at kommunen etablerer støtteforanstaltninger i forhold til borgerens ordblindhed. Endvidere etablering af bostøtte og mentor 1-2 timer om ugen, og indtil han er afklaret.

Det fremgår af indsatsdelen, at kommunen iværksætter uddannelsesforløb "Unge på Broen" på teknisk skole med ordblindeundervisning og mentor. Efter seks måneder kan uddannelsesforløbet efterfølges af praktik. Planen følges op efter seks måneder. Bostøtte ses ikke at indgå i indsatsdelen.

Ankestyrelsen vurderer, at rehabiliteringsplanens forberedende del mangler flere og væsentlige oplysninger, der er nødvendige for at træffe afgørelse. Rehabiliteringsplanen indeholder ikke et overblik over borgerens forsørgelseshistorik, arbejds erfaring og uddannelsesbaggrund. Borgerens oplysninger herom fremgår kun sporadisk af rehabiliteringsplanen. Endvidere giver planen ikke et overblik over om og i givet fald hvilke tilbud, borgeren har deltaget i. Borgerens oplysninger om de tilbud, som han selv har fundet, men ikke er blevet tilbudt af kommunen, giver ikke et fyldestgørende grundlag for at vurdere, om borgeren har brug for en beskæftigelsesrettet indsats.

Derudover er lægeattest LÆ 265 ikke udarbejdet på baggrund af en konsultation med borgeren. Det fremgår af § 4 i bekendtgørelsen, at lægens vurdering skal foretages på baggrund af en konsultation med borgeren. Det er derfor ikke tilstrækkeligt, at lægen udfylder lægeattest LÆ265 på baggrund af anmodningsblanketten.⁵

⁵ Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

4.1.2 Kommunernes vurdering af borgernes ret til ressourceforløb

Kommunerne foretager korrekte vurderinger af, om borgerne tilhører målgruppen for ressourceforløb. Således er i alt 51 afgørelser i overensstemmelse med loven, heraf 34 i høj grad, se tabel 4.3.

Tabel 4.3 Er kommunens vurdering af borgerens ret til ressourceforløb korrekt?

	Antal	Procent
I høj grad	34	64
I nogen grad	17	32
I ringe grad	1	2
Nej	1	2
Ikke relevant	0	0
I alt	53	100

Betingelserne for bevilling af ressourceforløb fremgår af kapitel 12 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Målgruppen for ressourceforløb er personer med komplekse problemer ud over ledighed, der ikke har kunnet løses gennem en indsats efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller efter lov om aktiv socialpolitik. De komplekse problemer skal være af en sådan karakter, at borgerne har brug for et helhedsorienteret forløb med en kombination af indsats efter denne lov og sociale eller sundhedsmæssige indsatser.

For at få tilbudt et ressourceforløb er det efter reglerne endvidere en betingelse, at borgerne har modtaget længerevarende offentlig forsørgelse, har deltaget i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller revalidering uden at have øget tilknytningen til arbejdsmarkedet, eller at kommunen vurderer, at der er behov for en længerevarende indsats, før der kan fastsættes et konkret beskæftigelsesmål.

Personer, hvor det som følge af svær sygdom eller på grund af betydelige funktionsnedsættelser er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle deres arbejdsevne i et ressourceforløb, skal ikke have ressourceforløb.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget om reform af førtidspension og fleksjob, at "personer under 40 år altid skal tilbydes et ressourceforløb. Som følge af at der dermed altid er mulighed for en beskæftigelsesrettet indsats, vil tilkendelse af en førtidspension som udgangspunkt ikke være mulig. Hvis forløbet ikke fører til en øget tilknytning til arbejdsmarkedet og dermed muliggør andre beskæftigelsesrettede

foranstaltninger som for eksempel revalidering eller fleksjob, skal personen tilbydes endnu et ressourceforløb. Personer over 40 år skal tilbydes et ressourceforløb, inden der kan tages stilling til en eventuel førtidspension.”

Ressourceforløbet skal være af mindst et og højst fem års varighed.

Ressourceforløbet kan bestå af beskæftigelsesrettede tilbud, herunder mentorstøtte. Forløbet kan også bestå af en indsats efter anden lovgivning, herunder efter lov om social service og sundhedsloven. Derudover kan ressourceforløbet indeholde indsatser, der kan stabilisere og forbedre personens fysiske, psykiske og sociale tilstand, med henblik på, at personen efterfølgende kan deltage i beskæftigelsesrettede tilbud.

Sammenhængen mellem ressourceforløb og fleksjob

Reformen af førtidspension og fleksjob har indført ressourceforløb som et nyt instrument for kommunerne i den beskæftigelsesrettede indsats. Samtidig er den nedre grænse for bevilling af fleksjob blevet rykket, idet kommunerne med de nye regler kan give tilbud til personer, der aktuelt har en meget begrænset arbejdsevne, hvis der er mulighed for, at deres arbejdsevne kan udvikles inden for en rimelig periode.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har i en orientingsskrivelse af 7. april 2014 vejledende udtalt følgende om sammenhængen mellem ressourceforløb og fleksjob:

”Fleksjob er relevant i forhold til personer, der har en væsentlig og varig begrænsning i deres arbejdsevne. Det må således forudsættes, at der foreligger en forholdsvis høj grad af afklaring af den pågældendes arbejdsevne og et konkret beskæftigelsesmål. Det betyder dog ikke, at arbejdsevnen ikke fortsat kan udvikles, for eksempel i takt med, at personens helbredsproblemer forbedres.

I forhold til målgruppen for ressourceforløb er der således en forskel i forhold til graden af afklaring ved visitationen til de enkelte ordninger og forventningen til udviklingen af arbejdsevnen.

Men der er samtidig også et vist overlap mellem fleksjob på få timer og ressourceforløb, hvor der vil kunne argumenteres sagligt for, at begge ordninger vil kunne være egnede for den enkelte. Det bliver således i sidste ende en helt konkret vurdering i rehabiliteringsteamet og kommunen, hvad der er det rigtigste for personen i forhold til at komme i job eller uddannelse.”

Ankestyrelsens principafgørelse 24-14 viser de overvejelser, der indgår ved vurdering af, om en borger opfylder betingelserne for tildeling af ressourceforløb eller fleksjob.

Eksempler på situationer, hvor kommunernes vurdering af borgernes ret til ressourceforløb er korrekt:**Sagsnr. 85**

Sagen vedrører en kvinde på 28 år. Hun er uddannet sundhedsservicesekretær, men har sidst været i arbejde i januar 2008 13 – 22 timer ugentligt.

Ifølge lægeattest LÆ 265 har borgeren en lang historie med psykiske vanskeligheder siden den tidlige teenagealder som følge af diagnoser som depressionstilstand, ængstelig eller depressiv personlighedsforstyrrelse og tilbagevendende depressioner. Forsøg med samtlige antidepressive lægemidler har ifølge lægen kun haft bivirkninger og ingen behandlende effekt på borgerens tilstand. Borgeren har både svært ved at være alene og ved at indgå sociale relationer, og derfor bor hun aktuelt hos sin mor og dennes samlever. Lægen vurderer, at borgeren har behov for kognitiv behandling og fortsat bostøtte.

Borgeren har i kortvarige forsøg med afklaring udvist en arbejdsevne på cirka to timer ugentligt.

Rehabiliteringsteamet indstiller til et ressourceforløb af et års varighed med det mål at etablere et fleksjob og med fortsat tilknytning af bostøtte med henblik på øget social træning og netværksopbygning. Teamet peger på deltagelse i liv-mestrings gruppe fra den 13. oktober 2013, indhentelse af uvildig psykiatrisk speciallægeerklæring og støtte til psykologbehandling.

Kommunen følger rehabiliteringsteamets indstilling.

Sagsnr. 104

Sagen vedrører en 21 årig mand, der bor hos sin mor. Han får besøg af bostøtte hver anden uge.

Borgeren har taget 9. klasse som specialklasse, men har ikke taget folkeskolens afgangseksamen og har aldrig været i arbejde.

Det fremgår af lægeattest LÆ265, at borgeren har svært nedsatte kognitive evner. Han evner ikke selv at tage offentlig transport. Det er uafklaret, om han evner at bo alene. Om han evner at varetage hensigtsmæssige indkøb m.m. er tvivlsomt. Det fremgår endvidere, at man bør have øje for, at han kan blive spottet af "uheldigt selskab" og eventuelt blive udnyttet. Endelig fremgår det, at det er helt urealistisk, at han vil kunne varetage et reelt arbejde.

Borgeren har været et år på produktionsskole. Forløbet viste, at hverken ordinært arbejde eller EGU er realistisk, da han ikke besidder de nødvendige personlige, sociale eller faglige kompetencer. I perioden fra april 2013 til september 2013 var han i et forløb

hos gøglerskolen. Forløbet var ikke en uddannelsesforberedende indsats og havde primært til formål at skabe struktur og indhold i hverdagen.

Rehabiliteringsteamet indstiller til ressourceforløb i fem år.

Teamet anbefaler, at han tilbydes et ressourceforløb ved udviklingsprojektet Job og Trivsel. Hovedopgaver vil først og fremmest være at etablere/koordinere en længerevarende socialpædagogisk indsats, idet dette vurderes at være den mulige indgang til udvikling af et arbejdsmarkedsperspektiv og en mulig arbejdsevne. Der bør være fokus på at hjælpe ham til større grad af selvhjulpethed i hverdagen, ligesom der bør tages udgangspunkt i interesser og ressourcer eksempelvis madlavning og musik.

Teamet oplyser, at det bør arrangeres, at borgeren kommer ud at se diverse botilbud, så han kan få konkrete billeder af, hvad der kan tilbydes. Der bør fortsat være fokus på bustræning og generelt fokus på indsatsen fra bostøtte.

Endvidere mener teamet, at der bør tilknyttes mentor i forbindelse med arbejdsprøvninger, praktikker, uddannelse og lignende.

Kommunen følger rehabiliteringsteamets indstilling.

Det fremgår af rehabiliteringsplanens indsatsdel, at ressourceforløbets slutmål er en afklaring af den mulige udvikling af borgerens arbejdsevne. Planen for de første seks måneder er, at bostøtte og borger samarbejder, som de plejer. Det skal undersøges, om bostøtten kan mødes med borgeren ugentligt med henblik på kontinuitet frem for hver anden uge.

Indsatsdelen opstiller som delmål for forløbet at etablere/koordinere en længerevarende socialpædagogisk indsats. Der skal være fokus på at hjælpe til større grad af selvhjælp i hverdagen, ligesom der bør tages udgangspunkt i interesser og ressourcer eksempelvis madlavning og musik. Der skal fortsat være fokus på bustræning og generelt fokus på indsatsen fra bostøtte.

Det fremgår, at efter de seks måneder kan planen være, at borgeren øger bevidsthed om egne styrker og får hjælp til at dyrke disse

Endvidere fremgår det af indsatsdelen, at det aktuelt ikke er relevant med en mentor.

Sagsnr. 20

Sagen vedrører en 52-årig kvinde fra Tyrkiet. Hun har gode sprogkundskaber, ingen uddannelse, lang og stabil tilknytning til arbejdsmarkedet inden for det ufaglærte område. Borgeren har primært arbejdet som pædagogmedhjælper. Det seneste ansættelsessted var fra 2001-2012 som pædagogmedhjælper.

I lægeattest LÆ 265 udtaler egen læge, at borgeren har kroniske smerter i ryggen, at behandlingsmulighederne er udtømte, og at hun ikke kan arbejde længere. Det fremgår af lægeattest LÆ 265, at borgeren ikke længere kan lave huslige gøremål, og at hun indtil videre ikke har kunnet finde noget medicin eller andet, der har kunnet hjælpe på smerterne. Genoptræning har heller ikke hjulpet. Lægen skriver, at borgerens funktionsevne har været fulgt over et år, og at der ikke er udsigt til bedring i funktionsniveauet.

Borgeren er blevet arbejdsmæssigt afklaret på egen arbejdsplads i perioden 2. januar – 1. marts 2013 som pædagogmedhjælper i et børnehus. Det fremgår af rehabiliteringsplanen, at det var vurderingen, at borgerens egen arbejdsplads kunne imødekomme alle skånebehovene for fysisk belastende arbejdsfunktioner. Praktikken blev dog afbrudt 25. januar 2013, da det blev afklaret via lægelige oplysninger, at hendes helbredsproblematik er stationær og dermed ikke foreneligt med et arbejde som pædagogmedhjælper.

Der blev derfor i perioden 28. januar – 22. marts 2013 etableret endnu et afklaringsforløb i en virksomhed, hvor borgeren skulle fjerne clips fra dokumenter, påsætte labels på kasser og sortere A4-ark efter fastlagte datoer. På trods af borgerens ansvarlige løsning af arbejdsopgaverne, var det arbejdsgivers vurdering, at den arbejdsmæssige indsats var begrænset til maksimalt 1 – 2½ timer dagligt og med 50 procent nedsat arbejdstempo i forhold til en ordinær nyansat.

Rehabiliteringsteamet indstiller til ressourceforløb af et års varighed. Teamet indstiller, at der i ressourceforløbet indgår smertehåndtering og udvikling af arbejdsevnen. Målet er at vende tilbage til arbejdsmarkedet, for eksempel på en produktionsvirksomhed. Ifølge teamet har borgeren behov for støttende samtaleforløb med henblik på at udvikle arbejdsevnen gennem smerte- og stresshåndtering.

Teamet mener ikke, at der er grundlag for tilbud efter den sociale lovgivning. Endvidere oplyser teamet, at der på nuværende tidspunkt ikke bør iværksættes virksomhedspraktik, idet pågældendes arbejdsevne netop er blevet udredt.

Teamet indstiller bevilling af mentor en time om ugen i et halvt år, eventuelt i form af et mestringsforløb. Teamet indstiller, at der skal følges op en gang om ugen i tre måneder og derefter hver tredje måned. Det fremgår endvidere, at teamet ikke ønsker at få forelagt sagen igen.

Kommunen følger rehabiliteringsteamets indstilling.

Følgende fremgår af rehabiliteringsplanens indsatsdel: Slutmål: Gennem en helhedsorienteret indsats kan der ske tilbagevenden til arbejdsmarkedet i en eller anden form. Delmål: Opstart i mestringsforløb for at borgeren kan få hjælp til at overskue sin

situation, iværksættelse af smertehåndtering, iværksættelse af mentor eventuelt i form af mestringsforløb. Efter seks måneder: Afklaring af arbejdsevnen. Opfølgning: En gang om ugen i tre måneder, derefter hver tredje måned.

To forkerte sager om ressourceforløb

Ankestyrelsen vurderer, at kommunerne i to sager har truffet afgørelse om ressourceforløb til borgere, der på tidspunktet for afgørelsen ikke opfylder betingelserne for bevilling af ressourceforløb. Kommunernes vurdering af borgernes ret til ressourceforløb er derfor ukorrekt i de to sager.

I den ene af sagerne er afgørelsen truffet uden væsentlige oplysninger om borgerens forhold, der er afgørende for vurderingen af, om betingelserne for ressourceforløb er opfyldt. Sagen indeholder derfor ikke i tilstrækkelig grad de oplysninger, der er nødvendige for at træffe afgørelse. Ankestyrelsen vurderer, at kommunens afgørelse kun er korrekt i ringe grad. Det er situationen i sag 73, der er gennemgået ovenfor i *afsnit 4.1.1*.

I den anden sag har en kommune truffet afgørelse om bevilling af ressourceforløb af et halvt års varighed. Det fremgår af § 68a, stk. 4, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, at ressourceforløbet skal være af mindst et år og højst fem års varighed. Da varigheden er en betingelse efter loven, vurderer Ankestyrelsen, at kommunens afgørelse er ugyldig.

4.2 Særlige sagsbehandlingsregler

Undersøgelsen viser, at kommunerne anvender de særlige sagsbehandlingsregler om rehabiliteringsplan og indstilling fra rehabiliteringsteamet, som er indført i forbindelse med reformen af førtidspension og fleksjob.

4.2.1 Rehabiliteringsplanens forberedende del – Kommunens og borgerens forberedelse af sagen

Forud for mødet i rehabiliteringsteamet skal kommunen sammen med borgeren udarbejde rehabiliteringsplanens forberedende del med udgangspunkt i de oplysninger, som allerede foreligger i kommunen og med udgangspunkt i borgerens egen vurdering af den samlede situation. Den forberedende del skal udarbejdes, således at borgerens sag er fuldt ud oplyst inden teamets behandling af sagen.

Rehabiliteringsplanens forberedende del skal alene være beskrivende og dokumenterende uden vurdering af og indstilling om, hvad der fremover skal ske i den konkrete sag.

Kravene til indholdet af kommunens og borgerens forberedelse af sagen ved brug af rehabiliteringsplanens forberedende del fremgår af bekendtgørelsens § 3⁶.

Kun en enkelt sag opfylder ikke i tilstrækkelig grad kravene i bekendtgørelsen, se tabel 4.4. Det er sag nr. 73, der er gennemgået ovenfor i *afsnit 4.1.1*.

Tabel 4.4 Er rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldt i overensstemmelse med § 3 i bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan m.v.?

	Antal	Procent
I høj grad	42	79
I nogen grad	10	19
I ringe grad	1	2
Nej	0	0
I alt	53	100

4.2.2 Rehabiliteringsplanens forberedende del – Den praktiserende læges vurdering

I sager om ressourceforløb skal kommunen som en del af rehabiliteringsplanens forberedende del indhente den praktiserende læges vurdering af borgerens helbred i forhold til at kunne arbejde. Lægens vurdering skal foretages på baggrund af en konsultation med borgeren.

De specifikke krav til indholdet af lægens vurdering fremgår af bekendtgørelsens § 4⁷.

Kommunen skal indhente lægens vurdering på en lægeattest. Der er til formålet udarbejdet en landsdækkende lægeattest kaldet LÆ 265.

51 af sagerne om ressourceforløb overholder i høj eller nogen grad de krav, der fremgår af bekendtgørelsen, se *tabel 4.5*.

⁶ Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

⁷ Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

Tabel 4.5 Er rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldt i overensstemmelse med § 4 i bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan m.v. - den praktiserende læges vurdering?

	Antal	Procent
I høj grad	46	87
I nogen grad	5	9
I ringe grad	2	4
Nej	0	0
I alt	53	100

I to sager er der ikke en vurdering fra den praktiserende læge, der overholder kravet til indhold efter bekendtgørelsens § 4.

Ankestyrelsens vurdering af sagerne er udspecificeret på de enkelte oplysninger, der skal være indeholdt i lægeattest LÆ 265, for at attesten er tilstrækkelig fyldestgørende, se *tabel 4.6*. Det afhænger af en konkret vurdering, hvilken betydning det får for den enkelte borgers sag, at et bestemt punkt i attesten i givet fald er utilstrækkeligt udfyldt.

I tre sager er lægens kommentarer til borgerens eget perspektiv mangelfuldt udfyldt. I to sager er der mangelfulde oplysninger om, hvilke særlige hensyn det vil være nødvendigt at tage i det videre forløb. To sager vedrører mangelfulde oplysninger om andre forhold, se *tabel 4.6*.

Kun i de to af sagerne har Ankestyrelsen vurderet, at manglerne kan have haft indflydelse på afgørelsen, se *tabel 4.5* ovenfor og referat af sagerne nedenfor.

Tabel 4.6 Indeholder den praktiserende læges vurdering i lægeattest LÆ 265 tilstrækkelige oplysninger om følgende punkter?

	1. Lægens oplysninger om relevante helbredsforhold, der har betydning for vurderingen af, hvordan borgeren kan hjælpes i job eller uddannelse.		2. Særlige hensyn, herunder hvilke særlige hensyn det på grund af borgerens helbredsforhold vil være nødvendigt at tage i det videre forløb.		3. Lægens kommentarer til borgerens eget perspektiv på helbred og arbejde.		4. Andre forhold, der kan have betydning for arbejde eller uddannelse, herunder sociale forhold, misbrug m.v. eller andre supplerende oplysninger, der bidrager til at belyse sagen yderligere.	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Ja	53	100	51	96	50	94	51	96
Nej	0	0	2	4	3	6	2	4
I alt	53	100	53	100	53	100	53	100

De to sager, som ikke er udfyldt i overensstemmelse med § 4 i bekendtgørelsen

Den ene sag er sag 73, der er refereret ovenfor i *afsnit 4.1.1*.

Ankestyrelsen vurderer, at denne sag ville være blevet ændret eller hjemvist, hvis den havde været en klagesag.

Den anden sag er gengivet som eksempel nedenfor.

Eksempel på utilstrækkelig udfyldt lægelig vurdering

Sagsnr. 4

Sagen vedrører en kvinde på 41 år. Hun har arbejdet en del år på fuld tid som butiksassistent indtil 2009. Borgeren har dog haft psykiske problemer i mange år og føler sig overvåget og kontrolleret i arbejdet.

Ifølge lægeattest LÆ 265 lider borgeren af depression, angst og ængstelig personlighedsstruktur. Hun har også smerter i venstre skulder, som umuliggør tunge løft. Lægeattesten LÆ 265 er en meget kortfattet erklæring, men den konkluderer, at borgeren tidligere er brudt sammen med diverse jobs, og at det derfor næppe er realistisk at finde et job, der er egnet.

Ankestyrelsen vurderer, at lægeattest LÆ 265 er udfyldt i ringe grad. Særligt mangler der en lægelig vurdering af, om der er behov for at tage særlige hensyn til borgerens psykiske lidelse, hvilket er borgerens væsentligste helbredsforhold.

Efter en konkret væsentlighedsvurdering er sagen i overensstemmelse med reglerne. De manglende oplysninger i lægeattest LÆ 265 fremgår af rehabiliteringsplanens øvrige forberedende del.

Ankestyrelsen vurderer på den baggrund, at den lægelige ekspertise i rehabiliteringsteamet ville kunne vurdere denne borger ud fra oplysningerne i planen.

4.2.3 Rehabiliteringsplanens indsatsdel

Efter § 5 i bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 skal borgere, der skal have ressourceforløb, have udarbejdet rehabiliteringsplanens indsatsdel. Indsatsdelen skal indeholde en fastsættelse af de forhold, der fremgår af § 5, stk. 1 og stk. 2.

Undersøgelsen omfatter i alt 13 sager, hvor rehabiliteringsplanens indsatsdel ikke er udfyldt i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelsens § 5. I ni sager er indsatsdelen ikke i sagen. I fire sager er indsatsdelen udfyldt i ringe grad, *se tabel 4.7*.

Tabel 4.7 Er rehabiliteringsplanens indsatsdel udfyldt i overensstemmelse med § 5 i bekendtgørelsen nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan m.v.?

	Antal	Procent
I høj grad	27	51
I nogen grad	13	25
I ringe grad	4	7
Nej	9	17
I alt	53	100

Tabel 4.8 illustrerer, i hvilket omfang sagerne opfylder kravene til indholdet af rehabiliteringsplanens indsatsdel, udspecificeret på de enkelte betingelser i bekendtgørelsens § 5 til indholdet i indsatsdelen.

Tabel 4.8 Indeholder rehabiliteringsplanens indsatsdel en tilstrækkelig fastsættelse af følgende punkter?

	Ja		Nej		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Borgerens mål om job eller uddannelse	42	79	11	21	53	100
Hvilke delmål. Inden for de beskæftigelses-, sundheds-, uddannelsesmæssige og sociale områder, der skal føre til det overordnede beskæftigelsesmål	39	74	14	26	53	100
En begrundelse for disse delmål	37	70	16	30	53	100
Konkrete tilbud eller andre aktiviteter mv, der skal indgå i ressourceforløb	40	75	13	25	53	100
-en beskrivelse af målet med indsatsen på kort sigt	39	74	14	26	53	100
-en periode for tilbuddet/aktiviteten på mindst seks måneder	39	74	14	26	53	100
Den løbende opfølgning i ressourceforløbet, herunder behovet for tilbud om mentor og en beskrivelse af mentors rolle	40	75	13	25	53	100
-en periode for den løbende opfølgning, herunder behovet for tilbud om mentorens rolle og opgaver på mindst seks måneder	37	70	16	30	53	100

De ni sager, hvor indsatsdelen mangler

Indsatsdelen er et lovkrav efter § 30a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Efter bestemmelsen skal indsatsdelen udarbejdes for personer, der er visiteret til et ressourceforløb.

Da indsatsdelen ikke er en del af afgørelsen om ressourceforløb og først skal udarbejdes efter visitationen til ressourceforløb, får en mangelfuld eller manglende indsatsdel ikke betydning for afgørelsens gyldighed.

Analyse af skema

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har udviklet et skema, der indeholder rehabiliteringsplanens indsatsdel. Skemaet ligger på styrelsens hjemmeside, hvor det fremgår, at skemaet er udviklet som en service til kommunerne. Det er i altovervejende

grad det skema, som kommunerne har anvendt i de sager, der er indgået i undersøgelsen. Denne service fremgår af bekendtgørelsens § 2, stk. 4.⁸

Ankestyrelsen er dog stødt på sager om ressourceforløb fra flere kommuner, hvor skemaet ikke er anvendt, men hvor kommunerne har anvendt et dokument, der hedder "Opfølgingsplan på ressourceforløb". Derudover har dokumentet titlen "Opmærksomhedspunkter".

Ankestyrelsen har foretaget en konkret vurdering af, om dette dokument kan betragtes som rehabiliteringsplanens indsatsdel. Ved denne vurdering har Ankestyrelsen lagt vægt på, om dokumentet indholdsmæssigt lever op til kravet i bekendtgørelsens § 5, om hvad kommunen skal fastsætte i indsatsdelen. I de tilfælde, hvor dokumentet indeholder fastsættelse af en beslutning fra kommunens side og ikke et sagskridt, har Ankestyrelsen valgt at betragte dette dokument som indsatsdelen.

Blandt de ni sager, hvor indsatsdelen mangler i sagen, er der i fem sager vedlagt et dokument "Opmærksomhedspunkter", der efter Ankestyrelsens vurdering ligger for langt fra indholdet af en indsatsdel med det indhold, der fremgår af bekendtgørelsens § 5.

Eksempel på en sag, hvor dokumentet "Opmærksomhedspunkter" ikke er en indsatsdel

Sagsnr. 64

Sagen drejer sig om en 42 årig kvinde. Hun har stort set modtaget kontanthjælp siden sit 18. år og har således haft en meget sporadisk tilknytning til arbejdsmarkedet.

Borgeren har siden ungdommen haft kognitive og psykiske vanskeligheder. Hun lider af ADHD, periodisk depression og personlighedsforstyrrelse. En psykiatrisk speciallægeerklæring fra 2012 peger på et psykoterapeutisk behandlingsforløb på 1–2 år.

Borgeren har desuden tendens til lændesmerter efter diskusprolaps i 2011, følger efter brud i venstre håndled og tendens til migræne. Hun har desuden udviklet hørenedsættelse som følge af sygdom i øreknogler.

Egen læge vurderer i lægeattest LÆ 265, at der er kroniske skånehensyn i en sådan grad, både fysisk og psykisk, at det ikke harmonerer med gang på arbejdsmarkedet.

Rehabiliteringsteamet indstiller til ressourceforløb. Teamet mener, at det ikke aktuelt er relevant med beskæftigelsesrettede indsatser, idet de vil afhænge af udfaldet af psykiatrisk behandling. I stedet indstiller teamet til, at der bliver iværksat sociale indsatser ved at informere borgeren om kursus for voksne med ADHD og mulighed for at

⁸ Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

søge bostøtte eller gruppeforløb via socialcentret. Teamet anbefaler, at eventuel opstart bliver aftalt i samarbejde med psykiater. Endvidere indstiller teamet til, at der etableres et behandlingsforløb ved psykiater og motivation og vejledning i anvendelse af udleverede høreapparater.

I dokumentet "Opmærksomhedspunkter" har kommunen redegjort for borgerens frustrationer over, at rehabiliteringsteamet har indstillet hende til et ressourceforløb. Det fremgår, at borgeren har givet udtryk for sin utilfredshed på rehabiliteringsmødet. Hun er interesseret i at få førtidspension for at få ro. Det fremgår, at det for borgeren virker uoverskueligt at være i et ressourceforløb i et år. Kommunen refererer i den forbindelse, at borgeren bliver lidt positiv over, at kommunen har mulighed for at tage sagen på rehabiliteringsmøde før tid, hvis det bliver nødvendigt.

Kommunen konkluderer i dokumentets "aftalefelt", at sagsbehandleren vil tage sagen med på sagsmøde den 29. januar 2014.

Ankestyrelsen vurderer, at indsatsdelen ikke opfylder bekendtgørelsens § 5 om indholdet af rehabiliteringsplanens indsatsdel. Indsatsdelen skal indeholde en fastsættelse af de punkter, der fremgår af § 5, stk. 1 og 2. Det er Ankestyrelsens opfattelse, at det nødvendigvis må indebære en beslutning om forholdene.

Dokumentet "Opmærksomhedspunkter" indeholder i denne sag ikke en beslutning, der fastsætter mål, tilbud, opfølgning m.v., således som reglerne kræver. Det lader til, at kommunen ikke er færdig med overvejelserne om det videre forløb. Ankestyrelsen vurderer, at dokumentet ikke kan betragtes som rehabiliteringsplanens indsatsdel.

Eksempler på sager med en indsatsdel, der er mangelfuld

Undersøgelsen viser, at indsatsdelen i fire sager er mangelfuld, idet den er udfyldt i ringe grad. Nedenfor er to af sagerne refereret.

Mangelfuld indsatsdel – opfølgingsplan på ressourceforløb

"Opmærksomhedspunkter":

Sagsnr. 61

Sagen vedrører en 38 årig kvinde, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet, idet hun har problemer med at få samvær med andre mennesker til at fungere. Hun har aldrig oplevet at kunne "høre til" i en kollegagrube, idet det giver hende kvalme af stress at tænke på at skulle arbejde sammen med andre.

Hun har sidst arbejdet med rengøring fra den 10. juni 2009 til den 30. september 2010. En virksomhedspraktik inden for rengøring i starten af 2011 blev afbrudt efter få uger, da virksomheden ikke ville ansætte hende, og det gik på samme måde med en afklaring på

et værksted i starten af 2012. Værkstedet konkluderede, at borgeren mangler et "socialt filter" samt fornemmelse for andre menneskers signaler.

Ifølge lægeattest LÆ 265 har borgeren altid haft komplicerede problemer med at være social, da hun så gerne vil være sammen med andre, men ikke kan få samvær med andre til at fungere. Ud over denne psykiske tilstand har borgeren nogle fysiske smerter i kroppen, som formodentlig skyldes spændinger, og disse smerter selvbehandler hun med yoga.

Rehabiliteringsteamet indstiller til et ressourceforløb, hvor borgers personlige og sociale kompetencer trænes blandt andet i forhold til samarbejde med kolleger, personlig fremtræden, håndtering af konflikter og samarbejdsproblemer, samarbejde med leder og omstilling til nye opgaver/nye kolleger – eventuelt med mentorstøtte ved praktikforløb. Teamet foreslår et forløb ved væksthuset.

Kommunen følger teamets indstilling. Det fremgår af dokumentet "Opmærksomhedspunkter", at kommunen vil tage kontakt til væksthuset for at etablere forløbet for borgeren.

Ankestyrelsen vurderer, at indsatsdelen ikke opfylder bekendtgørelsens § 5 om indholdet af rehabiliteringsplanens indsatsdel. Indsatsdelen skal indeholde en fastsættelse af de forhold, der fremgår af § 5, stk. 1 og stk. 2. Det dokument, der hedder "Opmærksomhedspunkter", opfylder kun i ringe grad kravene til indhold, der fremgår af § 5.

Ankestyrelsen lægger vægt på, at der ikke er et beskæftigelsesmål, hvilket efter en konkret vurdering kan være i orden, da borgeren har store vanskeligheder, men der er heller ingen delmål, langsigtede mål eller aftalt opfølgning. Det er heller ikke konkretiseret, hvornår væksthuset som tilbud vil blive iværksat.

Mangelfuld indsatsdel

Sagsnr. 100

Borger er 52 år og har været på arbejdsmarkedet med kontorarbejde i perioden fra 1979 til 2011, hvorefter hun blev sygemeldt som følge af stress og psykisk arbejdsmiljø.

Ifølge lægeattest LÆ 265 og rehabiliteringsplanens forberedende del har borgeren kronisk smertesyndrom som følge af slidgigt i lænden, følger af to piskesmældsskader, to tæer, der smerter som følge af stofskifteproblemer, sovende fingre som følge af carpaltunnel syndrom og daglig diarré.

Borgeren var i et tilbud i en genbrugsbutik fra den 26. januar 2012 til den 30. juni 2013 og fik tildelt svømning i et varmtvandsbassin. Borgeren havde efter det oplyste godt af tilbuddet, fordi hun blev mere social, men hun kunne kun klare 4-6 timers ugentligt

arbejde, og hun havde intet overskud til ægtefællen eller et socialt liv efter at have været i genbrugsbutikken.

Rehabiliteringsteamet har indstillet, at der etableres et ressourceforløb af 1½ års varighed. Teamet indstiller, at der etableres en arbejdsprøvning med tilknyttet mentor under hele forløbet, at afprøvningen kan starte på et arbejdsmarkedscenter, hvorefter der kan findes en ekstern virksomhed, og at tryghed og stabilitet er i højsædet. Det anbefales, at arbejdsprøvningen strækker sig over en længere periode, sådan at der kan startes på et meget lavt timetal, der langsomt over tid forsøges øget.

Sideløbende med arbejdsprøvningen indstiller teamet, at der henvises til vedligeholdende træning og evt. varmtvandssvømning.

Teamet præciserer, at det vurderes, at der i høj grad er behov for mentorstøtte under ny arbejdsprøvning for at støtte borger i ikke at overforbruge sig selv og for at holde fast i, at skånebehovene bliver tilgodeset.

Kommunen bevilger et ressourceforløb, men uden at fastsætte varigheden af forløbet.

I rehabiliteringsplanens indsatsdel skriver kommunen som slutmål, at borger har et ønske om førtidspension, alternativt fleksjob på få timer ugentligt et lille sted med få ansatte, men at borger ikke har noget bud på et arbejdsområde.

Det fremgår endvidere af indsatsdelen, at efter de seks måneder kan planen være, at borgeren opnår at genoptage træning i varmtvandsbassin. Derudover fremgår det, at hun skal indkaldes løbende til samtaler i udviklingsprojektet i forbindelse med opfølgning og vurdering af, om det vil være relevant at iværksætte arbejdsprøvning.

Kommunen iværksætter ikke noget arbejdsprøvningsforløb her og nu. Det fremgår, at der ikke vil blive tilknyttet mentor, og at opfølgning vil ske hver anden måned.

Ankestyrelsen vurderer, at indsatsdelen ikke opfylder bekendtgørelsens § 5 om indholdet af rehabiliteringsplanens indsatsdel. Indsatsdelen skal indeholde en fastsættelse af de forhold, der fremgår af § 5, stk. 1 og stk. 2. Indsatsdelen i denne sag opfylder kun i ringe grad kravene til indhold, der fremgår af § 5.

Ankestyrelsen lægger vægt på, at hverken delmål eller konkrete tilbud er indeholdt og begrundet i den udarbejdede indsatsdel.

Indsatsdelen indeholder kortfattede beslutninger til punkterne om slutmål, hvad planen kan være efter seks måneder, punktet om opfølgning og mentorens rolle. Det er ikke tilstrækkeligt for at opfylde kravene til det indhold, der fremgår af § 5, se tabel 5.9 ovenfor om indholdet af rehabiliteringsplanens indsatsdel.

4.2.4 Rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb

Rehabiliteringsteamet skal give en fyldestgørende begrundelse for sin indstilling.

Hvis rehabiliteringsteamet indstiller, at borgeren skal have et ressourceforløb, skal det fremgå af indstillingen, hvilke beskæftigelsesmæssige, sociale og helbredsmæssige forhold teamet har lagt vægt på i vurderingen af, at borgeren har behov for et helhedsorienteret forløb med en kombination af indsatser efter forskellige lovgivninger

Rehabiliteringsteamets indstilling skal herudover omfatte en indstilling om, hvad der efter teamets vurdering bør indgå i rehabiliteringsplanen. Teamets indstilling skal således indeholde teamets vurdering af, hvilket overordnet beskæftigelses- eller uddannelsesmål, der er relevante for borgeren, og hvilke beskæftigelsesrettede, uddannelsesrettede, sociale eller sundhedsmæssige indsatser, der er behov for, herunder eventuelt angivelse af konkrete tilbud, indsatser med videre.

Endvidere skal indstillingen fra teamet indeholde teamets vurdering af tilrettelæggelsen af den løbende opfølgning under ressourceforløbet, herunder behovet for tilbud om mentor, og hvorvidt rehabiliteringsteamet ønsker at se sagen igen.

Hvis teamet vurderer, at indsatserne i ressourceforløbet ikke kan iværksættes parallelt, skal det fremgå af teamets vurdering. Teamet kan endvidere angive i hvilken rækkefølge, at indsatserne mest hensigtsmæssigt tilrettelægges.

Betingelserne fremgår af bekendtgørelsens § 8, jf. § 7.⁹

Ankestyrelsen vurderer, at 49 sager ud af de 53 sager om ressourceforløb overholder kravet til en fyldestgørende begrundelse fra rehabiliteringsteamet. I 44 sager har Ankestyrelsen vurderet, at begrundelsen er fyldestgørende i høj grad og i fem sager, at begrundelsen er fyldestgørende i nogen grad. Ankestyrelsen vurderer, at de resterende fire sager ikke lever op til kravet om en fyldestgørende begrundelse fra rehabiliteringsteamet, *se tabel 4.9.*

⁹Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

Table 4.9 Har rehabiliteringsteamet givet en fyldestgørende begrundelse for sin indstilling om ressourceforløb?

	Antal	Procent
I høj grad	44	83
I nogen grad	5	9
I ringe grad	3	6
Nej	1	2
I alt	53	100

Table 4.10 nedenfor giver en oversigt over de vurderinger i teamets indstilling, der ikke er begrundede i tilstrækkeligt omfang i de fire sager. Det fremgår af tabellen, at de fire sager ofte indeholder flere fejl.

Table 4.10 Er teamets begrundelse tilstrækkelig i forhold til indstilling om følgende punkter?

	Ja		Nej		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Hvilket overordnet beskæftigelses- eller uddannelsesmål, der er relevant for borgeren	47	92	4	8	51	100
Hvilke beskæftigelsesrettede, uddannelsesrettede, sociale eller sundhedsmæssige indsatser, der skal indgå i ressourceforløbet	48	94	3	6	51	100
Tilrettelæggelsen af den løbende opfølgning under ressourceforløbet, herunder behovet for tilbud om mentor	48	94	3	6	51	100

Ankestyrelsen vurderer, at en mangelfuld begrundelse i rehabiliteringsteamets indstilling ikke får ugyldighedsvirkning for kommunernes afgørelser. Begrundelsen i teamets indstilling er et sagsskridt, som kommunerne har mulighed for at reparere på i forbindelse med den efterfølgende afgørelse.

Da teamets indstilling ikke er en afgørelse, har Ankestyrelsen ikke vurderet teamets begrundelse efter forvaltningslovens kapitel 6, om kravene til begrundelsen af en afgørelse.

4.2.5 Genforelæggelse for rehabiliteringsteamet

Hvis kommunerne ikke følger indstillingen fra et rehabiliteringsteam, skal sagen forelægges for rehabiliteringsteamet på ny, inden kommunen træffer afgørelse. Det fremgår af § 25a, stk. 6, i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Blandt de 53 sager om ressourceforløb, der er indgået i undersøgelsen, har kommunerne i 51 sager været enige med rehabiliteringsteamet om bevilling af ressourceforløb til borgerne. Det har derfor ikke været relevant for kommunerne at genforelægge disse sager for teamet på ny, se *tabel 4.11*.

Tabel 4.11 Er kommunens vurdering af genforelæggelse eller ikke genforelæggelse for rehabiliteringsteamet før afgørelsen korrekt?

	Antal	Procent
Ja	0	0
Nej	2	4
Ikke relevant	51	96
I alt	53	100

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har i **principafgørelse 20-14** truffet principiel afgørelse om, at genforelæggelsespligten er en garantiforskrift. Det betyder, at kommunens afgørelse som udgangspunkt er ugyldig, hvis kommunen ikke har forelagt sagen for rehabiliteringsteamet på ny.

Kommunen kan først træffe afgørelse i sagen, når rehabiliteringsteamet har haft mulighed for at revurdere sagen. Pligten til at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet på ny er lovbestemt og etableret af hensyn til borgeren for at sikre, at der træffes en indholdsmæssig rigtig afgørelse. Borgeren har et retskrav på at få en ny dialog om og vurdering af sin sag.

I de to konkrete sager fra samme kommune kan Ankestyrelsen ikke udelukke, at sagerne ville være faldet anderledes ud, hvis de havde været forelagt for rehabiliteringsteamet på ny. Afgørelserne er derfor ugyldige.

I den ene sag ændrer kommunen teamets indstilling om fleksjob og træffer i stedet afgørelse om ressourceforløb.

I den anden sag ændrer kommunen teamets indstilling om en beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats og træffer i stedet afgørelse om ressourceforløb.

I praksisundersøgelsen indgår endvidere seks sager om ressourceforløb, hvor kommunerne kun delvist følger teamets indstilling.

Det drejer sig om, at kommunerne ikke fuldt ud følger teamets indstilling om indholdet i ressourceforløbet. Det er typisk teamets indstilling om bevilling af mentor, fysiologisk eller psykologisk indsats eller opkvalificering af sproglige kompetencer til borgerne, som kommunerne enten ikke bevilger eller ikke forholder sig til i afgørelserne.

Ankestyrelsen har ikke taget principielt stilling til, om kommunen skal forelægge sagen på ny for rehabiliteringsteamet, hvis kommunen kun delvist følger teamets indstilling. Principafgørelse 20-14 vedrører en situation, hvor kommunen ikke fulgte teamets indstilling om den beskæftigelsesrettede hovedindsats.

Ankestyrelsen har derfor i denne undersøgelse vurderet, at kommunernes afgørelser i disse sager er gyldige.

5 Anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats

5.1 Materiel vurdering

Undersøgelsen omfatter endvidere sager, der har været forelagt for rehabiliteringsteamet, og som er endt med, at der er indstillet og iværksat andre beskæftigelsesmæssige, sociale og sundhedsmæssige indsatser. Det vil sige hverken fleksjob eller ressourceforløb.

Der er indgået 37 sager i denne kategori. Afgørelserne er i overensstemmelse med regler og praksis. Blot to afgørelser ville blive ændret eller hjemvist, hvis det havde været klagesager, *se tabel 5.1*.

Tabel 5.1 Er kommunens afgørelse samlet set rigtig?

	Antal	Procent
Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis	24 ¹	65
Nej, afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist, hvis det havde været en klagesag	2 ¹	5
Ikke relevant	11 ²	30
I alt	37	100

¹Blandt de i alt 26 afgørelser, hvor Ankestyrelsen har vurderet rigtigheden, indgår 11 sager uden afgørelser, hvor Ankestyrelsen har lagt til grund, at kommunerne har fulgt rehabiliteringsteamets indstilling om indsats.

²Ankestyrelsen har ikke fundet det relevant at vurdere rigtigheden af 11 sager, som indeholder sagsskridt og ikke afgørelser.

Kombination af flere indsatser

Sagerne indeholder i flere tilfælde en kombination af flere indsatser, hvor kommunerne har iværksat både en beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats. Det drejer sig for eksempel om situationen, hvor en kommune træffer beslutning om et beskæftigelsesmæssigt afklaringsforløb af en borger samtidig med, at kommunen iværksætter bostøtte til borgeren eller beslutter, at der er behov for en helbredsmæssig behandling af den pågældende. Der er også situationer, hvor kommunen i kombination med ovennævnte har truffet afgørelse om andet, for eksempel afslag på borgerens ansøgning om førtidspension på det foreliggende grundlag.

Sager uden afgørelser

Kendetegnende for denne kategori af sager er, at der i flere tilfælde ikke har været afgørelser blandt de sagsakter, som kommunerne har sendt til brug for undersøgelsen.

Ankestyrelsen har i disse sager lagt til grund, at kommunerne har fulgt rehabiliteringsteamets indstilling om indsats, hvis der ikke har været oplysninger i sagerne om det modsatte.

Det betyder, at Ankestyrelsen har vurderet rigtigheden af den indstillede indsats, selvom sagerne ikke indeholder en mundtlig eller skriftlig afgørelse herom. Der indgår 11 sager af den type i de i alt 26 sager, der er vurderet i forhold til afgørelsernes rigtighed, se *tabel 5.1 ovenfor*.

Ankestyrelsen har ikke vurderet, om de sager, hvor teamet har indstillet en indsats, men hvor det ikke fremgår af sagerne, om kommunerne efterfølgende iværksætter indsatsen, har haft et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag. Sagerne indgår derfor ikke i vurdering af oplysningsgrundlaget (*tabel 5.2*).

Ankestyrelsen har dermed taget hensyn til, at det ikke kan udelukkes, at kommunen har rettet op på eventuelt manglende oplysningsgrundlag, inden kommunen iværksætter en indsats for borgeren.

Sagsbehandlingsskridt

I 11 af de 37 sager har kommunerne på baggrund af teamets indstilling truffet beslutning om indhentelse af supplerende oplysninger til brug for vurderingen af indsatsen til borgerne. Det drejer sig for eksempel om, at kommunerne har vurderet, at der er behov for yderligere lægelige oplysninger om borgerne, før der kan træffes afgørelse.

Ankestyrelsen opfatter en sådan handling som et sagsskridt og ikke en beslutning om at iværksætte en indsats. Som følge af den manglende afgørelse om iværksættelse af indsats, har Ankestyrelsen ikke fundet det relevant at vurdere rigtigheden af de 11 sager, som derfor fremstår som ikke relevante ovenfor i *tabel 5.1*.

De 11 sager udgår endvidere af målingen i forhold til vurdering af oplysningsgrundlag (*tabel 5.2*) og vurdering af borgerens ret til indsatsen (*tabel 5.3*).

Det fremgår af § 6 i Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 815 af 27. juni 2014 om kommuner og regioners samarbejde om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v., at det er sundhedskoordinatorens opgave at vurdere, om sagens sundhedsfaglige aspekter er fyldestgørende belyst til behandling i teamet. Sundhedskoordinatorens forberedelse sker på baggrund af rehabiliteringsplanens forberedende del.

I de tilfælde, hvor sundhedskoordinatoren vurderer, at borgerens sag skal belyses yderligere ved for eksempel at indhente journaloplysninger fra sygehus eller fra speciallægepraksis, indhenter sundhedskoordinatoren disse oplysninger som led i forberedelsen af sagen.

Under behandling af sagerne på mødet i rehabiliteringsteamet bidrager sundhedskoordinatoren med sundhedsfaglig rådgivning og indgår sammen med de øvrige medlemmer af teamet i dialogen med borgeren om borgerens muligheder for at arbejde og uddanne sig.

Det fremgår af § 8 i bekendtgørelsen, at sundhedskoordinatorens sundhedsfaglige rådgivning i sagen indgår i rehabiliteringsteamets indstilling til kommunen.

I de tilfælde, hvor sundhedskoordinatoren vurderer, at sagen på baggrund af de oplysninger, der kommer frem under mødet i rehabiliteringsteamet, bør belyses yderligere, inden teamet afgiver en indstilling, kan sundhedskoordinatoren anbefale teamet, at indstilling fra teamet afventer yderligere helbredsmæssige oplysninger i sagen.

Sundhedskoordinatoren kan i den forbindelse eksempelvis anbefale, at kommunen anmoder borgeren om at gå til sin praktiserende læge for, at lægen kan tage stilling til, om der skal igangsættes yderligere undersøgelse eller behandling, eller at rehabiliteringsteamet anbefaler kommunen at sende borgerens sag til vurdering i klinisk funktion. I anbefalingen skal det oplyses, hvilke helbredsmæssige oplysninger der mangler eller er modstridende.

5.1.1 Oplysningsgrundlaget

Som det fremgår af *tabel 5.2* er der 14 sager, hvor der ikke mangler oplysninger eller kun mangler enkelte mindre væsentlige oplysninger, og en sag, hvor der mangler flere og/eller væsentlige oplysninger.

I undersøgelsen indgår der endvidere 11 sager, hvor der ikke er en formel afgørelse, men hvor Ankestyrelsen enten kan se ud af øvrige oplysninger i sagerne eller må lægge til grund, at kommunerne har besluttet en indsats af beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig karakter, *se herom i afsnit 5.1*.

Disse sager indgår blandt i de 22 sager, hvor det ikke er fundet relevant at vurdere oplysningsgrundlaget, *se herom i afsnit 5.1*.

Derudover er der andre 11 sager, som indeholder sagsskridt, og ikke beslutninger om beskæftigelsesmæssige, sociale og sundhedsmæssige indsatser. Ankestyrelsen har ligeledes udeladt disse 11 sager fra en vurdering i forhold til oplysningsgrundlaget. Der er derfor i alt 22 af de i alt 37 gennemgåede sager, der ikke er vurderet i forhold til i hvilket omfang, sagerne er tilstrækkeligt oplyste, *se tabel 5.2*.

Tabel 5.2 I hvilket omfang er sagen oplyst?

	Antal	Procent
Ingen oplysninger mangler	12	32
Enkelte mindre væsentlige oplysninger mangler	2	5
Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler	1	3
Afgørende oplysninger mangler	0	0
Ikke relevant	22	60
I alt	37	100

En enkelt sag mangler væsentlige oplysninger. Sagen er en af de to sager, hvor afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist, hvis det havde været en klagesag. Sagen er gengivet som eksempel nedenfor.

Eksempel på utilstrækkeligt oplysningsgrundlag

Sagsnr. 13

Sagen vedrører en 47 årig mand. Borgeren har i årene 2000 – 2005 været ansat ved slagteri og sidst været ansat i en is butik i 2007.

Det fremgår af rehabiliteringsplanens forberedende del, at borgeren har psykiske problemer i form af en depressiv enkelt-episode af moderat grad og PTSD på grund af fængsling og overgreb i hjemlandet, at han er ligeglad med alt og meget træt, at han har rygproblemer på grund af et forkortet ben. Borgeren har desuden astmaanfald ind imellem, som han tager medicin for.

Borgeren har alene gennemført 5. klasses folkeskole i hjemlandet og har behov for tolk. Hans intelligenskvotient er på 60 – 70. Han har kognitive problemer og hukommelsesproblemer.

Borgeren søger om førtidspension på det foreliggende grundlag. Rehabiliteringsteamet indstiller til afslag på førtidspension på det foreliggende grundlag, fordi arbejdsevnen ikke er tilstrækkeligt belyst.

Rehabiliteringsteamet finder det hensigtsmæssigt at henvise borgeren til et statusprofilforløb ved et beskæftigelsesmæssigt afklaringstilbud med henblik på etablering af en ekstern virksomhedspraktik. Det er teamets opfattelse, at der er behov for yderligere udvikling af arbejdsevnen.

Samtidig vurderer teamet, at der er diskrepans mellem de neuropsykologiske tests, som har konkluderet en intelligenskvotient på 60 – 70, kognitive problemer og hukommelsesproblemer, og det forhold, at borger ved mødet i teamet kan huske detaljer

fra samtaler med jobcentret helt tilbage i 2007. Sundhedskoordinatoren vurderer derfor, at der skal udfærdiges en fornyet neuropsykologisk undersøgelse ved neuropsykolog med speciale i torturofre.

Rehabiliteringsteamet anbefaler jobcentret at søge arbejdsevnen yderligere afklaret. Teamet anbefaler ligeledes jobcentret, at der udfærdiges fornyet neuropsykologisk undersøgelse ved neuropsykolog med speciale i torturofre.

Kommunen træffer afgørelse om afslag på førtidspension på det foreliggende grundlag. I samme afgørelse vurderer kommunen, at arbejdsevnen skal belyses yderligere og forsøges bedret ved et afklaringsforløb. Det fremgår ikke af afgørelsen eller af andre akter, om teamets indstilling om en fornyet neuropsykologisk undersøgelse ved neuropsykolog med speciale i torturofre bliver fulgt eller ikke. Tværtimod henviser kommunen i begrundelsen for afgørelsen til de lægelige akter, der konkluderer en intelligenskvotient på 60 – 70, kognitive problemer og hukommelsesproblemer. Det fremgår således af afgørelsen, at kommunen lægger vægt på disse oplysninger.

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen i afgørelsen om anden indsats burde have forholdt sig til, om borgeren eventuelt burde undersøges yderligere inden iværksættelse af en afklarende beskæftigelsesmæssig indsats, idet det må have været af betydning for rehabiliteringsteamets indstilling, at borgeren eventuelt skulle undersøges yderligere.

På baggrund af mødet i teamet er det Ankestyrelsens opfattelse, at det ikke kan udelukkes, at en neuropsykologisk undersøgelse er en væsentlig oplysning til belysning af sagen i tillæg til en beskæftigelsesmæssig afklaring. Kommunen mangler derfor en væsentlig oplysning til sagens videre behandling og vurdering af eventuel indsats. Afgørelsen om anden indsats er derfor utilstrækkeligt oplyst og ville blive ændret eller hjemvist til fornyet behandling, hvis det havde været en klagesag.

Ankestyrelsen henviser til, at sundhedskoordinatoren kan anbefale teamet, at indstilling fra teamet afventer yderligere helbredsmæssige oplysninger i sagen. *Læs herom i afsnit 5.1.*

Ankestyrelsen har ikke vurderet kommunens afgørelse om førtidspension.

5.1.2 Kommunens vurdering af borgerens ret til anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats

Undersøgelsen viser, at kommunernes afgørelser om anden indsats i høj grad er korrekte. I 11 sager har det ikke været relevant for Ankestyrelsen at vurdere kommunernes afgørelse om indsatsen. Der er tale om de 11 sager, hvor kommunerne har truffet beslutninger om sagsskridt, *se tabel 5.3.*

Tabel 5.3 Er kommunens vurdering af borgerens ret til anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats korrekt?

	Antal	Procent
I høj grad	23	62
I nogen grad	1	3
I ringe grad	1	3
Nej	1	3
Ikke relevant	11	30
I alt	37	100

I to sager er Ankestyrelsen i ringe grad eller ikke enig med kommunerne, og afgørelserne ville være blevet ændret eller hjemvist, hvis de havde været klagesager. Den ene sag er sagsnr. 13, hvor Ankestyrelsen kun i ringe grad er enig i kommunens vurdering. Det skyldes, at sagen er utilstrækkeligt oplyst. Sagen er gengivet i *afsnit 5.1.1*.

Den anden sag er gengivet som eksempel nedenfor.

Sagsnr. 140

Sagen vedrører en 43 årig kvinde fra Serbien. Borgeren kom til Danmark i 1985. Hun er alenemor til 3 børn, de 2 yngste er under 18 år. Borgeren er ufaglært og har aldrig været på arbejdsmarkedet i Danmark, men har været forsørget af kontanthjælp. Hun har kun deltaget i et enkelt aktiveringsforløb i 2009.

Borgeren lider af angst og periodisk depression og er i behandling med antidepressiv og angstdæmpende medicin. Psykiatrisk center har vurderet, at hun opfylder kriterierne for diagnosen ængstelig personlighedsstruktur. Hun er forsøgt behandlet på Fobiskolen samt på psykiatrisk Center, men borgeren er meget lidt motiveret for psykoterapeutisk behandling. Hendes angst gør, at hun har svært ved at færdes uden for hjemmet.

Rehabiliteringsteamet indstiller til afslag på ressourceforløb med den begrundelse, at det ikke er tilstrækkelig godtgjort, at behandlingsmulighederne er udtømte. Teamet kan ikke på nuværende tidspunkt vurdere dels behovet for et ressourceforløb, dels om det er muligt for borgeren med hendes psykiske lidelser at deltage i et længerevarende tværfagligt forløb med henblik på at øge funktionsniveauet og arbejdsevnen.

Teamet indstiller i stedet til en sundhedsfaglig indsats i form af et psykoterapeutisk forløb, som der er fundet indikation for på psykiatrisk hospital. Teamet indstiller, at det via borgerens psykiater skal undersøges, om der kan ske henvisning til

distriktspsykiatrien, da det ligger tættere på borgerens bopæl, og teamet anbefaler et tilbud om individuel behandling i stedet for gruppeforløb.

Kommunen træffer afgørelse om afslag på ressourceforløb. Kommunen vurderer, at det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at vurdere dels behovet for et ressourceforløb, dels om det er muligt for borgeren med hendes psykiske helbredstilstand at deltage i et længerevarende tværfagligt forløb med henblik på at øge funktionsniveauet og arbejdsevnen. Kommunen begrundet vurderingen med, at det ikke er tilstrækkeligt godtgjort, at behandlingsmulighederne er udtømte. Der er fortsat uafprøvede behandlingsmuligheder i form af psykoterapeutisk behandling.

Det fremgår af kommunens afgørelse om afslag på ressourceforløb, at kommunen har anmodet behandlende psykiater om at undersøge, om borgeren kan henvises til distriktspsykiatrien og gerne med tilbud om individuel behandling. Kommunen har dermed fulgt teamets indstilling.

Ankestyrelsen vurderer, at afgørelsen om den helbredsmæssige indsats ikke er i overensstemmelse med reglerne. Det er ikke en betingelse for tilkendelse af ressourceforløb, at behandlingsmulighederne er udtømte.

Ankestyrelsen vurderer, at borgeren er i målgruppen for ressourceforløb, idet hun har komplekse problemer, og udsigten til at komme i ordinær beskæftigelse eller uddannelse er lang. Foruden de helbredsmæssige problemer er hun ufaglært og uden tilknytning til arbejdsmarkedet her i landet.

Ankestyrelsens principafgørelse 24-14 viser de overvejelser, der indgår ved vurdering af, om en borger opfylder betingelserne for ressourceforløb.

5.2 Særlige sagsbehandlingsregler

5.2.1 Rehabiliteringsplanens forberedende del – Kommunens og borgerens forberedelse af sagen

Forud for mødet i rehabiliteringsteamet skal kommunen sammen med borgeren udarbejde rehabiliteringsplanens forberedende del med udgangspunkt i de oplysninger, som allerede foreligger i kommunen og med udgangspunkt i borgerens egen vurdering af den samlede situation. Den forberedende del skal udarbejdes, således at borgerens sag er fuldt ud oplyst inden teamets behandling af sagen.

Rehabiliteringsplanens forberedende del skal alene være beskrivende og dokumenterende uden vurdering af og indstilling om, hvad der fremover skal ske i den konkrete sag.

Kravene til indholdet af kommunens og borgerens forberedelse af sagen ved brug af rehabiliteringsplanens forberedende del fremgår af bekendtgørelsens § 3¹⁰.

Undersøgelsen viser, at samtlige de sager, der er indgået som en anden indsats end ressourceforløb og fleksjob, opfylder kravene i bekendtgørelsens § 3 om indholdet af rehabiliteringsplanens forberedende del, se *tabel 5.4*.

Tablet 5.4 Er rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldt i overensstemmelse med § 3 i bekendtgørelsen nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan m.v.?

	Antal	Procent
I høj grad	24	65
I nogen grad	15	35
I ringe grad	0	0
Nej	0	0
I alt	37	100

5.2.2 Rehabiliteringsplanens forberedende del – Den praktiserende læges vurdering

Også i sager om anden indsats skal kommunen som en del af rehabiliteringsplanens forberedende del indhente den praktiserende læges vurdering af borgerens helbred i forhold til at kunne arbejde. Lægens vurdering skal foretages på baggrund af en konsultation med borgeren.

Den praktiserende læges vurdering skal dog ikke indhentes i sager, hvor borgeren ansøger om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag. Behandling af denne sagstype fremgår af bekendtgørelsens § 13, stk. 1¹¹.

De specifikke krav til indholdet af lægens vurdering fremgår af bekendtgørelsens § 4.¹² Kommunen skal indhente lægens vurdering på en lægeattest. Der er udarbejdet en landsdækkende lægeattest til formålet kaldet LÆ 265.

¹⁰, ¹¹, ¹² Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har i **principafgørelse 21-14** truffet principiel afgørelse om, at indhentelse af den praktiserende læges vurdering er en garantiforskrift. Hvis kommunen ikke har indhentet den praktiserende læges vurdering, vil det derfor som udgangspunkt føre til, at afgørelsen er ugyldig.

Undersøgelsen viser, at stort set alle sager om anden indsats opfylder kravene til indholdet af den praktiserende læges vurdering i bekendtgørelsens § 4.

Undersøgelsen omfatter flere sager om anden indsats, der er startet op af borgeren som en ansøgning om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag. Da der ikke er krav om den praktiserende læges vurdering i disse sager, er de indeholdt i de 34 sager, der i *tabel 5.5 nedenfor* i høj grad opfylder kravene i bekendtgørelsens § 4.

Tabel 5.5 Er rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldt i overensstemmelse med § 4 i bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan m.v. - den praktiserende læges vurdering?

	Antal	Procent
I høj grad	34	92
I nogen grad	2	5
I ringe grad	0	0
Nej	1	3
I alt	37	100

I en enkelt sag vurderer Ankestyrelsen, at det ikke er i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 4, at den praktiserende læges vurdering mangler i sagen. Idet sagen munder ud i et sagsskridt om yderligere undersøgelse, og kommunen endnu ikke har truffet afgørelse om foranstaltning, medfører det dog ikke ugyldighed, at lægeattest LÆ 265 ikke er i sagen.

Sagen er gengivet som eksempel nedenfor.

Eksempel på sag med manglende lægelig vurdering **Sagsnr. 98**

Sagen vedrører en 38 årig kvinde, der er uddannet butiksassistent i 2001-2003 på revalidering. Borgeren har arbejdet som vikar gennem et vikarbureau fra 2003-2006 og som rengøringsassistent fra 2006-2008. Borgeren er sygemeldt siden marts 2008 på grund af smerter i bevægeapparatet og psykiske problemer. Hun fik som 16 årig ondt i ryggen og døjede med lændesmerter. Hun fik et brud på håndleddet i 1992. I 2007 blev der påvist lungeforandringer. Borgeren er behandlet for dette, men har fortsat mange

ledsmerter. Psykisk er hun præget af usikkerhed og lavt selvværd, formentlig på grund af belastet opvækst præget af svært omsorgssvigt.

Rehabiliteringsteamet indstiller til yderligere arbejdspsykologisk undersøgelse og yderligere reumatologisk undersøgelse.

Ankestyrelsen vurderer, at der er tale om en anbefaling fra rehabiliteringsteamet om, at kommunen skal indhente oplysninger i form af yderligere undersøgelser, før teamet kan komme med en indstilling. Inden sagens behandling i teamet burde kommunen have indhentet attest fra praktiserende læge (LÆ 265).

Det fremgår ikke af sagen, om kommunen har iværksat noget på baggrund af teamets indstilling. Ankestyrelsen henviser til, at sundhedskoordinatoren kan anbefale teamet, at indstilling fra teamet afventer yderligere helbredsmæssige oplysninger i sagen. *Læs herom i afsnit 5.1.*

5.2.3 Rehabiliteringsteamets indstilling om anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats

Rehabiliteringsteamet skal give en fyldestgørende begrundelse for sin indstilling.

Hvis rehabiliteringsteamet vurderer, at ressourceforløb eller fleksjob ikke er relevant i sagen, og teamet derfor indstiller, at borgeren skal have en anden indsats, skal teamet som led i indstillingen angive, hvilken anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats, der bør iværksættes, og om borgeren i forbindelse med indsatsen har behov for øvrig støtte, fx mentorstøtte eller hjælpemidler.

Betingelserne fremgår af bekendtgørelsens § 11, jf. § 7.¹³

Ankestyrelsen vurderer, at 23 sager ud af de 37 sager om anden indsats overholder kravet til en fyldestgørende begrundelse fra rehabiliteringsteamet. I 16 sager har Ankestyrelsen vurderet, at begrundelsen er fyldestgørende i høj grad og i syv sager, at begrundelsen er fyldestgørende i nogen grad. Ankestyrelsen vurderer, at de resterende 14 sager ikke lever op til kravet om en fyldestgørende begrundelse fra rehabiliteringsteamet, *se tabel 5.6.*

¹³ Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

Tabel 5.6 Har rehabiliteringsteamet givet en fyldestgørende begrundelse for sin indstilling om anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats?

	Antal	Procent
I høj grad	16	43
I nogen grad	7	19
I ringe grad	3	8
Nej	11	30
I alt	37	100

De 11 sager, som slet ikke opfylder kravet om en fyldestgørende begrundelse for teamets indstilling, er de sager, som Ankestyrelsen har vurderet som et sagsskridt og ikke en beslutning om at iværksætte en indsats.

Teamet skal i disse sager ikke udarbejde en indstilling. Teamet burde efter reglerne have givet kommunen en anbefaling. Læs herom i *afsnit 5.1* om bestemmelserne i § 6 og § 8 i Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 815 af 27. juni 2014 om kommuner og regioners samarbejde om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

Tabel 5.7 nedenfor giver en oversigt over de vurderinger i teamets indstilling, der ikke er begrundet i tilstrækkeligt omfang i de 14 sager. Det fremgår af tabellen, at i de tilfælde, hvor teamets begrundelse ikke er tilstrækkelig, er det oftest i forhold til begge dele af betingelserne til teamets begrundelse, således som de fremgår af bekendtgørelsens § 11.

Tabel 5.7 Indstilling om anden indsats - Er teamets begrundelse tilstrækkelig i forhold til følgende punkter?

	Ja		Nej		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Hvilken beskæftigelsesrettet, social- eller helbredsmæssig indsats, der bør iværksættes	24	65	13	35	37	100
Om borgeren i forbindelse med indsatsen har behov for øvrig mentorstøtte eller hjælpemidler+	19	51	18	49	37	100

Ankestyrelsen vurderer, at en mangelfuld begrundelse i rehabiliteringsteamets indstilling ikke får ugyldighedsvirkning for kommunernes afgørelser. Begrundelsen i teamets

indstilling er et sagsskridt, som kommunerne har mulighed for at reparere på i forbindelse med en efterfølgende afgørelse.

Da teamets indstilling ikke er en afgørelse, har Ankestyrelsen ikke vurderet teamets begrundelse efter forvaltningslovens kapitel 6 om kravene til begrundelsen af en afgørelse.

5.2.4 Genforelæggelse for rehabiliteringsteamet

Hvis kommunerne ikke følger indstillingen fra et rehabiliteringsteam, skal sagen forelægges for rehabiliteringsteamet på ny, inden kommunen træffer afgørelse. Det fremgår af § 25a, stk. 6, i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Blandt undersøgelsens 37 sager om andre beskæftigelsesmæssige, sociale og sundhedsmæssige indsatser har kommunerne været enige med rehabiliteringsteamet i, at borgerne skal bevilges andre indsatser end fleksjob eller ressourceforløb. Det har derfor ikke været relevant for kommunerne at genforelægge sagerne for teamet på ny, se tabel 5.8.

Tabel 5.8 Er kommunens vurdering af genforelæggelse eller ikke genforelæggelse for rehabiliteringsteamet før afgørelsen korrekt?

	Antal	Procent
Ja	0	0
Nej	0	0
Ikke relevant	37	100
I alt	37	100

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har i **principafgørelse 20-14** truffet afgørelse om, at genforelæggelsespligten er en garantiforskrift. Det betyder, at kommunens afgørelse som udgangspunkt vil være ugyldig, hvis kommunen ikke har forelagt sagen for rehabiliteringsteamet på ny.

Kommunen kan først træffe afgørelse i sagen, når rehabiliteringsteamet har haft mulighed for at revurdere sagen. Pligten til at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet på ny er lovbestemt og etableret af hensyn til borgeren for at sikre, at der træffes en indholdsmæssig rigtig afgørelse. Borgeren har et retskrav på at få en ny dialog om og vurdering af sin sag.

Ankestyrelsen har ikke taget principielt stilling til, om kommunen skal forelægge sagen på ny for rehabiliteringsteamet, hvis kommunen kun delvist følger teamets indstilling.

Principafgørelse 20-14 vedrører en situation, hvor kommunen ikke fulgte teamets indstilling om den beskæftigelsesrettede hovedindsats.

I praksisundersøgelsen indgår to sager, hvor kommunerne i deres afgørelser kun delvist følger teamets indstilling. Ankestyrelsen har i denne undersøgelse vurderet sagerne som gyldige.

Den ene sag, hvor kommunen kun delvist er enig med teamet, er refereret som sagsnr. 13 i *afsnit 5.1.1*. Kommunen følger teamets indstilling om yderligere afklaring af borgerens arbejdsevne, men kommunen iværksætter ikke rehabiliteringsteamets indstilling om en neuropsykologisk undersøgelse.

Den anden sag er refereret som eksempel nedenfor.

Sagsnr. 112

Sagen vedrører en 53 årig kvinde. Hun er uddannet pædagog i 2001 og ansat som pædagog 32 timer ugentligt, tidligere som souschef. Borgeren ønsker fleksjob.

Det fremgår af lægens vurdering i lægeattest LÆ 265, at hun lider af kroniske rygsmerter og diskusprolaps. Hun kan arbejde 25 timer om ugen, når hendes skånebehov er opfyldt. Der er ingen behandlingsmuligheder.

I rehabiliteringsplanens forberedende del har sagsbehandleren under punktet "Sagsbehandlerens generelle beskrivelse af borgerens udviklingsmuligheder" vurderet, at borgeren har en nedsat funktionsevne i relation til arbejdsmarkedet, og at en § 56-ordning ikke er tilstrækkelig til at kunne kompensere for borgerens funktionsnedsættelse.

Rehabiliteringsteamet vurderer, at det ikke er tilstrækkeligt dokumenteret, i hvilket omfang arbejdsevnen er nedsat. Teamet indstiller, at sagen undergår videre sagsbehandling i jobcentret. Teamet anbefaler at iværksætte virksomhedspraktik på borgerens nuværende arbejdsplads med henblik på at afklare og beskrive de specifikke skånehensyn. Teamet anbefaler, at jobcentret bevilger støttende samtaler ved Sociallægeinstitutionen. Endvidere anbefaler teamet, at der etableres eksternt mentorstøtte i forbindelse med virksomhedspraktikken. Sagen ønskes forelagt teamet igen om tre måneder, såfremt ovenstående dokumentationsgrundlag er tilvejebragt.

Det fremgår af sagen, at kommunen iværksætter virksomhedspraktik og endvidere bevilger støttende samtaler via Sociallægeinstitutionen. Det fremgår dog ikke af sagen, om der bliver etableret mentorstøtte i forbindelse med praktikken.

Fejl! Ingen tekst med den anførte typografi i dokumentet.

Kommunernes anvendelse af rehabiliteringsteams

Oktober 2014

BILAG

Titel Kommunernes anvendelse af
rehabiliteringsteams_Bilag
Udgiver Ankestyrelsen, oktober 2014
ISBN nr 978-87-7811-254-5
Layout Identitet & Design AS

Kontakt Ankestyrelsen
Teglholmsgade 3, 2450 København SV
Telefon 33 41 12 00
Hjemmeside www.ast.dk
E-mail ast@ast.dk

Bilag 1 Metode og baggrund

1.1 Generelt om praksisundersøgelse

Lovgivningsmæssigt grundlag

Ankestyrelsen har pligt til på landsplan at koordinere, at afgørelser, som kan indbringes for Ankestyrelsen, træffes i overensstemmelse med lovgivningen og praksis. Om lovgrundlaget henvises til kapitel 11 i lovbekendtgørelse nr. 983 af 8. august 2013 om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven) og §§ 42-46 i Social- og Integrationsministeriets bekendtgørelse nr. 722 af 19. juni 2013 om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Praksisundersøgelser er et af de redskaber, som benyttes til at belyse om myndighedernes afgørelser er i overensstemmelse med lovgivningen og at sikre ensartethed og ligebehandling på landsplan. I de tilfælde, hvor undersøgelserne afdækker fejl og mangler i sagsbehandlingen, giver praksisundersøgelser Ankestyrelsen et grundlag for at målrette den fremadrettede vejledning.

Praksisundersøgelsen skal behandles på et kommunalbestyrelsesmøde i de medvirkende kommuner i henhold til retssikkerhedslovens § 79 a. Bestemmelsen præciserer det kommunalpolitiske ansvar for at følge op på resultatet af praksisundersøgelser og understreger kommunalbestyrelsernes ansvar for at sikre retssikkerhed i kommunernes afgørelser.

Legalitetsvurdering

Ved en praksisundersøgelse indkalder Ankestyrelsen et antal sager og foretager en gennemgang af disse med henblik på legalitetsvurdering.

Legalitetsvurderingen indebærer dels en materiel vurdering af afgørelsernes rigtighed i forhold til lovgivning og Ankestyrelsens praksis, dels en formel vurdering af sagerne i forhold til forvaltningsretlige regler og de særlige sagsbehandlingsregler.

I denne praksisundersøgelse indgår alene sager, hvor kommunerne har tilkendt fleksjob, ressourceforløb eller sager, som har været forelagt for rehabiliteringsteamet, og som er endt med, at der i stedet for fleksjob og ressourceforløb er indstillet og iværksat andre beskæftigelsesmæssige, sociale og sundhedsmæssige indsatser. Der er således ikke indgået sager, hvor der er givet afslag.

1.2 Udvalgelse af sagerne

Bevillingssager

Kommunerne er blevet bedt om at indsende sager om kommunernes anvendelse af rehabiliteringsteams, når de bevilger fleksjob, ressourceforløb eller sager, som har været

forelagt for rehabiliteringsteamet, og som er endt med, at der er indstillet og iværksat andre beskæftigelsesmæssige, sociale og sundhedsmæssige indsatser (andet m.v.).

De deltagende kommuner

I alt 10 kommuner har deltaget i praksisundersøgelsen, *se bilag 4*.

De 10 kommuner er blevet bedt om at indsende 15 sager fordelt på:

- fem sager, som har været forelagt for rehabiliteringsteamet, og som er endt med, at der er indstillet og iværksat den almindelige beskæftigelsesmæssige og sociale indsats, det vil sige hverken fleksjob eller ressourceforløb
- fem sager, hvor kommunen har bevilget ressourceforløb, og hvor kommunen har udarbejdet en indsatsplan for borgeren
- fem sager om bevilling af fleksjob

Antal sager

Ankestyrelsen har anmodet om at få tilsendt i alt 150 sager til brug for denne praksisundersøgelse, heraf 50 for hver af de tre sagstyper, der indgår i undersøgelsen. Ankestyrelsen har modtaget 143 og fire sager er efterfølgende udgået af undersøgelsen, da sagerne ikke opfylder kriterierne for deltagelse i undersøgelsen m.v. Der er således i alt 139 sager i praksisundersøgelsen. Af det samlede antal sager vedrører 53 ressourceforløb, 49 fleksjob og 37 anden indsats m.v.

Den ulige fordeling på de tre typer af sager skyldes, at der er kommuner, som har fyldt op med sager om ressourceforløb i de tilfælde, hvor de ikke har haft tilstrækkeligt med sager om især kategorien anden indsats m.v. Vi har vurderet, at det ikke er et problem i forhold til resultaterne af undersøgelsen, at kommuner fylder op med andre sagstyper, da vi i en praksisundersøgelse ikke sammenligner kommunerne. Og kommunerne har heller ikke skulle indsende en bestemt andel af deres sager, men samme antal uanset, hvor sager mange sager kommunen har.

Alene to kommuner har kunnet bidrage med de ønskede fem sager om anden indsats, en enkelt kommune har bidraget med tre sager, de øvrige kommuner har indsendt fire sager, dog undtaget Odense Kommune. Kommunen har ikke bidraget med sager om anden indsats m.v., da Odense Kommune har en særlig praksis, hvor sager, såfremt det er åbenlyst, at borgeren vil kunne hjælpes via de almindelige beskæftigelsestilbud, vil blive visiteret i et vejledningsteam.

1.3 Måleskemaer og vurderingsgrundlag

I forbindelse med Ankestyrelsens vurdering af de indsendte sager er anvendt et måleskema, hvor der indgår de måleelementer, som er relevante for praksisundersøgelsen. For at give mulighed for et mere nuanceret billede af sagsbehandlingen og grundlag for en bedre tilbagemelding til kommunerne, er

der så vidt muligt anvendt graduerede svarmuligheder i vurderingerne, *jf. bilag 6 Måleskema*.

Ankestyrelsen sender de udfyldte måleskemaer til den enkelte kommune med styrelsens vurderinger i forbindelse med høring og afrapportering af praksisundersøgelsen.

Relevante sagsakter

Efter modtagelsen og gennemgangen af sagerne er Ankestyrelsen blevet opmærksom, at ni ud af de 10 kommuner i en eller flere sager ved en åbenlys forglemmelse ikke har medsendt enkelte akter – primært den lægelige vurdering lægeattest LÆ 265 eller rehabiliteringsplanens indsatsdel.

Ankestyrelsen har derfor anmodet kommunerne at indsende akterne efterfølgende. Ankestyrelsen har modtaget akter fra fem ud af de ni kommuner i en og/eller flere sager.

Der er ikke indhentet eventuelle manglende afgørelser i de indsendte sager, da undersøgelsen ikke har fokus på den formelle vurdering (partshøring, klagevejledning m.v.) af kommunens afgørelse.

Vurderingskriterier

De enkelte sager er blevet vurderet ud fra, om de samlet set er afgjort i overensstemmelse med gældende lovgivning og praksis.

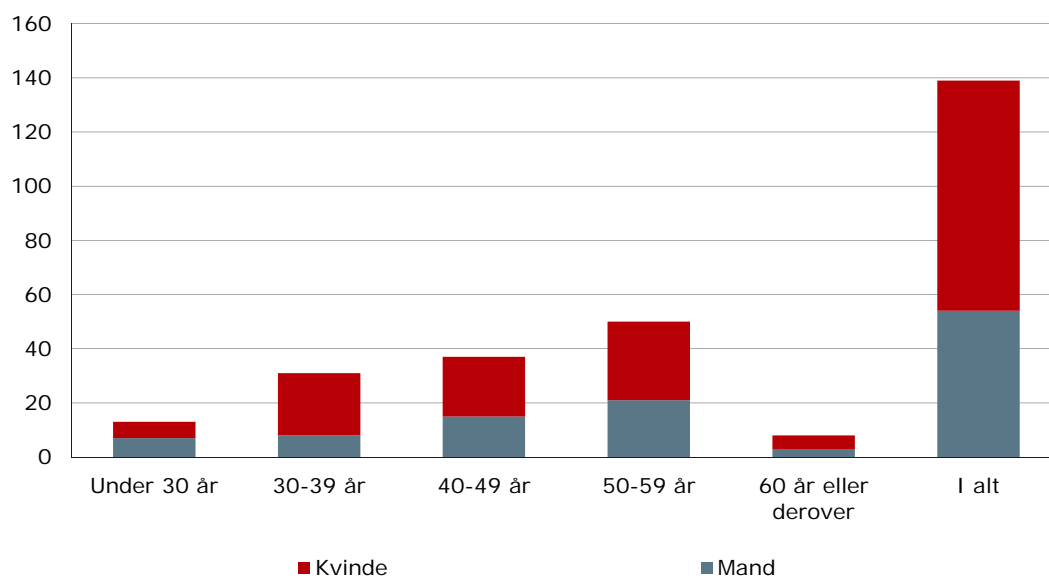
Der er tale om en stikprøve, som omfatter et mindre antal sager fra hver af de deltagende kommuner. Formålet er dermed ikke at vurdere praksis i den enkelte kommune. Resultaterne af en praksisundersøgelse er ikke statistisk signifikante, der er alene tale om en tendens ud fra de indsendte sager.

Undersøgelsen har især haft fokus på de regler i lovgivningen, der vedrører betingelserne, herunder de særlige sagsbehandlingsregler for bevilling af fleksjob, ressourceforløb og anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats.

1.4 Køns- og aldersfordelingen i undersøgelsen

I alt indgår 139 sager i denne praksisundersøgelse. Fordelingen på mænd og kvinder viser, at der i de undersøgte sager er flere kvinder end mænd. Således er der 85 kvinder og 54 mænd i undersøgelsen, svarende til, at kvinder udgør en andel på 60 procent. Den større andel af kvinder er gennemgående i alle aldersgrupper, *se tabel 1*.

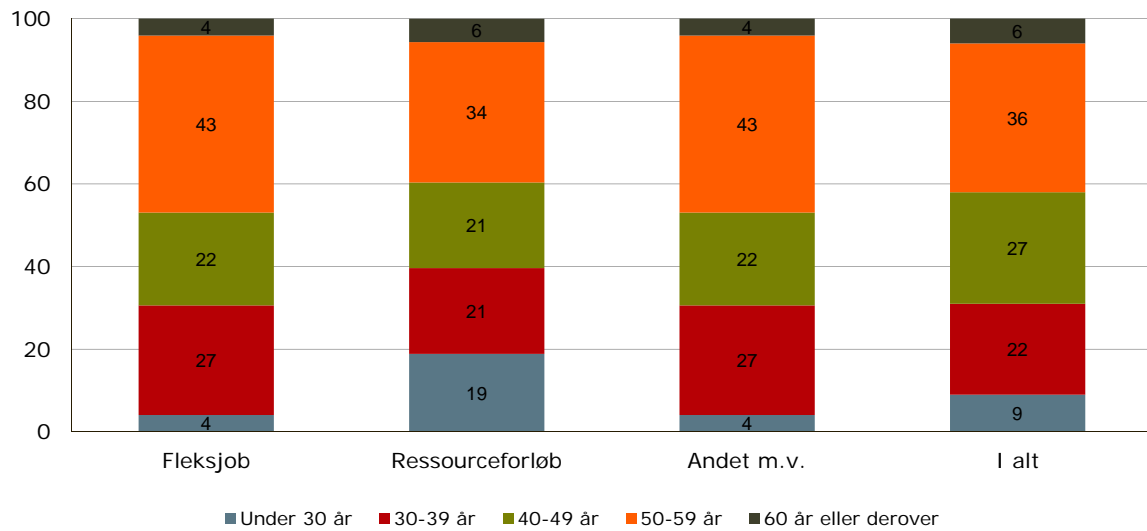
Figur 1 Antal mænd og kvinder fordelt på alder

Aldersfordeling fordelt på tre typer af sager

Aldersfordelingen for de tre sagstyper fleksjob, ressourceforløb og andet m.v. viser, at andelen af under 30 årige er størst blandt sager om ressourceforløb, her udgør de under 30 årige 19 procent. De under 30 årige udgør fire procent af sagerne om henholdsvis fleksjob og andet m.v., se tabel 2.

Figur 2 Aldersfordeling på de tre typer af afgørelser. Procent

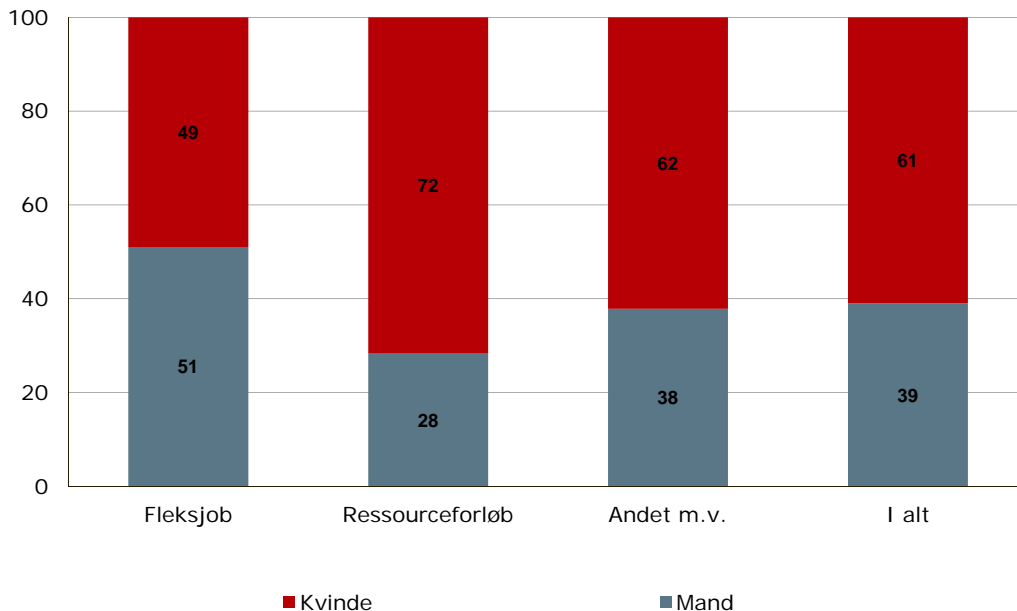

Kilde: Tekst

Kønsfordelingen på de tre typer af sager i undersøgelsen

Der er forskelle i andelen af mænd og kvinder i de tre typer af sager, der indgår i undersøgelsen. I de 49 sager om fleksjob er der en nogenlunde ligelig fordeling mellem mænd og kvinder, mens der er stor overvægt af kvinder blandt de 53 sager om ressourceforløb - kvinderne udgjorde således 72 procent af afgørelserne om ressourceforløb. For afgørelser om andet m.v. var der også større andel af kvinder end mænd, men i mindre omfang, således udgjorde kvinderne 62 procent af sagerne om anden indsats m.v., se tabel 3.

Figur 3 Kønsfordeling fordelt på fleksjob, ressourceforløb og anden indsats m.v. Procent

Kilde: Tekst

Bilag 2 Regelgrundlag

2.1 Oversigt over reglerne

Følgende er en oversigt over de relevante regler for bevilling af fleksjob, ressourceforløb og anden beskæftigelsesmæssig, social og sundhedsmæssig indsats.

2.1.1 Materiel vurdering

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Kapitel 8 om tilbudsmuligheder

kapitel 13 om fleksjob

Kapitel 12a om ressourceforløb

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=146382>

2.1.2 Særlige sagsbehandlingsregler

Lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats

§ 25a om rehabiliteringsteam

§ 25b om klinisk funktion

§ 25c om sundhedskoordinator

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=144932>

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

§ 30a – 31 om rehabiliteringsplan

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=146382>

Bekendtgørelser

Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164070>

Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 815 af 27. juni 2014 om kommuner og regioners samarbejde om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164129>

Bilag 3 Sagsbehandlingsregler

Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 27. juni 2014 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension m.v.

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse, når en sag skal forelægges rehabiliteringsteamet, jf. § 25 a, stk. 1, i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, med henblik på en vurdering af, om en borger:

- 1) skal tilbydes et ressourceforløb efter kapitel 12 a eller jobafklaringsforløb efter kapitel 12 b i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, herunder hvilken indsats, der skal indgå i forløbet,
- 2) skal have bevilget et fleksjob, eller støtte i form af tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende efter kapitel 13 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, eller
- 3) skal tilkendes førtidspension efter lov om social pension.

Stk. 2. Når kommunen skal vurdere, om en borger skal tilbydes revalidering efter § 46 i lov om aktiv socialpolitik, finder bekendtgørelsens §§ 2-4 og § 14 anvendelse. Sager om revalidering skal ikke forelægges rehabiliteringsteamet.

Stk. 3. Kommunen kan vælge at forelægge andre sager for rehabiliteringsteamet end de sager, der er nævnt i stk. 1, og kommunen kan i den forbindelse vælge at anvende bestemmelserne i denne bekendtgørelse.

Kapitel 2

Rehabiliteringsplan

§ 2. En rehabiliteringsplan består af en forberedende del og en indsatsdel. Den forberedende del skal udarbejdes for alle, der skal have deres sag behandlet i et rehabiliteringsteam. Indsatsdelen skal udarbejdes for personer, der skal have et ressourceforløb efter kapitel 12 a eller et jobafklaringsforløb efter kapitel 12 b i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 2. Den forberedende del af rehabiliteringsplanen skal udarbejdes i samarbejde med borgeren og med udgangspunkt i borgerens beskæftigelses- og uddannelsesmål samt med udgangspunkt i borgerens ressourcer og samlede situation.

Stk. 3. Beskrivelsen og dokumentationen i rehabiliteringsplanens forberedende del skal indgå i grundlaget for:

- 1) rehabiliteringsteamets indstilling i sager om jobafklaringsforløb, ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension og for kommunens afgørelse i disse sager, og
- 2) kommunens vurdering af, om en borger skal tilbydes revalidering.

Stk. 4. Som en service for kommunerne stiller Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering skabeloner til rådighed til brug for udarbejdelsen af en rehabiliteringsplan og for rehabiliteringsteamets indstilling. Skabelonerne findes på www.star.dk.

Rehabiliteringsplanens forberedende del – Kommunens og borgerens forberedelse af sagen

§ 3. Forud for mødet i rehabiliteringsteamet skal kommunen sammen med borgeren udarbejde rehabiliteringsplanens forberedende del med udgangspunkt i de oplysninger, som allerede foreligger i kommunen og med udgangspunkt i borgerens egen vurdering af den samlede situation. Den forberedende del skal udarbejdes, således at borgerens sag er fuldt ud oplyst inden temaets behandling af sagen. Den forberedende del skal, jf. dog § 12, § 13, stk. 1, og § 15, stk. 1, indeholde oplysninger om borgerens:

- 1) erfaringer og ressourcer i forhold til job og uddannelse, herunder borgerens CV,
- 2) personlige ressourcer, herunder familie, netværk m.v.,
- 3) borgerens beskæftigelsesmæssige og sociale udfordringer i forhold til at komme i job eller uddannelse,
- 4) fremtidige ønsker til job og uddannelse,
- 5) helbredssituation, herunder oplysninger om igangværende undersøgelse eller behandling samt alle relevante helbredsmæssige oplysninger med dokumentation i form af lægeattester m.v., som allerede foreligger hos kommunen,
- 6) vurdering af helbredets betydning for job- og uddannelsesmuligheder, og
- 7) hidtidige forsørgeshistorik med udgangspunkt i kommunens foreliggende oplysninger.

Stk. 2. Rehabiliteringsplanen skal endvidere indeholde oplysninger om kommunens hidtidige indsats for borgeren på beskæftigelsesområdet samt kommunens hidtidige sociale indsats for borgeren og borgerens familie, herunder en beskrivelse af indhold, formål og varighed. Kommunens og borgerens erfaringer med de enkelte indsatser skal fremgå af oplysningerne, herunder kommunens og borgerens opfattelse af årsagen til, at den hidtidige indsats ikke har kunnet bringe borgeren i arbejde eller uddannelse.

Stk. 3. Rehabiliteringsplanens forberedende del skal alene være beskrivende og dokumenterende og uden vurdering af og indstilling om, hvad der fremover skal ske i den konkrete sag.

Stk. 4. Det skal fremgå af rehabiliteringsplanens forberedende del, hvorvidt der er tale om en sag, der skal behandles i rehabiliteringsteamet med henblik på en vurdering af ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension, eller om der er tale om en sag om jobafklaringsforløb. Er der tale om en sag om jobafklaringsforløb, skal det fremgå, om sagen vedrører det første jobafklaringsforløb, og derfor alene forelægges rehabiliteringsteamet til en vurdering af, hvilken indsats, der skal indgå i jobafklaringsforløbet, jf. § 25 a, stk. 4, i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Rehabiliteringsplanens forberedende del - Den praktiserende læges vurdering

§ 4. Kommunen skal som en del af rehabiliteringsplanens forberedende del indhente borgerens praktiserende læges vurdering af borgerens helbred i forhold til at kunne arbejde. Det gælder dog ikke sager omfattet af § 13, stk. 1.

Stk. 2. Sager om jobafklaringsforløb, hvor borgeren overgår til jobafklaringsforløb ved revurderingstidspunktet efter 22 uger, jf. § 24, stk. 1, i lov om sygedagpenge, kan behandles i rehabiliteringsteamet uden den praktiserende læges vurdering, hvis kommunen vurderer, at der foreligger tilstrækkelige helbredsmæssige oplysninger i sagen.

Stk. 3. Lægens vurdering skal foretages på baggrund af en konsultation med borgeren og indeholde følgende:

- 1) lægens oplysninger om relevante helbredsforhold, der har betydning for vurderingen af, hvordan borgeren kan hjælpes i job eller uddannelse eller bevare beskæftigelsen i sin selvstændige virksomhed,
- 2) særlige hensyn, herunder hvilke særlige hensyn det på grund af borgerens helbredsforhold vil være nødvendigt at tage i det videre forløb,
- 3) lægens kommentarer til borgerens eget perspektiv på helbred og arbejde, og
- 4) andre forhold, der kan have betydning for arbejde eller uddannelse, herunder sociale forhold, misbrug m.v. eller andre supplerende oplysninger, der bidrager til at belyse sagen yderligere.

Stk. 4. Kommunen skal indhente lægens vurdering på en lægeattest. Der er udarbejdet en landsdækkende lægeattest, som efter sædvanlig procedure er forhandlet mellem KL og Lægeforeningens Attestudvalg. Kommunen afholder udgiften til lægeattesten. Vurderer kommunen, at der er behov for at indhente den praktiserende læges vurdering i de sager om jobafklaringsforløb, jf. stk. 2, er det op til kommunen at vurdere, hvilken attest, der skal indhentes i sagen.

Rehabiliteringsplanens indsatsdel

§ 5. Borgere, der skal have et ressourceforløb, jf. kapitel 12 a eller et jobafklaringsforløb, jf. kapitel 12 b i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal have udarbejdet rehabiliteringsplanens indsatsdel. Rehabiliteringsplanen skal indeholde en fastsættelse af:

- 1) borgerens konkrete mål om job eller uddannelse. Hvis det ikke er muligt, skal der fastsættes et overordnet mål for fx inden for hvilken branche eller jobfunktion borgeren vurderes at kunne komme i job eller uddannelse,
- 2) hvilke delmål, inden for de beskæftigelsesmæssige, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige og sociale områder, der skal føre til det overordnede beskæftigelsesmål, herunder en begrundelse for disse delmål,
- 3) konkrete tilbud eller andre aktiviteter m.v., der skal indgå i ressourceforløbet eller jobafklaringsforløbet, herunder en beskrivelse af målet med indsatsen på kort sigt, og
- 4) den løbende opfølgning i ressourceforløbet eller jobafklaringsforløbet, herunder behovet for tilbud om mentor og en beskrivelse af mentorens rolle og opgaver.

Stk. 2. Tilbud og aktiviteter m.v. samt opfølgning, jf. stk. 1, nr. 3 og 4, skal fastlægges i rehabiliteringsplanens indsatsdel for en periode af mindst 6 måneder ad gangen, medmindre der er tale om jobafklaringsforløb af mindre end 6 måneders varighed, og planen skal opdateres løbende.

Kapitel 3

Rehabiliteringsteamet

§ 6. På baggrund af rehabiliteringsplanens forberedende del forbereder rehabiliteringsteamets medlemmer sig til et møde i teamet, hvor borgeren og borgerens sagsbehandler deltager, jf. § 25 a, stk. 6, i lov om ansvaret og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats. Den enkelte kommune tilrettelægger rehabiliteringsteamets forberedelse og behandling af sager.

Rehabiliteringsteamets indstilling

§ 7. Rehabiliteringsteamet indstiller til kommunen, om borgeren skal have et ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension.

Stk. 2. I sager om jobafklaringsforløb indstiller rehabiliteringsteamet, hvilken indsats, der skal indgå i jobafklaringsforløbet. Hvis sagen behandles i rehabiliteringsteamet efter ophør af et jobafklaringsforløb, indstiller rehabiliteringsteamet endvidere, om borgeren skal have et nyt jobafklaringsforløb som følge af, at borgeren fortsat er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom. Vurderer rehabiliteringsteamet, at borgeren skal have en anden indsats, end et nyt jobafklaringsforløb, herunder anden beskæftigelsesindsats, ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension, afgiver rehabiliteringsteamet indstilling herom under forudsætning af, at rehabiliteringsplanens forberedende del kan danne grundlag herfor.

Stk. 3. Kommunen skal kunne træffe afgørelse i sagen på baggrund af teamets indstilling og oplysningerne i rehabiliteringsplanens forberedende del, og kommunen skal endvidere kunne udarbejde rehabiliteringsplanens indsatsdel på baggrund af teamets indstilling. Teamet skal derfor give en fyldestgørende begrundelse for sin indstilling.

Indstilling om ressourceforløb og jobafklaringsforløb

§ 8. Indstiller rehabiliteringsteamet, at borgeren skal have et ressourceforløb, skal det fremgå af indstillingen, hvilke beskæftigelsesmæssige, sociale og helbredsmæssige forhold teamet har lagt vægt på i vurderingen af, at borgeren har behov for et helhedsorienteret forløb med en kombination af indsatser efter forskellige lovgivninger, jf. § 68 a, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 2. Indstiller rehabiliteringsteamet, at borgeren skal have et nyt jobafklaringsforløb, skal det fremgå af indstillingen, hvilke helbredsmæssige forhold teamet har lagt vægt på i vurderingen af, at borgeren fortsat er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, jf. § 68 d, stk. 4, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 3. Rehabiliteringsteamets indstilling skal endvidere omfatte en indstilling om, hvad der efter teamets vurdering bør indgå i rehabiliteringsplanen for ressourceforløbet eller jobafklaringsforløbet. Teamets indstilling skal således indeholde teamets vurdering af:

- 1) hvilket overordnet beskæftigelses- eller uddannelsesmål, der er relevant for borgeren,
- 2) hvilke beskæftigelsesrettede, uddannelsesrettede, sociale eller sundhedsmæssige indsatser, der er behov for, herunder eventuelt angivelse af konkrete tilbud, indsatser m.v.,
- 3) tilrettelæggelsen af den løbende opfølgning under ressourceforløbet, herunder behovet for tilbud om mentor, og
- 4) hvorvidt rehabiliteringsteamet ønsker at se sagen igen.

Stk. 4. Hvis teamet vurderer, at indsatserne i ressourceforløbet eller jobafklaringsforløbet ikke kan iværksættes parallelt, skal det fremgå af teamets vurdering. Teamet kan endvidere angive i hvilken rækkefølge, at indsatserne mest hensigtsmæssigt tilrettelægges.

Indstilling om fleksjob

§ 9. Hvis rehabiliteringsteamet indstiller, at borgeren bevilges et fleksjob efter kapitel 12 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal det fremgå af indstillingen, hvilke beskæftigelsesmæssige, sociale og helbredsmæssige forhold teamet har lagt vægt på. Rehabiliteringsteamet skal herudover:

- 1) begrunde, at borgeren er afklaret i forhold til uddannelse og beskæftigelse, og at borgeren ikke kan arbejde på ordinære vilkår, jf. § 70 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, og

2) angive, hvilken type fleksjob eller arbejdsfunktion rehabiliteringsteamet vurderer, at borgeren skal have, og om der eventuelt bør tages særlige hensyn til borgeren, herunder om der er behov for støtte fra kommunen i en overgangsperiode.

Indstilling om førtidspension

§ 10. Hvis rehabiliteringsteamets indstilling er, at sagen skal overgå til behandling efter reglerne om førtidspension efter lov om social pension, skal det fremgå af teamets indstilling, hvilke beskæftigelsesmæssige, sociale og helbredsmæssige forhold, teamet har lagt vægt på. Teamet skal i denne forbindelse udarbejde en faglig forklaring, der begrundes, hvorfor borgerens arbejdsevne anses for væsentligt og varigt nedsat, og hvorfor en eventuel arbejdsevne ikke lader sig anvende til selvforsørgelse uanset mulighederne for støtte efter den sociale eller anden lovgivning, jf. § 19 i lov om social pension.

Indstilling om en anden indsats

§ 11. Hvis rehabiliteringsteamet vurderer, at ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension ikke er relevant i sagen, og teamet derfor indstiller, at borgeren skal have en anden indsats, skal teamet som led i indstillingen angive:

- 1) hvilken beskæftigelsesrettet, social eller helbredsmæssig indsats, der bør iværksættes, og
- 2) om borgeren i forbindelse med indsatsen har behov for øvrig støtte, fx mentorstøtte eller hjælpemidler.

Kapitel 4

Behandling af sager om førtidspension i særlige tilfælde

§ 12. I tilfælde, hvor borgerens arbejdsevne er nedsat i væsentligt omfang, jf. § 16, stk. 3, nr. 2, i lov om social pension, og det er helt åbenbart, at borgerens arbejdsevne ikke kan forbedres, skal rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldes i relevant og muligt omfang, og den forberedende del skal være et tilstrækkeligt grundlag for behandling af sagen i rehabiliteringsteamet. Sagen kan behandles i rehabiliteringsteamet uden den praktiserende læges vurdering, jf. § 4, hvis kommunen vurderer, at der foreligger tilstrækkelige helbredsmæssige oplysninger i sagen.

§ 13. Ansøger borgeren om førtidspension efter § 17, stk. 2, i lov om social pension, behandles sagen på det foreliggende dokumentationsgrundlag. Rehabiliteringsplanens forberedende del udarbejdes ud fra sagens oplysninger.

Stk. 2. Ansøger borgeren om førtidspension efter § 17, stk. 3, i lov om social pension (seniorførtidspension), kan kommunen til brug for sagens behandling i teamet indhente

nye oplysninger. Rehabiliteringsplanens forberedende del udarbejdes ud fra sagens oplysninger

Kapitel 5

Sager om revalidering

§ 14. Rehabiliteringsplanens forberedende del skal anvendes i sager om revalidering. Kommunen skal således beskrive og dokumentere borgerens arbejdsevne i rehabiliteringsplanens forberedende del, og borgerens praktiserende læges vurdering af borgerens helbred i forhold til at kunne arbejde skal indgå heri.

Stk. 2. Den forberedende del af rehabiliteringsplanen skal danne grundlag for kommunens vurdering af, om personens arbejdsevne er så begrænset, at den pågældende skal tilbydes revalidering efter § 46 i lov om aktiv socialpolitik. Sager om revalidering skal ikke forelægges rehabiliteringsteamet, jf. § 46, stk. 2, 3. pkt.

Kapitel 6

Sager om støtte i form af tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende

§ 15. I sager, der forelægges rehabiliteringsteamet med henblik på en vurdering af, hvorvidt borgeren kan bevilges tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende efter § 70 g i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal rehabiliteringsplanens forberedende del indeholde en beskrivelse af:

- 1) borgerens opgaver i virksomheden, herunder en beskrivelse af, hvilke opgaver borgeren har svært ved at udføre i virksomheden, hvad borgeren gør for at kompensere for disse udfordringer og hvor mange timer om ugen, borgeren kan arbejde i virksomheden,
- 2) i hvilket omfang, borgeren har arbejdet i virksomheden de sidste 24 måneder,
- 3) om borgeren arbejder med andet end virksomheden,
- 4) borgerens personlige ressourcer, netværk m.v. og sociale udfordringer i forhold til at kunne fortsætte virksomheden,
- 5) borgerens helbred, herunder borgerens eget helbredsperspektiv og borgerens vurdering af helbredets betydning for at fortsætte virksomheden, og
- 6) borgerens oplysninger om igangværende undersøgelse eller behandling.

Stk. 2. Rehabiliteringsplanens forberedende del, skal endvidere indeholde borgerens praktiserende læges vurdering af borgerens helbred i forhold til at kunne arbejde i virksomheden, jf. § 4.

§ 16. Hvis teamet indstiller, at borgeren bevilges et tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende efter § 70 g i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal rehabiliteringsteamet begrunde, at borgeren har en varig og væsentligt nedsat arbejdsevne i forhold til arbejdet i borgerens selvstændige virksomhed.

Kapitel 7

Ikrafttræden

§ 17. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2014.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 1418 af 23. december 2012 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension.

Bilag 4 Kommunefordelte resultater

Tabel 1 Sagens afgørelse fordelt på kommuner. Antal sager

	Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis	Nej, afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist, hvis det havde været en klagesag	Ikke relevant	I alt
Københavns Kommune	10	2	1	13
Hvidovre Kommune	11	2	1	14
Lolland Kommune	8	6	1	15
Assens Kommune	13	1		14
Odense Kommune	9	1		10
Sønderborg Kommune	15	0		15
Esbjerg Kommune	12	2	1	15
Ringkøbing- Skjern Kommune	10	3	2	15
Aarhus Kommune	11	2	1	14
Aalborg Kommune	8	2	4	14
I alt	107	21	11	139

Tabel 2 Oplysningsgrundlagets tilstrækkelighed fordelt på kommuner. Antal sager

	Ingen oplysninger mangler	Enkelte mindre væsentlige oplysninger mangler	Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler	Afgørende oplysninger mangler	Ikke relevant	I alt
Københavns Kommune	9	2		1	1	13
Hvidovre Kommune	9	2	2		1	14
Lolland Kommune	7	1	2	1	4	15
Assens Kommune	7	4		1	2	14
Odense Kommune	7	2	1			10
Sønderborg Kommune	12	2			1	15
Esbjerg Kommune	6	4	2		3	15
Ringkøbing- Skjern Kommune	2	5	1	2	5	15
Aarhus Kommune	10	1	1	1	1	14
Aalborg Kommune	6	2		2	4	14
I alt	75	25	9	8	22	139

Bilag 5 Indkaldelsesbrev og kommuner

Praksisundersøgelse om kommunernes anvendelse af rehabiliteringsteams

Ankestyrelsen gennemfører en praksisundersøgelse om kommunernes anvendelse af rehabiliteringsteams i afgørelser om ressourceforløb og fleksjob.

Vi anmoder derfor «Kommune» om at indsende 15 sager, så de er Ankestyrelsen i hænde senest

torsdag d. 16. januar 2014

Af hensyn til den fremtidige dialog om praksisundersøgelsen skal Ankestyrelsen bede om, at der udpeges en kontaktperson i kommunen hurtigst muligt. Navn, e-mail, og tlf.nr. bedes indberettet til Ankestyrelsen på analyse@ast.dk mærket journalnummer 2013-0062-41383 i emnefeltet.

Sager der indkaldes

Ankestyrelsen skal anmode kommunen om at indsende 15 sager, heraf:

- 5 sager, som har været forelagt for rehabiliteringsteamet, og som er endt med, at der er indstillet og iværksat den almindelige beskæftigelses- og sociale indsats, det vil sige hverken fleksjob eller ressourceforløb
- 5 sager, hvor kommunen har bevilget ressourceforløb, og hvor kommunen har udarbejdet en indsatsplan for borgeren
- 5 sager om bevilling af fleksjob

Undersøgelsen tager udgangspunkt i rehabiliteringsplanens forberedende del og det videre forløb herfra. Vi beder derfor kommunen indsende:

1. Rehabiliteringsplanen
2. Lægevurderingen fra egen læge (LÆ265)
3. Rehabiliteringsteamets indstilling
4. Kommunens/jobcentrets afgørelse
5. Eventuelt andre oplysninger, der tidsmæssigt er indgået i sagen efter rehabiliteringsplanens udfærdigelse

Alle 15 sager skal have været forelagt rehabiliteringsteamet inden kommunens afgørelse, og der skal foreligge en indstilling fra rehabiliteringsteamet.

Der skal i de konkrete sager være truffet afgørelser i perioden fra den 1. september 2013 – 1. december 2013.

For at sikre en tilfældig udvælgelse af sagerne, skal kommunerne udvælge sagerne således, at første sag vedrører den nyeste afgørelse truffet før 1. december 2013, den anden sag vedrører den næst nyeste afgørelse før 1. december 2013 og så fremdeles, indtil det relevante antal sager er fundet.

Sagerne må ikke være anket og videresendt til Ankestyrelsen med henblik på behandling. Sager, hvor afgørelsen efter remonstration er ændret, og sagen herefter ikke er videresendt til Ankestyrelsen, indgår i undersøgelsen.

Det bemærkes, at Ankestyrelsen vurderer sagerne på baggrund af de indsendte sagsakter. Hvis ikke alle relevante sagsakter indsendes, kan dette få indflydelse på vurderingen af sagen.

Kopi af sagsakterne bedes indsendt pr. post. Akterne vil ikke blive returneret. Det er ikke nødvendigt at anonymisere akterne. Alle akter makuleres efter den endelige afrapportering af undersøgelsen.

Sagerne bedes **indsendt samlet** til:

Ankestyrelsen, Metode og Praksis, att. Kirsten Sørensen, Amaliegade 25, Postboks 9080, 1022 København K.

Undersøgelsens omfang

Undersøgelsen omfatter 150 sager. Undersøgelsens fokus vil være en analyse og en materiel vurdering af sammenhængen mellem rehabiliteringsplanen, rehabiliteringsteamets behandling og indstilling samt kommunens afgørelser om ressourceforløb og fleksjob.

Undersøgelsen vil tage udgangspunkt i det grundlag, som rehabiliteringsteamet har for at tage stilling til sagen, det vil sige rehabiliteringsplanen og alle indstillinger og oplysninger efter planen indtil kommunens afgørelse.

Den materielle vurdering af rehabiliteringsplanen, teamets indstilling i sagen og kommunens afgørelser vil blive foretaget på grundlag af de oplysninger der fremgår af rehabiliteringsplanens forberedende del og det videre forløb herfra. I den forbindelse vil Ankestyrelsen vurdere kommuners/jobcentres afgørelses lommeholdighed i forhold til gældende regler og praksis.

Metode og opfølgning

Praksisundersøgelsen omfatter et mindre antal afgørelser fra hver kommune og undersøgelsen sigter dermed ikke på at vurdere praksis i den enkelte kommune. Kommunerne vil blive vurderet under ét. Ankestyrelsen vil dog give en konkret tilbagemelding på de enkelte sager, når den foreløbige afrapportering sendes til kommunerne.

Det forventes, at resultaterne fra undersøgelsen vil kunne præsenteres for de deltagende kommuner i 2. kvartal 2014. Den endelige rapport om undersøgelsen vil først herefter blive offentliggjort. Undersøgelsen vil desuden blive offentliggjort på Ankestyrelsens hjemmeside.

Hvorfor er din kommune udvalgt

Formålet med praksisundersøgelser er, at give et repræsentativt billede af praksis og administration i kommunerne. Til denne praksisundersøgelse er der dog lagt vægt på, at der indgår store og større kommuner. Derfor indgår blandt andet landets 5 største kommuner i denne praksisundersøgelse.

Yderligere information om Ankestyrelsens praksisundersøgelser findes på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk under praksisundersøgelser.

Eventuelle spørgsmål vedrørende indsendelse af sagerne bedes rettet til Kirsten Sørensen, tlf. 61 89 74 99, e-mail: kis@ast.dk eller Maria Teresa Raaschou-Jensen, tlf. 61 89 71 45, e-mail: mtr@ast.dk

Med venlig hilsen

Kirsten Sørensen

Kommunerne i undersøgelse:

Københavns Kommune
Hvidovre Kommune
Lolland Kommune
Assens Kommune
Odense Kommune
Sønderborg Kommune
Esbjerg Kommune
Århus Kommune
Ringkøbing-Skjern Kommune
Aalborg Kommune

Bilag 6 Måleskema

Måleskema til undersøgelse af kommunernes anvendelse af rehabiliteringsteams

Identifikation af sagen

Kommunenavn

Kommune nr.

Sagsnr.

Sagsbehandler (*Initialer*)

1. Grundoplysninger

1.1. Borgerens fødselsdato - (*skriv dato uden mellemrum f.eks. 061082*)

1.2. Køn

(1) Mand

(2) Kvinde

2. Oplysninger om kommunens afgørelse

2.1. Dato for kommunens afgørelse - (*skriv dato uden mellemrum f.eks. 081213*)

(1) 1. Dato _____

(2) 2. Uoplyst

(3) 3. Tvivlsomt

2.1 Bemærkninger

2.2. Hvad går kommunens afgørelse ud på? (*Der er mulighed for flere afkrydsninger*)

(1) Ressourceforløb

(2) Fleksjob

(3) Øvrige tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven

(4) Social- eller helbredsmæssig indsats

(5) Andet

2.2 Bemærkninger

2.3. Hvad har rehabiliteringsteamet indstillet? (*Der er mulighed for flere afkrydsninger*)

(1) Ressourceforløb

(2) Fleksjob

(3) Øvrige tilbud efter

beskæftigelsesindsatsloven

(4) Social- eller helbredsmæssig

indsats

(5) Andet

2.3 Bemærkninger

***Rehabiliteringsplanens forberedende del
- Kommunens og borgerens forberedelse af sagen***

2.4 Har kommunen udfyldt rehabiliteringsplanens forberedende del?

(1) Ja

(2) Nej

2.4 Bemærkninger

2.4.1. Indeholder den forberedende del af rehabiliteringsplanen oplysninger om følgende punkter? (*Udfyldes hvis Ja i spørgsmål 2.4*) (§ 3 i bekg. nr. 1418 af 23/12-2012 om rehabiliteringsplan m.v.)

	Ja	Nej
1. Job og uddannelse (CV)	(1) ☐	(2) ☐
2. Personlige ressourcer, herunder familie og netværk m.v.	(1) ☐	(2) ☐
3. Beskæftigelsesmæssige og sociale barrierer	(1) ☐	(2) ☐
4. Ønsker for fremtiden	(1) ☐	(2) ☐
5. Helbredssituationen	(1) ☐	(2) ☐
6. Helbredets betydning for job- og uddannelsesmuligheder	(1) ☐	(2) ☐
7. Forsørgelsehistorik	(1) ☐	(2) ☐
8. Kommunens hidtidige tilbud (både beskæftigelsesrettede	(1) ☐	(2) ☐

Ja Nej

og sociale)

2.4.1 Bemærkninger

2.4.2 Fremgår det af sagen, at borgeren har været inddraget i udarbejdelsen af rehabiliteringsplanens forberedende del?

(1) Ja (2) Nej

2.4.2 Bemærkninger

2.4.3 Hvordan har kommunen inddraget borgeren? *(Udfyldes hvis ja i spørgsmål 2.4.2)*
Der er mulighed for flere afkrydsninger

(1) Ved møde i kommunen

(2) Partshøring

(3) Andet

2.4.3 Bemærkninger

**Rehabiliteringsplanens forberedende del
 - Den praktiserende læges vurdering**

2.5 Har den praktiserende læge udfyldt LÆ 265?

(1) Ja

(2) Nej

2.5 Bemærkninger

2.5.1 Indeholder LÆ 265 følgende oplysninger? *(Udfyldes hvis Ja i spørgsmål 2.5) (§ 4 i bekg. nr. 1418 af 23/12-2012 om rehabiliteringsplan m.v.)*

Ja Nej

1. Lægens oplysninger om relevante helbredsforhold, der har betydning for vurderingen af, hvordan borgeren kan hjælpes i job eller uddannelse? (1) (2)

2. Særlige hensyn, herunder hvilke særlige hensyn det på grund af borgerens helbredsforhold vil være nødvendigt at tage i det videre forløb? (1) (2)

3. Lægens kommentarer til borgerens eget perspektiv på helbred og arbejde? (1) (2)

4. Andre forhold, der kan have betydning for arbejde eller uddannelse, herunder sociale forhold, misbrug m.v. eller andre supplerende oplysninger, der bidrager til at belyse sagen yderligere? (1) (2)

2.5.1 Bemærkninger

Rehabiliteringsplanens indsatsdel

(Spørgsmålene 2.6, 2.6.1 og 2.6.2 udfyldes kun for sager om ressourceforløb)

2.6 Kun sager om ressourceforløb - Har kommunen udfyldt rehabiliteringsplanens indsatsdel?

(1) Ja

(2) Nej

2.6 Bemærkninger

2.6.1. Kun sager om ressourceforløb - Indeholder rehabiliteringsplanens indsatsdel en fastsættelse af følgende punkter? (§ 5 i bekg. nr. 1418 af 23/12-2012 om rehabiliteringsplan m.v.)

	Ja	Nej
1. Borgerens mål om job eller uddannelse?	(1) ☐	(2) ☐
2. Hvilke delmål, inden for de beskæftigelsesmæssige, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige og sociale områder, der skal føre til det overordnede beskæftigelsesmål?	(1) ☐	(2) ☐
2.a En begrundelse for disse delmål?	(1) ☐	(2) ☐
3. Konkrete tilbud eller andre aktiviteter m.v., der skal indgå i ressourceforløbet?	(1) ☐	(2) ☐
3.a En beskrivelse af målet med indsatsen på kort sigt?	(1) ☐	(2) ☐
3.b En periode for tilbuddet/aktiviteten på mindst 6 måneder?	(1) ☐	(2) ☐
4. Den løbende opfølgning i ressourceforløbet, herunder behovet for tilbud om mentor, og en beskrivelse af mentorens rolle og opgaver?	(1) ☐	(2) ☐
4.a En periode for den løbende opfølgning, herunder for mentorens rolle og opgaver på mindst 6 måneder?	(1) ☐	(2) ☐

2.6.1 Bemærkninger

2.6.2. Kun sager om ressourceforløb - Fremgår det af sagen, at der er udpeget en koordinerende sagsbehandler? (Jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 30 a, stk. 4, jf. § 68 c.)

(1) Ja

(2) Nej

(3) Korrektion

2.6.2 Bemærkninger

Rehabiliteringsteamets behandling og indstilling i sagen

2.7 Har rehabiliteringsteamet givet indstilling i sagen? (jf. besvarelse i spørgsmål 2.3)

- (1) Ja
 (2) Nej

2.7 Bemærkninger

2.7.1 Indstilling om ressourceforløb - Indeholder teamets indstilling teamets vurdering af følgende punkter? (§ 8 i bekg. nr. 1418 af 23/12-2012 om rehabiliteringsplan m.v.)

Ja Nej

1. Hvilket overordnet beskæftigelses- eller uddannelsesmål, der er relevant for borgeren? (1) (2)
2. Hvilke beskæftigelsesrettede, uddannelsesrettede, sociale eller sundhedsmæssige indsatser, der skal indgå i ressourceforløbet? (1) (2)
3. Tilrettelæggelsen af den løbende opfølgning under ressourceforløbet, herunder behovet for tilbud om mentor? (1) (2)
4. Ønsker rehabiliteringsteamet at se sagen igen? (1) (2)

2.7.1 Bemærkninger

2.7.2. Indstilling om fleksjob - Indeholder teamets indstilling følgende punkter? (Udfyldes hvis Ja i spørgsmål 2.7 samt afkrydsning af pkt. 2 i spørgsmål 2.3) (§ 9 i bekg. nr. 1418 af 23/12-2012 om rehabiliteringsplan m.v.)

Ja Nej

1. En begrundelse for, at borgeren er afklaret i forhold til uddannelse og beskæftigelse og at borgeren ikke kan arbejde på ordinære vilkår jf. LAB § 70 a. (1) (2)
2. En angivelse af, hvilken type fleksjob eller arbejdsfunktion, som teamet vurderer, at borgeren skal have, og om der evt. bør tages særlige hensyn til borgeren, herunder om der er behov for støtte fra kommunen i en overgangsperiode. (1) (2)

2.7.3. Indstilling om anden indsats - Indeholder teamets indstilling en angivelse af følgende punkter? (§ 11 i bekg. nr. 1418 af 23/12-2012 om rehabiliteringsplan m.v.)

	Ja	Nej
1. Hvilken beskæftigelsesrettet, social – eller helbredsmæssig indsats, der bør iværksættes?	(1) ☐	(2) ☐
2. Om borgeren i forbindelse med indsatsen har behov for øvrig støtte, for eksempel mentorstøtte eller hjælpemidler?	(1) ☐	(2) ☐

2.7.3 Bemærkninger

2.8 Har kommunen indhentet yderligere oplysninger, efter at sagen er overgået til behandling i rehabiliteringsteamet?

- (1) Ja
 (2) Nej

2.8.1 Hvis ja, hvilke oplysninger:

2.9. Fremgår det af sagen, at borgeren har deltaget i rehabiliteringsteamets møde?

- (1) Ja
 (2) Nej

2.9.1 Bemærkninger

2.10 Har kommunen fulgt teamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob eller anden indsats? (Hvis Nej eller Delvist besvar både spørgsmål 2.10.1 og 2.10.2)

- (1) Ja
 (2) Nej
 (3) Delvist

2.10.1. Hvis nej eller delvist i spørgsmål 2.10, hvad er årsagen til dette?

2.10.2 Hvis nej eller delvist i spørgsmål 2.10, har kommunen da genforelagt sagen for teamet inden afgørelsen?

- (1) Ja
 (2) Nej
 (3) Korrektion

2.10.2 Bemærkninger

3. Den materielle vurdering af kommunens afgørelse

3.1. Er kommunens afgørelse samlet set rigtig?

- (1) Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis
- (2) Nej, afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist, hvis det havde været en klagesag
- (3) Ikke relevant

3.1 Bemærkninger

3.2. I hvilket omfang er sagen oplyst? *(Hvis der besvares enten pkt. 3 eller pkt. 4 i dette spørgsmål, så skal spørgsmål 3.1 besvares med pkt. 2 Nej,...)*

- (1) Ingen oplysninger mangler
- (2) Enkelte mindre væsentlige oplysninger mangler
- (3) Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler
- (4) Afgørende oplysninger mangler
- (5) Ikke relevant

3.2 Bemærkninger

3.3. Er kommunens vurdering af borgerens ret til ressourceforløb, fleksjob, øvrige tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven eller social- eller helbreds-mæssig indsats korrekt?

- (1) I høj grad
- (2) I nogen grad
- (3) I ringe grad
- (4) Nej
- (5) Ikke relevant

3.3 Bemærkninger

Rehabiliteringsplanen

4.1. Er rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldt i overensstemmelse med § 3 i bekg. nr. 1418 af 23/12-2012 om rehabiliteringsplan m.v.? *(Hvis der svares enten pkt. 3 eller pkt. 4, skal det overvejes om svaret i spørgsmål 3.1 skal være pkt. 2 Nej, ..)*

- (1) I høj grad
- (2) I nogen grad
- (3) I ringe grad
- (4) Nej

4.1 Bemærkninger

4.1.1. Indeholder rehabiliteringsplanens forberedende del tilstrækkelige oplysninger om følgende punkter

			Bemærkninger
	Ja	Nej	
1. Job og uddannelse (CV)	(1) ☐	(2) ☐	_____
2. Personlige ressourcer, herunder familie og netværk	(1) ☐	(2) ☐	_____
3. Beskæftigelsesmæssige og sociale barrierer	(1) ☐	(2) ☐	_____
4. Ønsker for fremtiden	(1) ☐	(2) ☐	_____
5. Helbredssituationen	(1) ☐	(2) ☐	_____
6. Helbredets betydning for job- og uddannelsesmuligheder	(1) ☐	(2) ☐	_____
7. Forsørgelseshistorik	(1) ☐	(2) ☐	_____
8. Kommunens hidtidige tilbud (både beskæftigelsesrettede og sociale)	(1) ☐	(2) ☐	_____

4.2. Er rehabiliteringsplanens forberedende del udfyldt i overensstemmelse med § 4 i bekg. nr. 1418 af 23/12-2012 om rehabiliteringsplan m.v. - den praktiserende læges vurdering

- (1) I høj grad
- (2) I nogen grad
- (3) I ringe grad
- (4) Nej

4.2 Bemærkninger

4.2.1 Indeholder den praktiserende læges vurdering i LÆ 265 tilstrækkelige oplysninger om følgende punkter?

			Bemærkninger
	Ja	Nej	
1. Lægens oplysninger om relevante helbredsforhold, der har betydning for vurderingen af, hvordan borgeren kan hjælpes i job eller uddannelse.	(1) ☐	(2) ☐	_____ _____ _____
2. Særlige hensyn, herunder hvilke særlige hensyn det på grund af borgerens helbredsforhold vil være nødvendigt at tage i det videre forløb.	(1) ☐	(2) ☐	_____ _____
3. Lægens kommentarer til borgerens eget perspektiv på helbred og arbejde.	(1) ☐	(2) ☐	_____ _____
4. Andre forhold, der kan have betydning for arbejde eller uddannelse, herunder sociale forhold, misbrug m.v. eller andre supplerende oplysninger, der bidrager til at belyse sagen yderligere.	(1) ☐	(2) ☐	_____ _____ _____

4.3. Kun for ressourceforløb - Er rehabiliteringsplanens indsatsdel udfyldt i overensstemmelse med § 5 i bekg. nr. 1418 af 23/12-2012 om rehabiliteringsplan m.v?

- (1) I høj grad
- (2) I nogen grad
- (3) I ringe grad
- (4) Nej

4.3 Bemærkninger

4.3.1. Kun ressourceforløb - Indeholder rehabiliteringsplanens indsatsdel en tilstrækkelig fastsættelse af følgende punkter?

	Ja	Nej	Bemærkninger
1. Borgerens mål om job eller uddannelse.	(1) ☐	(2) ☐	<hr/> <hr/>
2. Hvilke delmål, inden for de beskæftigelsesmæssige, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige og sociale områder, der skal føre til det overordnede beskæftigelsesmål.	(1) ☐	(2) ☐	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
2.a En begrundelse for disse delmål.	(1) ☐	(2) ☐	<hr/> <hr/> <hr/>
3. Konkrete tilbud eller andre aktiviteter m.v., der skal indgå i ressourceforløbet.	(1) ☐	(2) ☐	<hr/> <hr/> <hr/>
3.a En beskrivelse af målet med indsatsen på kort sigt.	(1) ☐	(2) ☐	<hr/> <hr/>
3.b En periode for tilbuddet/aktiviteten på mindst 6 måneder	(1) ☐	(2) ☐	<hr/> <hr/>
4. Den løbende opfølgning i ressourceforløbet, herunder behovet for tilbud om mentor og en beskrivelse af mentorens rolle og opgaver.	(1) ☐	(2) ☐	<hr/> <hr/> <hr/>
4.a En periode for løbende opfølgning og mentorens rolle og opgaver på mindst 6 måneder.	(1) ☐	(2) ☐	<hr/> <hr/> <hr/>

Rehabiliteringsteamets behandling og indstilling i sagen

4.4. Har rehabiliteringsteamet givet en fyldestgørende begrundelse for sin indstilling om ressourceforløb, fleksjob, øvrige tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven eller social eller helbredsmæssige indsats?

- (1) I høj grad
- (2) I nogen grad
- (3) I ringe grad
- (4) Nej

4.4 Bemærkninger

4.4.1 Indstilling om ressourceforløb - Er teamets begrundelse tilstrækkelig i forhold til indstilling om følgende punkter? (Jf. besvarelsen i spørgsmål 2.7.1 om teamets indstilling)

			Bemærkninger
	Ja	Nej	
1. Hvilket overordnet beskæftigelses- eller uddannelsesmål, der er relevant for borgeren?	(1) ☐	(2) ☐	_____ _____ _____
2. Hvilke beskæftigelsesrettede, uddannelsesrettede, sociale eller sundhedsmæssige indsatser, der skal indgå i ressourceforløbet?	(1) ☐	(2) ☐	_____ _____ _____
3. Tilrettelæggelsen af den løbende opfølgning på ressourceforløbet, herunder behovet for tilbud om mentor?	(1) ☐	(2) ☐	_____ _____ _____

4.4.2. Indstilling om fleksjob - Er teamets begrundelse tilstrækkelig i forhold til indstilling om følgende punkter? (jf. besvarelse af spørgsmål 2.7.2 om teamets indstilling)

			Bemærkninger
	Ja	Nej	
1. En begrundelse for, at borgeren er afklaret i forhold til uddannelse og beskæftigelse og at borgeren ikke kan arbejde på ordinære vilkår jf. LAB § 70 a?	(1) ☐	(2) ☐	_____ _____ _____
2. En angivelse af, hvilken type fleksjob eller arbejdsfunktion, som teamet vurderer, at borgeren skal have, og om der evt. bør tages særlige hensyn til borgeren, herunder om der er behov for støtte fra kommunen i en overgangsperiode?	(1) ☐	(2) ☐	_____ _____ _____

4.4.3. Indstilling om anden indsats - Er teamets begrundelse tilstrækkelig i forhold til følgende punkter?

			Bemærkninger
	Ja	Nej	
1. Hvilken beskæftigelsesrettet, social – eller helbredsmæssig indsats, der bør iværksættes?	(1) ☐	(2) ☐	_____ _____
2. Om borgeren i forbindelse med indsatsen har behov for øvrig støtte, evt. mentorstøtte eller hjælpemidler?	(1) ☐	(2) ☐	_____ _____

4.5. Er kommunens vurdering af genforelæggelse eller ikke genforelæggelse for rehabiliteringsteamet før afgørelsen korrekt?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (3) Ikke relevant
- (4)

4.5 Bemærkninger